

G.v.Po 10A 109

H: - 10.1

W: 6.5

ಶ್ರೀಲೋಕ
ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ಸಂಪತ್

20574

మహామహాలక్ష్మి

సభిత్తలిఖిత మాస పత్ర క

నా
ద్వితీయ జన్మదిన సందర్భమున

అను

తెలిసినను, తిరస్కారమును

పంపిన

సాధకులకు నా వృద్ధి వృద్ధి

కృతజ్ఞతా బహుమతి.

ఇట్లు

మీ

సన్నిహిత పత్రం

మృదుమాల

శారదా వదివ

— పి. సత్య

1 G.V.P. 104109

సంపుట 3

జూన్ 1974

సంచిక 1

: ఎడిటర్ :-
శ్రీకృష్ణచంద్

-: ~~మేనేజింగ్~~ డైరెక్టర్ :-
అంబికానంద్

- : పబ్లిషింగ్ :-

కళాకృతి

- ఆర్ట్స్ -

మా.రా. & పూర్ణశ్రీ

DR. SS EDITOR, 'MEGHA MALA';

ఈ సంచిక లో . . .

1. సంపాద కీర్తి	3
2. అభిప్రాయాలూ- అభినందనలూ	5
3. ఇల్లాల - పెద్ద కథ — చండ్	9
4. విధి- విధానం — శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు	13
5. సెగల పాగాలు — కవిత్వ — రామ్మోహన్	18
6. జాతికిన జాంగాలు — క్విట్ - పి.వి.జి.రాజు	24
7. వాక్కు - జోర్లు - ప్రసూన -	27
8. అమృత సిద్ధి - వైభవ - నాటకం -	29
9. జ్ఞాన పకాబ - రాధిక -	33
10. రా! నేస్తు! రా! వేగిరం - ఎ.చానకవి - శ్రీపి.రంగనాథ్ -	47
11. దేవాలయంలో దేవుళ్ళాటలు - శ్రీపురాణం కుమార రామ -	52
12. యోగిసి పింటి - గూడపాటి బాబూ శాస్త్రి -	60
13. ప్రేమయోత్ర - రాధ - శ్యామ్	67
14. శాంతివదన - పి. సత్య పెద్దకథ -	68
15. మోసగించిన మగువ - శ్రీ దేవి	74
16. శివ్య కవి - బుమ్మిపల్లి నాగ్ ప్రసాదు	85
17. అర్ధరాత్రి తిరునాదం - జనప్రియ -	89
18. కార్టూన్ పేజీ	95
19. దేవుడు ఇట్లాగూ చేస్తుంటాడు. శ్రీ జి. కృష్ణ -	96
	101
20. ప్రేమ	105
21. ప్రణయగీతి - గిడుం - చిరంజీవి -	106
22. చిత్ర మూల -	
23.	

ముఖ చిత్రరచన
శ్రీ మాధవ్

ఈ సంచిక కు

అమల పూర్తి సహకారాన్నిందించిన శ్రీయుతులు

రామ్మోహనరావు మయా మృదయ

పూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నాము

॥ సుం॥

సంపాదకీయం 3

ఈ నాడు ఇతర దేశాలను ఆక్రమిస్తున్న, ఆశ్చర్య పరుస్తున్న, ఆంధ్రజన కలిగిస్తున్న విషయం ఇండియా యా మధ్య భాగస్థంలా ఆణు పరిక్ష జరపడం.

ఈ ఆణు పరిక్ష జరిపిన దేశాలు విదయ పడి యిప్పుడు భారత్ కూడా చేరి ఆరవ దేశమైంది.

ఒక దేశం అను పరిక్షలు జరపడం మనది అంత సామాన్యం కాదు. అందుకు తోటాను తొట్ల యా పాఠశాల వ్యవస్థ ఉన్నాయి. ఇండియా వంటి ఒక చిద దేశం తిరువంటి ఆపూర్వ యత్నం చేయడం అందుతో మొదట్లోనే విజయాన్ని సాధించడం నిజంగానే ఆపూర్వం. అది మనదేశ ప్రజాస్వామ్యం యొక్క ప్రత్యక్షావేశాల ను కూడా విలువలకి తీస్తోంది. అటు తో ఇవి చాలా ప్రశ్నలు జనిస్తాయి కి జిహ్వాదం చేస్తోంది. ఒకట ప్రస్తుతం ఇండియా అనేక సమస్యలతో సతమథ అంటే, తన శక్తికి మించిన యా ఆణు పరిక్షలకు అలా తగిలింది? ప్రస్తుత ఇండియా గాంధీ ప్రభుత్వం, ప్రజల దృష్టినుండి ఈ సమస్యలను మళ్లించ దానికి ఈ సరిక్షలు జరిపి తన ఆర్థిక శక్తిని పునః ప్రతిష్ఠించు కు తలచున్నారా? ఇక దీనిని నుక విధిగా రాబు కియ ప్రయోజనాల జననం? పాకిస్తాన్, నా పాక్, భూటాన్, వంటి పరుగు రాజ్యాలను ఇది పెట్టుకొని చూస్తుంటా? ఆమెకా, చైనా వంటి అగ్రరాజ్యాల తో పోటీ పడాలని చూస్తుందా? అలా వన్నీ ప్రశ్నలు తరిస్తూ వున్నాయి.

అందులో తొలి ఒక దానితో ప్రతిపక్షానికి వేరొక దానితో నుట్లు తమెకా శక్తుని పాత్ర చాటుమరింత తిన్నీకి ఆజ్ఞా పోసి నట్లుగా వుంది. భారతదేశానికి యక ముందు ఎటువంటి సాధనం చేయడం! అందుతో అపన వారాలు వన్నట్లు అట్టే కూడా గడ్డ పోద పిల్లి వాటాన్ని అను సరిస్తుంది. కనడా తన రక్షణ వ్యవస్థం దం అధిక మించి యక ముందు భారత్ కు ఎలాంటి సహాయం అందిస్తా గూడదని నిశ్చయించింది. చైనాకు భారత్ అనుసరిక్ష ఇం తనరకూ అంతు బట్టినట్లు కన పడదు. దీనిని నుక రక్షా ప్రమేయము ఏ ఊరినట్లు భావిస్తున్నది. ఈ రక్షా వ్యవస్థలను ఎలాగైనా ఛేదించాలని సింగ పూలు నుండి గట్టి సి.బి.డి లను విచ్చాట్లు చేస్తున్నట్లు వార్తలు తన వస్తున్నాయి.

ఇదం లా ఇలా వుంటే భారత్ ఈ అపహేళనల గతని సంతోష ము హసభాని కొట్టుకొనింది.

ప్రపంచంతో తన ఆధిక్యతను పెంచుకొనా లనియించి,
 జోగిషియి, నాగానాచీలపై అణబూంబులవసలి, వాటిని 4 టన్ను
 మోపి, అమూల్యమైన ప్రజలను నాశనం చేసిన, అమెరికా, పాకిస్తాన్
 క్షేపణలతో అతాక సాల్లు సముద్ర ఇలాంటి అణుశక్తిని నిలిపి, బుడ
 బాగ్నిని మేల్కొల్పి, ప్రపంచ వాతావరణాన్నే కలుషితం చేసిన చైనా
 అమూల్యమైన యాత్మ పోకిస్తాన్ ప్రజలపై కసాయి దాడి జరిపి యా
 రణ వామం సాధించిన పోకిస్తాన్, యాతాళు శాంతి ప్రవచనాల
 పబకు మన్నయింటి నచ్చువన్నంది. అణవాళ్ళు సంకుచిత తత్వో
 న్నీతి, అసూయకు నిదర్శనం.

ఎవరైమనుకుంటే మనకౌం! రాజిస్ట్రేషన్ ఎడారతో
 శాంతియుతంగా అభ్యాస్త్ర పరిక్ష జరిపి నిబంధనల్ని సాధించి
 నడనీ వార్త నిన్న, ~~మనదీ అణుశక్తి~~ రహస్య ప్రజలు జనందంతో
 శ్రద్ధా చేసాలి, గోత్రాలు పాడకున్నాలి. మనదీ అణు జనందం, అణు
 పరమాసథి.

ఒక పిలుగును కబళిద్దామన వేలకొడుకాలు
 ఆ పిలుగు దగ్గరికి చొరక ఎునుపే వేదిమికి మండి మన్నే
 పోతాయి. ఎవరి ఇర్క వారిది!

మొదటనుంచి ఇండియా అణుశక్తి గురించిన
 టే డిట్టేకంటి దింది. అడేకాంతి! ప్రాణాల్ని అణిచి గల్గిన ఆ
 మహాత్మ్యర అణుశక్తిని ఎంతవ కల్పానాని? కూడ ఎందుని
 తివీయో గింబుకొ కుక్కడు? భూగర్భంలో, అందరూల్లనుప
 గులకాట్టి ఇనివి సరిపడను వెలికి తీయవచ్చు. రింక్రెయిలను
 అవలాలగూ నడపవచ్చు. అణుశక్తిని ఇంధన శక్తిగా మార్చవచ్చు.
 కత్తి పడుపైనది. దానితో కూరలు తీయవచ్చు, కుత్తుకలు
 తీయవచ్చు! ఏమిమంచి నడిచిచేత తెలిసికొన వసుత్తనజ్ఞా
 నం దిబడ ఎంచిన నాడు, యా మనశ్చకా దేవత పొడవాల. య
 భూమి స్వర్గ భామ పోతంది. భారత్ తన శాంతి విధానాన్ని
 నుడూ విడనాడరాదు. ఇంక ఎందుకా అనాంతికి కట్టు బడి
 యింటింది.

**అసత్యమో సదమత్యం!
 తమసత్యమో బ్రహ్మాత్మమయం!**

హీం శాంతి: శాంతి: శాంతి:!

— ఎడిటర్
 24.2-6-74

గౌరవ నియమిత "మేఘమాల"

సంపాదకులకు

ఆర్జు!

మీరు అయితే మీన ఉల్లాసము
తో, అనక వ్యయ ప్రయోసలతో
ద్వీ వెలవరించు చున్న 'మేఘమాల'
లిఖిత మాస పత్రకము చూచి
నాను. దానిని మొదట నుంచి చూచి
తవరకూ సౌ కల్పముగా చదివాను.
మీ విజయో అస్సాహాయుల కు చాలా
సంతోషముగా ఉంటున్నది. ఇక ముందు
కూడ మీ పత్రక సమర్థి అయిపోతా
మిటో అప్పుడంచి, అచిర కాలము
లో "ప్రింటింగ్ స్టేజీ" నం. దుకొనగల
దని ఆశిస్తున్నాను.

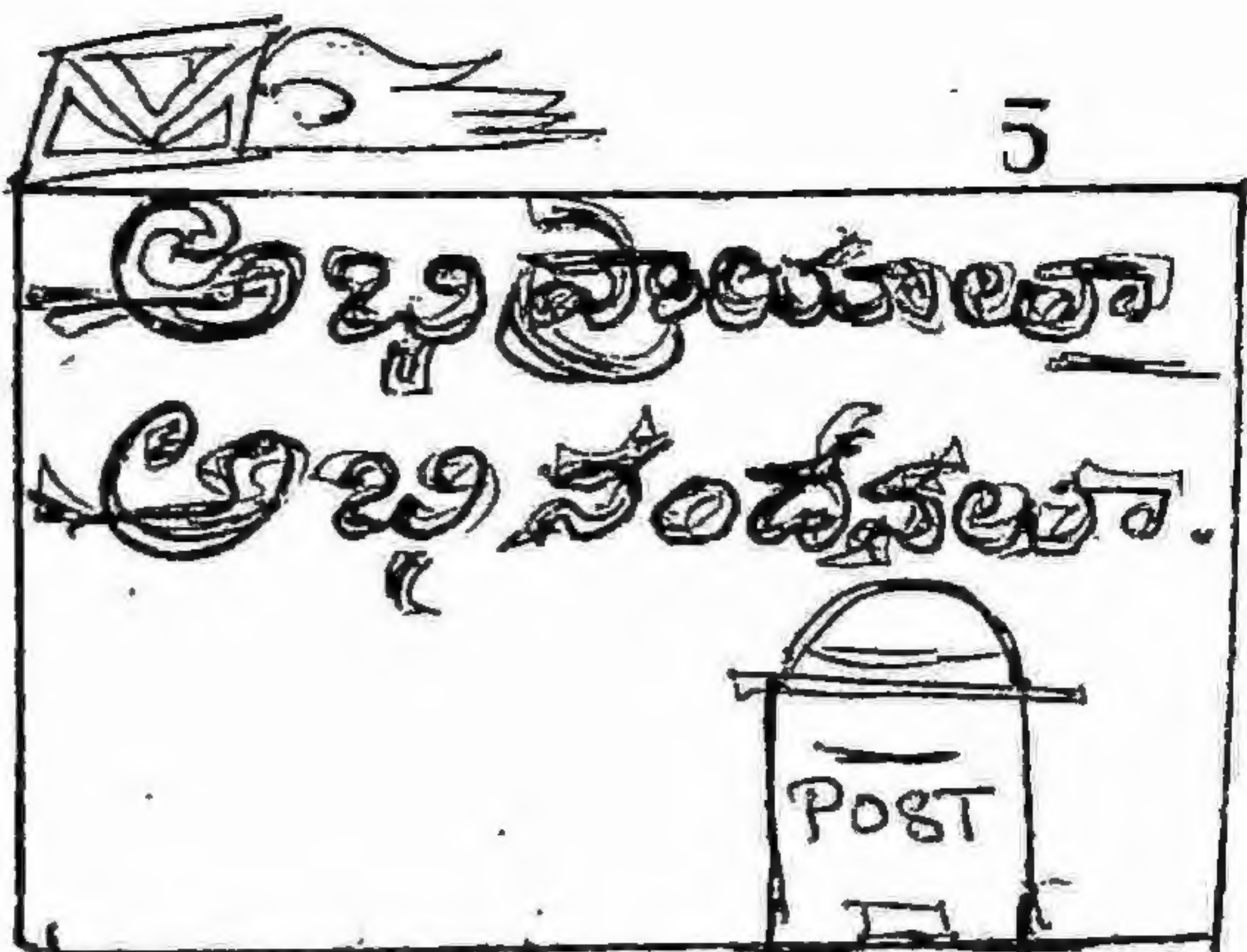
ఇట్లు

మీ శ్రేయోభిలాషి

యస్. రామకృష్ణారావు,
విజయవాడ-1

'మేఘ మాల' చదివాను. చాలా
బాగుంది. కొత్త అనిత ఇంత అందం
గా ఉందంటే దీన్ని కూర్చిన వారిపై
ధా సంపత్తి కనిపించు తోనడ!

ఇంతవరకు అరువూరు మొదలగు
ఉర్దూ మాత్రమే పరిమితమైన మే
ఘమాల ఇప్పుడు మా మేఘమాల
ఉంటుంది. కనుక జీని అభివృద్ధి మా
అభివృద్ధి. మేఘమాల రుందు

కొవలలు కథలు, సినీయా విష
యములే కాక సూక్తులు, సీరి
యస్ కవితా సంకలనమునా వుంటాయి.
ఈ మా సలహాను స్వీకరిస్తారని
అనుకుంటూ లాస్తున్నాను.

మా మేఘమాల దినపత్రిక
(సంకీ)
మాస మాసాభివృద్ధియై సకాలంలో
అందాతి అని కోరుకొంటూ.

మేఘమాల పాఠకులు

లక్ష్మి—
విజయవాడ

ఇంతవరకు మీ "మేఘ"
మాల అనుకుంటున్న 'మేఘమాల'
ఇప్పుడు మా "మేఘ మాల" అయిన
ది. ఇక జీనిపై మా వాక్కుకూ
డ ఉంది.

మేఘమాల చదివాను. చాలా

బాగుంది. పత్రక టైటిల్ ఇంకా
బాగుంది. టైటిల్ విషయంలో
లంత శ్రమ చూపి టైటిల్ ను చూ
స్తేనే తెలుస్తుంది.

నాణక చిన్న చిన్న వం. ఇది

పాదకులందఱు ఆమోదిస్తామని
మంజూరు.

మీ పత్రములో టటిక్టివ్
కథలను కూడా ప్రవేశపెట్టా
రని ఆశిస్తున్నాను.

ఇట్లు
బి. మేఘమాల
పాదకులు

డి. ససుల
విజయవాడ.

మీ మేఘమాల చదివాను.
మొదటి దానికంటే మరి
నవ్వులు చాలా అభివృ
ద్ధి కనబడింది. దీని ఆధార
పంచక బింకా బాగు వస్తుం
దని ఆశిస్తున్నాను. సాక్షిమై
నన్ని లకుగ వకావీలు సైక్లో
స్టైల్. దాని తరుదలచేయి
టకు ప్రయత్నించుచున్నది.
బామ్మలు చాలా బాగుపెట్టు
న్నారు. మీ వలన ప్రతి
కదానిని ప్రతినెలా మూ
కాళహస్తికి పంపినయిద
ల చిరునవ్వులు చూయగలను.
మా (కా. బా. క. సె) కాళ
హస్తి బాబులకు రచయితల
సంఘంబ్ధుల ప్రచారము
చాసి, సహాయము చేయగ
లను. దీని అభివృద్ధి
యేమో అభివృద్ధిగా భావిం
చి, సాక్షిమైనన్ని రచనల
ను పంపి సహాయము
చేయగలను.

29-5-74. విజయవాడ
శ్రీ కాళహస్తి

పాదకులు తమ అభిప్రాయ
లను పంపునప్పుడు పొగడ్తుల
కన్నా, సద్విమర్శలకు ప్రాధాన్యత
యిస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

|| సంగ ||

మేఘమాల సంపాదకులకు,

జిర్నా

మీ మేఘమాల లిఖిత
మాసపత్రము అరుళించు
చదివే అవకాశం కల్గింది.
ఎంతో శ్రమతో లిఖితమొ
సపత్రము నడుపుచున్న
లో మేధాశక్తిని కొనియిడ
టకు నా శక్తిచాలదేమో.
చిత్రముల లోపలేన చిత్ర
ల చాలా బాగున్నాయి.

మీ పత్రము కొంత
కాలంలో ప్రచురిస్తే
నందుకు గలదని చూస
సారా వంశిస్తూ, భగ
వంతుని పాలిస్తున్నాను.

డి. జి. కె. ప్రసాదు
కాళహస్తి

నేనింతవరకూ అనేక
రకాలైన పత్రములను చూ
శాను. కానీ, నూతనపద్ధ
తిలో ఇంత ప్రవృత్తిమై
న దేవదేవీ మెంటున్న పత్ర
కను చూడడం ఇదేమొద
టసాగి. చింతలను మించి

న ఆర్థికత్వ, ఆర్థికత్వని
మించిన చిత్రాలు. పట
గావించి గావోని నిర్మయం
చుకొనడం కూడా కష్టమే!
విద్యార్థులు గాచడు క్రమ
బటువంటి ఆటంకం కల్గిం
చుకొనుండా ఇంతచిన్న
వయసుకొని మరంత
పెద్ద పనిచేయ గలిగారు
టో కొందరు టానిక్
నోను కూడా కలిపి తోట
గుండ్చిది!

మీపత్రిక సాధ్యమైనం
తత్వాలతో ప్రపంచాన్ని
స్పృశింపకుండా, యువ
రచయితలు చాలా మందిని
పెద్ద పత్రికలలో సాధించడా
రకక, నిరాశాపూరితమై
నవారినీ ప్రేమి హింస
గలదని ఆశీస్సున్నాను.
ఇది నా సలహాగా కూడా
సంపాదకులు గుర్తించగ
లను.

ఇట్లు
వి. విజయదాస్
మధుసూద

నేను చూసింది మీ
జ్వాలాయి సంచికనుమా
త్రమే! కానీ తిది చదు
వుచున్నంతసేపు, చా
లా హావో హీ లయ్యోను.
క్రొత్త లాగే ఇంతబాగా
తయారుచేసిన మేకు
హామోదయ ఫోటోకే ఆభి
నందనలు.

7
మీ పత్రిక ప్రయత్నాల
అభివృద్ధిచేంది, ఎప్పుడూ,
సాధ్యమైనంతవరకు ప్రా
ప్త, యువ రచయితల
తో పలుగొంద గలదని
ఆశీస్సున్నాను.

పి. మీనాకుమారి
విజయవాడ.

యువతలకు నవతా
ప్రతిభలను చూపు
"మీ మూల"కు "త్రా
చాక్స్"!

బి.కె. ఎమ్. అలక్
పల్లె - ఎడేటర్
ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్

రచనలు, మంచి
చిత్రాలతో చాలా
ఎక్కడైనా ఫోటోలు
కనపడతవివేదనని
ప్రతిపక్షి చూచాను.
తేవు. ఒక వేళ చదు
వరులు చాలాకు పోయినా
నేను తీసిన ఫోటోలు
ఈ పత్రికకు ఇవ్వాల
నిపించింది. ఇస్తాను.

ఎన్. మురళీధర్
స్టాఫ్ ఫోటోగ్రాఫర్,
ఇంద్రప్రస్థ,
విజయవాడ.

నవజీవన బృందావన నిర్మిత వైక
 న్నోటి యువకులు ప్రగతిపథంలో
 పురాణ వింశతిని, పురాణ విస్తార
 స్మారక సాళిక; శిశువు
 దీని ముఖపు చెక్కునందే
 సందక మండారమాల."

కాండమూర్తి
 శిశువు.

A. ELLAIAH
 EDITOR.
 ADARSINI
 (TELEGRAPH WEEKLY)
 SRI KALAHASTHI

ఆదర్శిని
 12-7-74

ప్రియమైన శ్రీ జి.వి.పి.చంద్ గారికి,

మీరు శ్రమతోనుకొని అందంగా
 లిఖించి రూపంతో ప్రచురిస్తున్న "మేఘమాల"
 మాసపత్రిక మిత్రుల శ్రీ విజయరాధిక
 ద్వారా చూడడం ద్వారా సంతోషాన్ని
 నొందించింది. మీరు తీసుకొనుచున్న
 ఓపిక, శ్రద్ధలను అభినందించ వలసివుంది.
 మీరు యాలాప సత్యావ్యయాలతో యింకా
 ముందుకు పోయి పెద్దల ఆశీస్సులు గల
 కొర గలరని ఆశిస్తున్నాను.

భవదీయ
 ఎల్లయ్య
 12-7-74

శ్రీకారం - శ్రీశిస్సు.

మిత్రుల పూర్ణచంద్ సంపాదకత్వం
 వలన వడుతున్న "మేఘమాల" పత్రిక
 పలుకు మూల భాగ్యాల కల్గినది.

గోడ 'త్రాంబ' తో బాధ
 పడుతున్న విద్యార్థులకు నకు
 యిది రియస్ యరగి పొందాలి!

8

హైందవ శివతాతా
 గాన్ని ప్రతి బింబం
 ప్రతిగా రూపకల్పన
 చేయ గలరని మో
 శ్రీకారం!

ఈ పాత పత్రిక
 క్రమాభివృద్ధి చెంద
 తున్నది. వెలువడి
 తిట్ట మాస పత్రిక
 తలమానికం కా
 ని శిశిస్సు!

శ్రీ వై.శ్యామి

ఇలాట

66

చుండ్

పెద్ద కథ

జరిగిన కథ

[రఘు, విజయ అంకం దృశ్యం దంపతుల యైనా
దాంపత్య సుఖాన్ని అనుభవించి వరుగులు. రఘు
అరుగులు. అనకు చిన్నప్పటి, విడువబడి
యిది వయస్సు అనా ఎవరైనా అనకిచ్చి అం
టగట్టారని, బంధుశీలం దలలాను తెగతెంపులు
చౌసుకన్నాడు. విజయవతి ఒకమందన, ఆమె అ
ఇల్లాలన్న సంగతి అతను మరచాడు. అతనిచె
ల్లిలు శారద. వీరు అతనికి బుద్ధిచెప్పి మంచి
వాడగా మారుస్తాడు. ఆ విశ్వాసం అబద్ధం శారద
ని అతనికిచ్చి పెళ్లిచేయాలనుకుంటారు. కాని
ఆమె నిరాశాపడి ప్రతిస్పందించి. తనమనసు
స్వీకరించని చెప్పింది—]

అది సంధానముయందు
అస్తమిస్తున్న సూర్యుని ల
జ్జిని, చల్లని కిరణాల సాక్షా
శ్రవణం. పగలంతా కష్టపడి
వచ్చి, తన కిక్కిరింపు లయలు
చూస్తున్న తన లంకి చూచు
వల్ల ఈ కిక్కిరింపు మధ్య
యే కాలమిది.

నిజా కాలం తన నల్ల
ని మునుగు లో లోకాల్ని
తాచు కలివాలని చూస్తుంది.
అది పున్నయి తాయి. సూర్య
య కి జీవించి చెప్పడాని
కి వస్తున్నాడు చంద్రుడు.

అది నల్ల తారం. ప్లా
ర సెంటు తి పాలు చక్క
కట్ట గా వెలుగు తున్నా
యి. కార్మికులంతా తమ
మనుషుల పూర్తిచేసుకొనివె
ళ్లి పోయారు. ఆ ప్రాంత
మంతా నిశ్చలంగా ఉంది.

నది ప్రవాహం
సవ్యది ప్రేమ కులప్రతి
మ సమీప గ్రామ గుసగుస
లను గుర్తుచేస్తున్నది.
నదిలో చంద్రుని
చంద్రుని నడుమ

తొందర పడ వలూ మిరిసి
పోతుంది. అది ప్రకృ
తి కాలం ప్రాజె పా
న చంద్రుల మెరుగు
లలో కనిపిస్తుంది.

నల్లని కురులు,
యెల్ల పూవులూంటున్న
రం, తిల్లట చీర, ~~అది~~
అది పూల నీడ వసుమతి,
ప్రకృతి కాలం అది
వచ్చినట్లుంది శారద
కినాట ప్రకృతి ఆమె
అందాన్ని మరింత బ్ర
గుణి కృతం చేస్తుంది.

'నీటి! తనకే అనుకు
ని కూర్చున్న నీటిపాత
ని పీల్చుకుంటు శారద.
(ఉ) అన్నాడు నీటిపాత.

'ఎంతా చిస్తున్నావో?
'ఎంతా చిస్తున్నావో?
పాత గా మారేందుకు
కా ఎంత కాలం మోసా?

'అలా చుక్కలు వెక్కి
పెడుతూ కూర్చుంటావో
ఎలా సాధ్యం?

'మా పెద్దవాళ్ళను పి
లిపించి మీ అన్నయ్యని
యొట్లాడ మని చెప్తున్నా.

"దేవరయ్య పోయింది అంక
వెళ్ళావా?" అంది శారద
చాలా లోక పుస్తకాలతో
సుకుంటూ.

"మళ్ళీ పాపు కలుస్తా
వు కదా! అన్నాడు ఇ
మి బుగ్గ వంద చన్నగా
చిట్టకే వేసి ఆమెను
తన పాపు త్రొక్కకుంటా.

"అలాగే వస్తాను, క్షణ
నువ్వులా చాచా వండ్రి
మాత్రం నా నసలుగల
వంటూరును' అంది అవ
ని కౌగిలిన ఎమిపించు
కుంటూ, కొంచెం అలిగి
నట్లు బుంగ వూరిపె
ట్టి.

అన్నగా వచ్చాడు^{గోపి}
అతడు ఆమె చేతిని తీసుకు
వూ. చూసారి శారద
మాట్లాడ కుండా వెనక్కి
అరిగి నడవసారింది ఇం
ట అర్రా పడ్డా. సిగ్గు
అలి తలవంచుకుని నడు
స్తోంది. ఆమె ప్రక్కన
కొంచెం దూరంగా నడవ
సాగాడు గోపి.

"అగ్గర్! ఇంట్లోకి రు
గుపెట్ట గానా నల్లం
చింతా స్వరం. ముడి
రిగ్గి గి ఇంబా వాడి
సెగలు క్రొక్కేటూ ఓరి
మి చూచాడు శారద
పాపు రమ్మ. భయం
అని గజ గజా వళికి
పోయింది శారద.

"ఎక్కడి కెళ్ళాల్సి
వుండు దాకా!" చెప్తా
క పాతా తంపులానా
బెదిరిస్తున్నట్లు అన్నా
డు అక్షణంగా ఆమె
కళ్ళలోకి చూస్తూ.

అతని తండ్రిగారం
చూసే సరికి ఆమె
గారంతా లో లుటుమె
ట్టాడు. కెందు పెద్దాల్ని
వవలి కుట్టేసినట్లుగా
అంతరి మీదా వదిలద
వేడు.

"ఇప్పుడు దాకా
అగ్గర్ గాది అని గది
పి వచ్చాల్సి కదా?
మాట్లాడ కలం?"

ఇంక అబద్ధం

దక్క తప్పుడు రుసుమున
 యిరుసుని నెప్పుడుగా
 పదార్థ కదలించు సరియ
 కాకాళి యి పల్కె
 తున్నయిట్లుగా
 గాచి పాటయింది...
 రింది... శౌరభ...
 నెప్పుడుగా, నొచ్చు నయి
 అటు శుభంగా రింది.

ಸಿಗ್ಗಯ್ಯ! ಒಂಕಾ
 6ನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಲಾಘವವನ್ನು
 ಕ್ರಿ. ಸಿಗ್ಗು ತಾಡು? ಕಾಂತಿ
 ಶಿವಂಕ ಹಿ ಛಿ ಗಿಹಿ
 ಗಾಡಿ ಹಿ ~~ಹಿ~~ ಸಿನಿವಿಂಟಾ
 ಪಿ ಕುಲ್ಲಾಕವಾ ನುಮ್ಬ
 ರದಿವಾ ರದುಕ್ರಿ? ~~ಹಿ~~
 ಅದಿವಾ ಕಿವಯ್ಯಂನಿ
 ಕಾಂತಿವಿ ವಿಂಕಯ್ಯ! ೨
 ಪ್ಪ ಕದಿವಾಹಿ ಕಾಂತಿವಿ
 ರಗ್ಗಾ ಹ ಹಾ, ಪಾಠ್ರಾಪ್ಪ!

శ్రీ. శ్రీ. కలిగింది. ఆ
 అంబు అన్నం సహించ
 తామ. అలాగే వస్తు
 పడుతుంది. అన్నం
 ఎంతో అంత! ఇంక
 దానికే అంబు తామ.
 అన్నం అను అంబు!
 కలిగింది? ఎంతో
 ఇంక అను అంబు
 అను అంబు! అంబు
 సలహా అను అంబు
 అంబు అంబు అంబు
 అంబు అంబు.

వదినా' కి ఎప్పటికీ
 చాలా అక్కువగా
 అని భావించేది
 అని నన్ను బయట
 పంపింది. ఇంకా
 నా గానం వింటే
 నా అనుభవం
 నా జీవితం

ఇంత నుక్కా నాకు
'అక్క' అంటూ అన
గొడం తానే పూజించి
కొరివెక్కి వేద్యనాసింది
.. ఎవరూ అమెను నీదా
క్కి, అమె నయంననా
సింది.

'ಮಿಗ ಲಾಂಛನವು'
ಕದವಂಟು'

"దేవీ, యి ఫస్ట్ గేట్ ఆఫ్
అధికార పూర్వక మైన ధ్యని ధ్యం
యింది ఆనాడు. "మిస్టర్
అరవి చచ్చినా లాభంవె
దు. నాద గ్లరభాజీలు విశ్వా

తొత్తి! నవసరంగా నన్ను
విసిరించకు." గడ్డిలబాదతమ.

"అలా అనకండి సర్! నానా
చాలా బోదబాట్లు. నానానా
ఆధారపడియలేనట్లులు జీవిస్తున్నా

విద్ది.
విద్ది.
50

మహారా

బాల్లకు నేను అప్పు మరీ ఆధారం పోదు
నరీ! విడిదీసి గమయ నానరీ, చివరకు
ఆ కేసీ బురియే అయినా సరే చేస్తాను. క
నికరించండి." అని కువగా రెండు చే
తులు కట్టుకొని దావుడి ముందు నిలబడి
న భక్తుడిలా విషాద వదనంతో నిలబడ్డా
డు ప్రసాద రావు.

'ఇట్టి శుభ విలే చెటర్ టు యు
టు గో ఆఫ్' అనేసి స్ప్రింగ్ దిగి తొ
చి ఎక్కువ్రేసి లా దూసుకు పోయాడు మా
నెజర్.

నిరాశ నిస్ప్రణాళితో, చేతిలో ఉన్న
సర్టిఫికేట్ పైకి చంకతో పెట్టుకొని, అ
బడుతున్న అడుగులతో ఎవరి బలవంతా
న చైటకి నెట్టి నట్లు వచ్చి పడ్డాడు, ఆఫీస్
ఆవరణ తోకి ప్రసాదు. కడుపులో ఉరి
ట్టిం ప్రకారం విలయ అందువానికి సిద్ధ
మైంది! అవునుమరి. జీవనం చేసి ఎ
న్ని తిరుగులైంది పాపం! — చెత్తకుంటే కా
న్పించగానే ఆగిపోయే మున్నపాట్ల బంటి
లా భక్తి మని ఆగి పోయాడు ప్రసాదు,
ఒక చోక బారు హాటన్ చూసి. అత్రయ
అంగా ప్రసాదు త్రీల్లో పాండు చేతుల
దూరాయి. ఎం లాభం! రెండు వదిలైతే
బిల్లుల మనహాయించి ఇంకొకరి పైసాకూ
డ దారక పోదు. అసలు ఉంటిగా దార
కదానికి. అయినా సరే ధీమాగా అనివారికి

పోయి ఉ చెంచి మీద కూర్చున్నాడు.

యూటీ అి ఉన్న సర్వరు సుంద
రంగారు చేతిలో ఉ పెన్నిటి మక్క
తో, ఉ చేత్తో మంచి నీళ్లు గ్లాసు
లతో ప్రత్సక్ష్ మయ్యాడు.

"ఎం కువారి సాగి?"

'ఎమున్నాయ?' అన్నాడు ఎదో
పెద్ద బ్లాట్ చేసే వాడిలా ఫోన్లు
పెట్టి. కళ్లు మూసుకొని, గుక్క
త్రప్పుకోకుండా, అలవాటు ప్రకార
ము చెప్పుకు పోయాడు ఉన్న పదా
లమల జూచితూ, క్షణాలు గడిచాయి.
ఎప్పుడో ఆర్ట్ గి రాక పోవటంతో, 'ఏదీ
సర్వీ' అన్న కౌకకు మరీ చెంచితగ్గ
రకు వెళ్లి పోయాడు. సింగిల్ ఇష్ట
అని చెప్పటానికి పెదాల దాకావచ్చి
ఆగి పోయింది ప్రసాద్ కంఠస్వరం,
అన ఇల్లు, పరిస్థితులు, గుర్తుకొచ్చి
అందుకే సుందరం తెచ్చిన మంచి
నీళ్లు గడ గడా ఉ గుక్కతో గు
తుతో పోసుకుని, బయట పడిన
ట పైపు దారి తొళాడు. మళ్లీ చెం
చి దగ్గరకు వచ్చిన సుందరం ఆళ్ళ
ర్వంగా, అ అనివార ఆలాగే చూ
స్తూ నిమిషాది పోయాడు. ప్రసా
దు ఇవేమీ గుర్తించ లేదు.

— కాసేపు (స్వ) గతానికి వద్దాం —

అసలు ప్రసాదు అంబ్రీ ధర్మయ్య
దీ ఫాక్టరీ వాచీమన్. పెళ్లై యననా
బగ్గెదాళ్లు వరకూ పెళ్లబ ఘట్టకపో
యిసరి తీరుపతికంపెటికి వెంకటకు
న్నాడు కొందకొస్తానని. చేసుకున్నది
పుంధం ప్రకారం మరుసటి సంవత్సరం
జులై జిల్లా శాసనసభకు ప్రసాదు
జిల్లా సంవత్సరమని తేల్చేశాడు అయి
తే దేవుడు.

వరప్రసాదమని నమ్మారు గనక
వరప్రసాదు అనిపేరుపెట్టారు. ఓన్న
దాల్లో బి.ఎ.యూ కన్నడ గియికుండా
అల్లారు ముద్దుగా పెంచారు. తండ్రి
వరకు జీవితం అంటే ఆనందసాగరం
అనుకున్నాడు ధర్మయ్య. కానీ, వరుస
గా మరణిల్లరు ఆడపిల్లల్ని కని,
పెంచి, వచ్చే ఆజీవితం కడుపునిండా
అన్నం పెట్టుతాడోగా, కనిసం ఆక
లిమంట తొర్లలేని పరిస్థితుల్లో గాని
తెలసే కలిచేకపోయాడు జీవితమంటే
దుఃఖ సాగరమని.

కొడుకు అందివచ్చాడు కదా తె
లం కలసి రాక పోయి! కష్టాలు తొరక
పోతాయా? అనుకున్నాడు ధర్మయ్య క
ష్టపడి ౨.౨.౬.౬ దాకా చరితించిన
కాదు కను యెప్పు యీ పెట్టుకుని. ఆడ
పిల్లలు పద్దు, విశాల తద్దరా పెండ్లి

కదిగి కూర్చున్నారు. ఇంతవరకూ తి
నీ, అనకా జీవయాత్ర సాగిస్తున్నా
డు, వాచీ మన్ నాకలి మీద వచ్చు
త నాలుగు రాళ్లతో!

కానీ, విధి ధర్మయ్య కుటుంబ
జీవనాన్ని పరిక్షించింది. జరిగిన
అధుర్దానా ధర్మయ్య చీటి పోకయ్య
లేదు. 'శాశు అల్లుకుంటే కొరడాద
బ్బలకు కొదవ లేదు' న్నట్లు విధి
అల్లుకుంటే మనషీ దానిచేతాని
కొల బామ్మ కాక తప్పుడు. మతి
మనిషెంత? విధి అతన్నిలా జేయం
చింతి తెల్సకొరతారం!

చింతి... అదే... అమావాస్య
తాళి. అలవాటు ప్రకారం గూతం
అన్నంతా అర్థాకలి నింపుకుని,
ఒకచేతితో బేటలీ వైట్ ను, ఇంకొ
రికలిలా ఓన్నకర్రను పుచ్చుకుని
బయల్పెరాడు ఫాక్టరీకి.

ఎలాగోలా నీరసించి ఫాక్టరీ
కి చేరుకున్నాడు ధర్మయ్య. డ్లాట్
ప్రకారం తాళాలు సరిగా ఉన్నాయో
దో చూడారు చూసుకుని మేన్ గే
ట్ తో ఉన్న స్టూట్ మీద కూర్చుని
సగానికి తిరిగి పోయిన తోడే ఒకట
ణిసి వెలిగించాడు. 'ఈవేళ కూడా
కడుపునిండా భోజనం చేయలేదా'ని

పోపం నిద్రాదీవి జూచి పడింది. అదే వెంటనే గొడక తలకాయను మోపు చీకేసాడు.

ఎవరు ఎంతగా ప్రయత్నించి నా పరుగెత్తే కాలం ఆగదుగా! భారంగా పెద్దముల్లు పన్నెండు మీద, చిన్న ముల్లు ఒకటి మీద చేరాయి. టైమరుంది, ఇంకముందు కు కదలండి అని ఆజ్ఞాపిస్తూ క్రిందిలోలకం ఉంగుమని గంట కొట్టింది. ఫాక్ట్లీ ఈరికి అవతల ఉన్నదేమో గాని హాకు మన్న శబ్దంతో వీణ్తంది. ఆ శబ్దంతో పాటు మరో శబ్దం వెణి వినిపించడంతో కునికి పాట్లు పడుతున్న యన ధర్మయ్యని ఉత్కికి పడి లేచాడు. కళ్లలో మగత కడుపులో ఆకలి పొరానికి కి సినిమాలో మాయ లాగ ఒక్కసారిగా మారు మలు పోయాయి. బ్యాటరీ పైట, కర్ర పుచ్చుకుని, ఫాక్ట్లీ గొడను పైపు పరుగెత్తాడు, ఆడుర్దాగా. ఇంకా ముందు గొడనో అబువుబు బూర్లా తెరువ బడియన్నాయి. అనివల కలక చీకటి. టార్ని ఫోకసి చేసి అనిపికి అడుగు పెట్టాడు ధర్మయ్య. 'ధన్' యన్న శబ్దం తప్పు మరేమీ కనిపించలేదు, వినిపించలేదు ధర్మయ్యకి. తల పగుల కొట్టిన అగంతకులు మళ్ళీ తమ తమ పనుల్లో మునిగి పోయారు. దీపిటి పూర్తయింది.

+ * *

అలా కోళ్లు 'కా... కా... కా... మయూ కూశాయి. రాత్రంతా విశ్రాంతిగా చల్లగాలికి గూళ్లలో ఒదిగిన గువ్వలు ఆహార సంపాదనకై మానవ నిర్మితమైన త్రవం బంటికి అరచుకుంటూ వస్తున్నాయి. గాదాంధ కారం ఆరుచీకటిగా మారింది. ఇళ్లలోని ఆడవాళ్లు పని పాట్లు సాగించడానికి అలవాటుత్ర కారం మేల్కొన్నారు.

ఇంటి పరిస్థితి ఎలా ఉన్నా, ఇల్లు శుభ్రంగా ఉండాలిగా! కుటుంబ పరిస్థితుల్లో చితికి పోయిన ధర్మయ్య భార్య శాంతమ్మ కళ్లు కునుకు పడి పడక రక్తపు జీరల్లా ఎర్రగా ఉన్నాయి. పాపం అలానే పాచి పై వంతు సమానమైన మంగళ సూత్రాన్ని కళ్ల కడ్డుకుని, కోడి కూయగా నో ఇంటికి వచ్చే భర్త ఆలశ్యానికి కారణం రిపొచిస్తూ, ఇంటి పనుల్లో లీనమయింది.

ఉదయం భానుడి వాది కిరణాలలో కోళ్ల పిల్లలు, పాపా, పెద్దా, చిన్నా తొడతెళుకుండా అన్ని జీవాలు మేల్కొని ఎవరి పనులు వారు చేసుకు పోతున్నారు. పద్మ, చిశ్శి విద్దూరా వాకిట్లో సంక్రొంతయి గ్లూ తాయటానికి అంటాడి వుడుతున్నాయి.

'ఎమవీ పద్ధతి! కాస్త అన్నయని నా
న్నదగ్గరకు వెళ్ళమని చెప్పి వంపవీ
పెరట్లొలి తల్లి కేకాసరికి, వేస్తున్న
ప్పుడు ఆపి, నోళ్ల తాట్ట వద్ద పుల్ల
తాగి ముఖం కడుగుతున్న ప్రసాదు
దగ్గరకొచ్చి," అన్నయ్యా! నాన్నింకా
జింటకి రావడం, తిజూ ఆది కూ
సెసరికి వచ్చేవాడు. విమలండానినీ,
అమ్మ ఒక సారి పెళ్ళి రమ్మంది. త్వర
గా వెళ్ళి." చెప్పేసి తనకిష్టమై
న సరికొంటి ముగ్గులూ మునిగి
పోయింది పద్ధతి.

నోట్ల పుల్ల నయిత్తూ, ధర్మయ్య
కోసం బయల్దేరాడు ప్రసాదు. పది
నిమిషాల్లో ఫాక్టరీ చేరుకున్నాడు. వా
చేమనీ పెట్టి అి అంప్రి తాడు. వా
దావుదిగా గోడానీ వైపు వివరిమా
టల వినిపిస్తుంటే అటుగాదెళ్ళా
డు. గోడానీ గుమ్మం ముందు వర్కప్
గుమి కూడి ఉన్నారు. గోడానీ స్వామి
కొడు. ఫాక్టరీ మేనేజర్ బయటకి
విచార వదనం అి వస్తూ కన్పిస్తే -
"విమా! ఈలి జింట పెందలాడేవ
చ్చాడు మానేజర్" అనుకున్నాడు
జింటలూ, ప్రసాది అిపలికెళ్ళి చూ
డు అన్నాడు. అర్థం కానట్లు చూ
స్తూ, అనుమానం గానా అిపలికె
ళ్ళాడు. అిపలి దృశ్య చూచివా

తాళిపై పోయాడు. ధర్మయ్య అు
పగిలి, కాతన రక్తం వంటినిండా,
నేలమీద శబ్దకట్టు అని పోయింది.
అస్తమించే సూర్యుడిలా ఎత్తగా
ప్రకాశిస్తున్నాడు ధర్మయ్య. 'నాన్నా'
అన్న పెద్ద కేకకు ఆ భవనం మిగి
సారి నాన్నా అని పలికింది. ఎంత
అరచినా, ఎంతమంది పిలిచినా, మా
నవుల పీట పందని అికం అి ఉన్నాడు
ధర్మయ్య.

అందరూ ప్రసాదుకు సానుభూతి
తెలిపారు. అంతకన్న ఎవ్వరూ ఎమీ
చెయ్యి తేరు గనక. పాడుస్తున్న ప్రసాదు
దగ్గరకొచ్చి "బాధ పడకు ప్రసాదు. ఎం
త విచారించినా మళ్ళి అరిగిరాడు
మీ నాన్న. ముందు జీరగాల్సింది చూ
డు." అనెసి, చిస్ట్టిటి మెంట్ ముసి
ప్రసాదు చేత సంతకం చేయించి, అత
ని అిపాటు శవాన్ని జింటకి పంపింపా
డు మానేజర్.

ధర్మయ్య కోసం ఎదురు చూస్తూ
వాకిట్లో కూర్చున్న శాంతమ్మ పద్ధతి విశాలబ
లకకి సారి గుమ్మం వైపు చూశారు. నిండా
ముసుగు కప్పి బరిడి మీద నుండి దింపి
అిపలికి అిసుకు వచ్చాడు ప్రసాదు అం
ప్రి శవాన్ని. ఆ దృశ్యానికి అట్టుకొనేక
కెప్పుమని కేకవేసి మలన్నుడి పోయింది
శాంతమ్మ.

నగల పొగలు

రామమోహన్.

వర్ణమానం జ్ఞోయే మేద

ఒంటరి చాలతిసై

గతం సరస్సుపై

మస్తిష్కపు అంతర్లీకి

జ్ఞాపకాల వలను విసిరి

రంగుల చేపవెన్నీ

పట్టులని కూర్చున్నాను.

గాలితేడు, అలలు తేవు.

నిశ్చలంగా వుండి సరసు!

అగాధాల్లో నిట్టూర్పులనవ్వడి!

నా వలకింద అలచుడి

మేల్కొన్నాయి ఇల చరాల

వల కిందికి పోయింది

ఇక లాగు తాను పైకి!

సంక్షోభం తేడు, అన్నీ

పెద్ద చాపతే!

అందుకనే ఇంతబరువు

విమిటది నా వల నిండొ

విమోచనం ఉన్నాయి!?

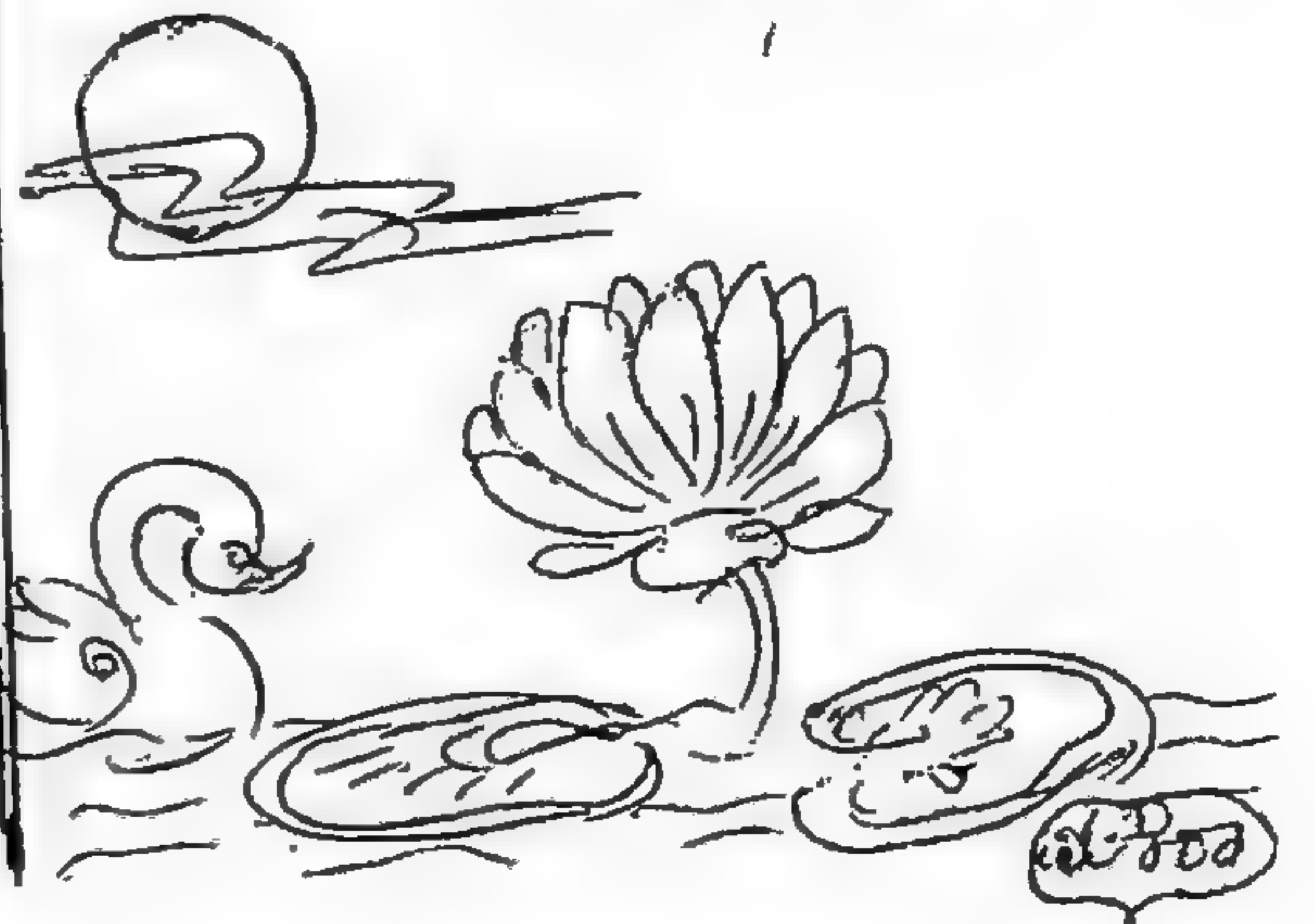
చాపలు మాత్రం కావు!

ఇవి పగపట్టిన పాములు

అక్షికుడికి వారసులు.

ఇవి పొంచి ఉన్న మేసళ్లు

వినుగులకు పేడకలలు.

"నాన్నా! మమ్మల్ని చదివి ఎలావెళ్ళావు నాన్నా! మేమేం పాపం చేశామని మాకి శిక్ష విధించావు? అన్నా

నక. పోయినా, ఆదరించి, ప్రేమించి, లాలించి ఆ ఆంధ్ర ఉన్నాడని అప్పటి పదే వాళ్లం. కనీసం అణిమిగలు

కుండా చేశావా నాన్నా" అల బాదు కుంటూ శివం మీద పడి తిరిగిస్తున్నారని పట్టు తిశాబలు.

"చెల్లీ పద్మా! ఊరుకోమ్మా!

విచారించి వింటాభం? మనకం తేప్రాప్తి. నచ్చు చెప్తుండగా ప్రసాదు కళ్ళు మెరిసింది అర్థమవుతున్నాగా కన్నీళ్లు రావాయి.

అన్నయ్యా! అమ్మ పెంట, ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. ఏజీలాడింది, నాకొకటి చదువ మేస్తోంది' అంది ఏ శాంతి తల్లని చూపిస్తూ.

మాటా పలుకు తేకుండా కూర్చుండి పోయింది శాంతమ్మ. తావి సాగగా భర్తశవాన్ని చూడగా వచ్చిన వాటి కన్నీళ్లు తాలూకు చౌరబ చల్లబడి పోయి కన్నీస్తున్నాయి. "అమ్మా" పిట్టాడు. పొందనీ, అర్థం చేసుకుని చావుకు మన్నాడు. — మైండి ఎఫెక్టి. అయోమయంగా తక్కు తోచక కూర్చున్న ప్రసాదును తేపి, ఇరుగ వలసిన కార్నాట్రమం పరిపించారు ఇరుగు పొరుగు.

ఒక ప్రిపు అంధ్రు పోయినాడన్న,

దుఃఖం; మరొక వోపు అల్లకి
మతి భ్రమించిందన్న బాధ
ప్రసాదునకు కలచివేశాయి. పరి
చేయగలడు అను? ఇంట్లోకి
పెద్ద వాడు గనుక బాధ్యత వహి
చాలి (అప్పుడు మర!) ఎంచే
దామన్నా ఆధారం అంటూ పో
లేదు. ఆ నాట్యములు ఇరుగు
పొరుగు వాళ్ళు ఆడుకున్నారు. ఎ
దో ఒకడు చేయింబలనుకున్నాడు.

అందుకే గానాలు ఇలా
అద్దమైన పాళ్ళ కాళ్ళ పట్టుకా
టూ బయలుదేరాడండన్నగం
కొనర మని. కాని పాపం విధి
అనను పెన్నాడు అందని తెలియ
దఅనికే - మరొక తెల్సకుండా!

* * *

అసలు అంత ప్రయత్నం అందే
నిరాశ, నిస్సహాయ ఎదురయ్యి
తెలుసు పట్టుదలతో ఉదగరాని
వాళ్ళందరినీ అదిగి - (అప్పుడు
మరి-!) చివరకు తదని పేండు
కున్నాడు. ఇంతలో ఎదో ఒక
కిరణం అశుక్కుమని మెరిసింది
ప్రసాదు కళ్ళెముందు. ప్రయత్నం
చేయడామని అంధ్రు పనికే
సిన ప్రిపుకికి చేరాడు.

గతి బయట అన కౌసమీ
ఎదురు చూస్తున్న ప్రసాదుని చూసి,
'ఎవ్వరూ ప్రసాదే! ఎవరూలా వచ్చి?
ఈ ఉదాహరణమేమిటి!'

ఎంతో దుసాది! మహాపరిస్థితి అజ్ఞా
కు తెలియంది కాదు. నాన్న పోయి
క కుటుంబం గదవడం చాలా కష్టం
గా ఉంది. ఎక్కడైనా చదువు ఉన్న
గం దారుకు అందని, కాళ్ళు అరిగిపో
రి, భరితం పోక మేరైనా దయచేసి
పోతారా అని! అంటూ అనమోద
న్న చాన్సెలరి గుర్తుచేస్తూ తెప్పకు
న్నాడు ప్రసాదుమానాచరి అ.

"నిన్ను చూస్తుంటే జాతాంత్రం -
కానీ ప్రిపుకి అప్పు ఆఫీసులో జాళి
ల ఎమీ పోళి"

"ఫర్వాలేదు సాది! విడిచిపెట్టి
పోనీ అదే ఇప్పించండి" అడయు కొన
కుండా ఆశగా అనేకాడు.

పాపం! ఆ అని అవస్థ చూస్తే మో
తేయ పడు అన్నట్లుగా ఉంది. అందు
కనే "సరితెలుసుకు! శేషట నుంచీ పోతే
చేయ" అన్నాడు మానే పోతే కాలమైన
వృద్ధులంతా అంతకంటే ఇంకీమీచీ
యి చేక.

"చాలా దాంకు ఉంది. శేషట నుం
చి వస్తాను. వెళ్ళిస్తానంది. అని వెళ్ళి
న్న ప్రసాదును పిల్చి "ప్రసాదు, చచ్చుచే

మైనా కావాలా?" అంటూ సమాధానం కీసం ఎదురు చూడకుండానే ప్రసాదుచేత అలా బిపది యాపాయిలు పెట్టి 'ఇవి ఉంచు' అన్నాడు.

వెళ్ళాస్తానని కృతజ్ఞత తెలుపుకొని వదిలి వడిగా బయలుదేరాడు. దారిలో బియ్యం కొనుక్కొని ఇట్లు చేరాడు. పాపం ఎన్నికొని పైంట్ ఆ బంటి పొయ్యి వెలిగించి. అన్నయ్యకు ఉద్యోగం దొరికిందని సంతోషపడ్డారు పద్మవికాబలు.

'కాసేపు నువ్వలా పడుకో అన్నయ్యా! మేం క్షేణం అనివంటచేసి విలస్తామని' వంటగదిచేరినా.

ప్రసాదు స్థియితంగా కూర్చుండిపోయాడు. అవును పాపం! ఎలా ఉంటుంది స్థియితం? పెండ్లికెరిగి నూళ్ళున్న ఇద్దరు చెల్లెళ్ళు మతప్రాయం అనాదిగ్నంగా ఉన్న అల్లి. సముద్రపు వాహానికి కొట్టుకు పోయిన వాడికి తొలినాటి దొరికినట్లు దొరికింజీ టింపరలో ఉద్యోగం. దారిలో పాపం ఆ శాశాధాబ అట్ల కొంటున్నాడు.

"బాగు కృషి చేసి ఎలా అయినా తన్ను తాను అధికాయల దృష్టిలోకి తెచ్చుకోవాలి. స్వయం కృషి అంటే పైకి రావాలి. ఎక్కిన మంచం దిగిపోక మెంటల్ వల్ల అని సతయం

మశ్రేతున్న అల్లి అనిగ్నం బాగుచేయించుకోగలిగా. విడివిడిగా నాలుగుకాళ్ళు వెనకీసి, మంచి సంబంధం బహుసి చెల్లెళ్ళ పెళ్ళిచెయ్యాలి." ఇదీ ప్రసాదు కలిగిన ఆశాశాధాబ. కానీ నిజాని కవి పెద్ద కలికలు కాదు. కానీ మనప్రసాదు బాహువు మంచి నవిగా వియంటారు? — నాకు తెలుసు మీరేమీ అనలేరు.

'ఆ అల్లి బలంతో వచ్చిన సాధారణవాడు' అన్న చిన్నపుట సుభాషితం గుర్తుకొచ్చి ఉప్పి పడి, ఇంకెక్కడ దారి అన్న అల్లి చనతను పోనీయి కుం దాదను పెట్టి

కృతజ్ఞతలు

మేధుమాల అభివృద్ధిని మన సారా బాంధు స్తుత, అమకు చేతనైన సాయాన్ని అందించిన మూల భియోను లకు ఇవ్వామా కృతజ్ఞతాంజులులు.

ఎప్పుడో కప్పుడు అమర చనలను మా కంది స్తుత 'మేధుమాల' కెందు జన్మదిన సంతకల వరకు నిరాంధాటంగా వెలువరించుటకు సహాయపడిన రచయితలకు, అది అరపార కులకూ, అందరికీ, మా మృత్యువు పూర్వక కృతజ్ఞతలు.

ఇట్లు

మేధుమాల సంపాదక, సహాయక వర్గం.

కినివాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు
పాపం! * * *

'అన్నయ్యా వంటయం ది
పోజినానికి కా' పిచ్చింది విశ్చి
అన్నం ముద్ద నొట్టి పెట్టుకోవని
యి ఆరి " ఆమ్మో ఏకాళి! అమ్మ
కు అన్నం పెట్టవామ్మో?" అన్నా
డు ప్రసాదు

తాదన్నయ్యా! నీవు భోజనం
చేశాక మేం చేస్తాంవే! అంది
అప్పుడే నూరి తెచ్చిన ఉల్లిపాయ
బాటి వేస్తూ.

ఆవురావురు మంటున్న ప్రేగు
లకు పాపం రుచి తెలియనేలేదు
నాలుగు మెముకులు నొట్టివేసు
కుని, బయట మంచం మీదికి,
బల్లగాలిలో కాస్తనడం వాల్చాడు.
భరించరాక ఇరించింది అప్పు
దన్నట్లు, చిక్కి చల్లమైన నుల
కమంచం

చికటి అనాయో-చి అంగునో
తాలగి పోయింది. దాని స్థానాన్ని
అడుగుదయం ఆక్రమించుకు
ంది. ముందుగానే పోయి పనిలో
చేరాలన్న ఆదుర్దాలో పెంద
లాదే తెచ్చి, ఉరికిన బట్టలు
వేసుకుని, రాత్రి తెచ్చిన బిళ్ల
లు అమ్మకు పెట్టా మని చెప్పి

ఆత్రంగా ఫాక్టరీకి బయల్పడ్డాడు.
* * *

ఫాక్టరీ దగ్గర విమిష అంతా
వాడా విడిగా ఉంది. 'విమయందట్టా'
అనుకుని నాటగాడు గుల చక చకు
వోసి గోటు దాకా వచ్చాడు ప్రసా
దు. 'నా వెకన్నీ' చూద్దా, 'ఫాక్ట
రీ నోట్ అన్న 'ఇది కంటాకు' వట్ట
చూద్దు కన్పించింది. యింట్లో ఆశ
తో డ్యూటీ లో జాయిన్ అవుతా
మని వచ్చిన ప్రసాదుకు మళ్ళీ నిరా
శే యదురయింది. భారమున రెడ
గులతో, రైవే గూర్పు బంటి
లా ఇంట దారి తీశాడు. వెప్పు
డో సాయంత్రం వస్తాడనుకున్న
అన్న వెళ్ళిన అరగంటకే తిరిగి
రావటం తో 'అన్నయ్యా! విమయం
ది? అప్పుడే వచ్చావేం? పన్నీ
చోరతాదా? పని తాదన్నారా? అ
సత్యం జరిగిందా? చికటి అమ్మ
ల వర్షం కురిపించారు ఇద్దరు
చెల్లెళ్ళు.

ఆ ఫాక్టరీలో నాకే కాదు, ఇం
కెవరికీ పని ~~తాదన్నారా?~~ అన్నా
డు ఆ ప్రశ్నావస్తున్న దు: ఖాన్ని
మింగటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

నర్తన మందులేక, ఇష్టాళిగ
పో అన్నట్లు పడింది అల్లిపరి

స్థితి, ప్రకృతి వయసుల అగి పాటు
మనసు కూడా పెరిగి, సంసార బాధ
ల్ని ఇప్పుడే అనుభవిస్తున్న చెల్లిళ్లు
అంతకు మించి ఇంకొక ఊహించలేక
పోయారు. కావెందుల్లో నాలుగు
దేట్లు మారితే, జీవితంలో నాల్గవ
ట వెనుకకు వచ్చాయి.

జీన స్థితి అగి ఉన్న ఆకుటుంబాన్ని
చూసి అయిదో పాపం అనుభవిస్తూ
దా రైక పోయారు.

ఎన్నడూ కనీసం కార్డులు కట్ట
యినా వచ్చి ఎరుగని ఆయంటికి,
పోస్టు మానీ, చీ కవరు అగి ప్రత్య
క్ష మయ్యే సరికి, అంతా ఆశ్చర్య
పోయారు.

అసలే దిక్కు అగి చని సమస్య
ల్లో కొట్టుకు లాడే అనకు ఇంకెవరి
గడ్డు సమస్య నని, బెదురుగా నెల
కవరు చించాడు పోస్టు మానీ బ్లి
న ఎకనా బెడ్డి మెంటే కార్డు మీద
సంతకం పెట్టి.

"You have been appointed as
clerk, in our municipal Council
at Rajahmundry, Join within
seven days." యళ్ళి మళ్ళి చదువు
కున్నాడు అన కళ్ళను తానే నమ్మ
లేక పోయారు.

వచ్చిన ఆ ఉత్తరం చేతు పట్టుకుని
ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ నె
అన్నదగ్గర కొచ్చి 'అన్నయ్యా' ఎక్క
డ్నుంచి వచ్చిందా ఉత్తరం అన్నాడు
ఇద్దరు చెల్లిళ్ళు సంశయ నివృత్తి కోసం.

ఇద్దరు చెల్లిళ్ళను ఉరడిస్తూ,
"అమ్మో! మన కళ్ళు గట్టికాయ,
నాకు మున్నీ పాపిటీ అగి ఉన్న గంవ
చ్చింది. ఇంక మనందరం మాయగా
ప్రత్యక్షమై మే అన్నయ్య ఇప్పుడు
2600 రూపాయల జీతగా ఉన్నా అన్నా
డు గర్వంగా. వివేచి మాటలు నీ
ప్రవాహంలో తార్లు అన్నాయి అ అని
నీట్ల నుంచి. అప్రయత్నంగా ము
గ్గురి కళ్ళు వెంట ఆ నంద భాషాటలు
లాలాయి. మళ్ళి జేరుకునే సరికి,
పది నిమిషాలు పట్టింది - అవును ము
రి ఉన్న గం వారికింది.

పింగిలు నుంచి రాజమండ్రి
వెళ్ళాలి. పాపం గంకి కాయ కునేం
దుకా చొటి అగి కొనితెని అను ఎలా
వెళ్ళ గలదు? - ఆ అగి చ స్తున్నాడు -
ఆ పద్మాంధవుని అగి అశుక్యమ
ని మెరిశాడు భాక్తరి మేనేజరు. పం
టనీ వెళ్ళి అప్పాయింటే మెంటే ఇ
ద్దరి చూపించాడు. సవ్యదయ్య,
జాలి గలవాడు కనుక ఆమె నోటి

అను బిచ్చుంది పద్మున్నా సరే " 4
'పోస్తే! ఇప్పుటకైనా దోమ దునిన్ను
బల్లగా చూశాడు, క్షేమంగాపో
ర' మృగిణి కాంత దుబ్బి•చ్చి పంపి
బాడు.

ఆరిచే అనప్రయాణం, ఉన్న
కాసిన బట్టలు, ఈ సంతాప సర్దుకు
ని, నాలుగు అంజులుకు సరి వడు
దుబ్బులు చెల్లెలి కీచ్చి అల్లని యలా
చూసుకునివాటి మళ్ళీ ఈ మారు
పొచ్చుతించి, అల్లి మంచం దగ్గ
రకు వెళ్ళి " అమ్మో! నాను వెళ్ళి
స్తా నమ్మో, నాను వెళ్ళి అక్కడ ఇ
ల్లి అదో చూసి నాలుగు అంజులతో
వచ్చి యిమ్మిన్ని తీసుకు వెళ్ళాలని.
ఆరిగ్గం జాగ్రత్త! నన్నా శిర్యడిం
చమ్మో! అంటూ కాళ్ళకు నమస్క
రించాడు. మాటా పలుకూతాని
ఆ అల్లి కళ్ళలోని వాడి కన్నీట
తో, ఆశీర్వాదించింది. అల్లికి
బిచ్చులు చెప్పి, జాగ్రత్తగా ఉండ
మని చెల్లిళ్ళను మునిమారు పొచ్చ
తించి, ఎరిసి పద్మున్న ఆరిచన
లతో, అన్నగా స్వేషన చేశాడు.

కాలం ఎంతో విలువైంది
అని నమ్మమన్నట్లు కరిక్కు
ట్రంకా వచ్చింది మద్రాసు - కాకి
నాడ ప్లాసింగరు.

ఆ నందంగా విజ్ఞాని కొత్త బెటగు
వచ్చి నట్లుంది ప్రసాదు ముఖవ
ర్చుస్సు. మరచి నీటు చూసుకుని
తూర్పున్నాడు ప్రసాదు కైటలో.
అనుచుయి తొరు అన్నట్లు యింట్లో
తెలియి పరుస్తూ ఒక పెద్ద తాళ
వోసి, భారంగా సారి పోయింది
ప్లాసింగరు. కాలం గడచిన కొద్ది
కైట వోగు పెంచింది. అంత కన్న
వోగంతో పరుగులు తొలికి ప్రసాదు
యనస్సు.

ఉన్నట్లుంటే సదనీ ప్రేమ పద్దు
ట్లు ఆరి పోయింది కైటలంది తా
త్కాలికంగా కాదు, శాశ్వతంగా.
ఒక కంపార్టు మెంటుకి, ఇంకొక
పార్టు మెంటుకి సంబంధం వేకుండా
లటువటు చెల్లా చెదురై పోయినాయి.

మరుదినం పృథ్వీ పేవరు
- కాకినాడ
లో, 'మద్రాసు ప్లాసింగరు విక్సిడి
టే పెద్ద తాట కాయంత అక్షరాల
తో పడింది.

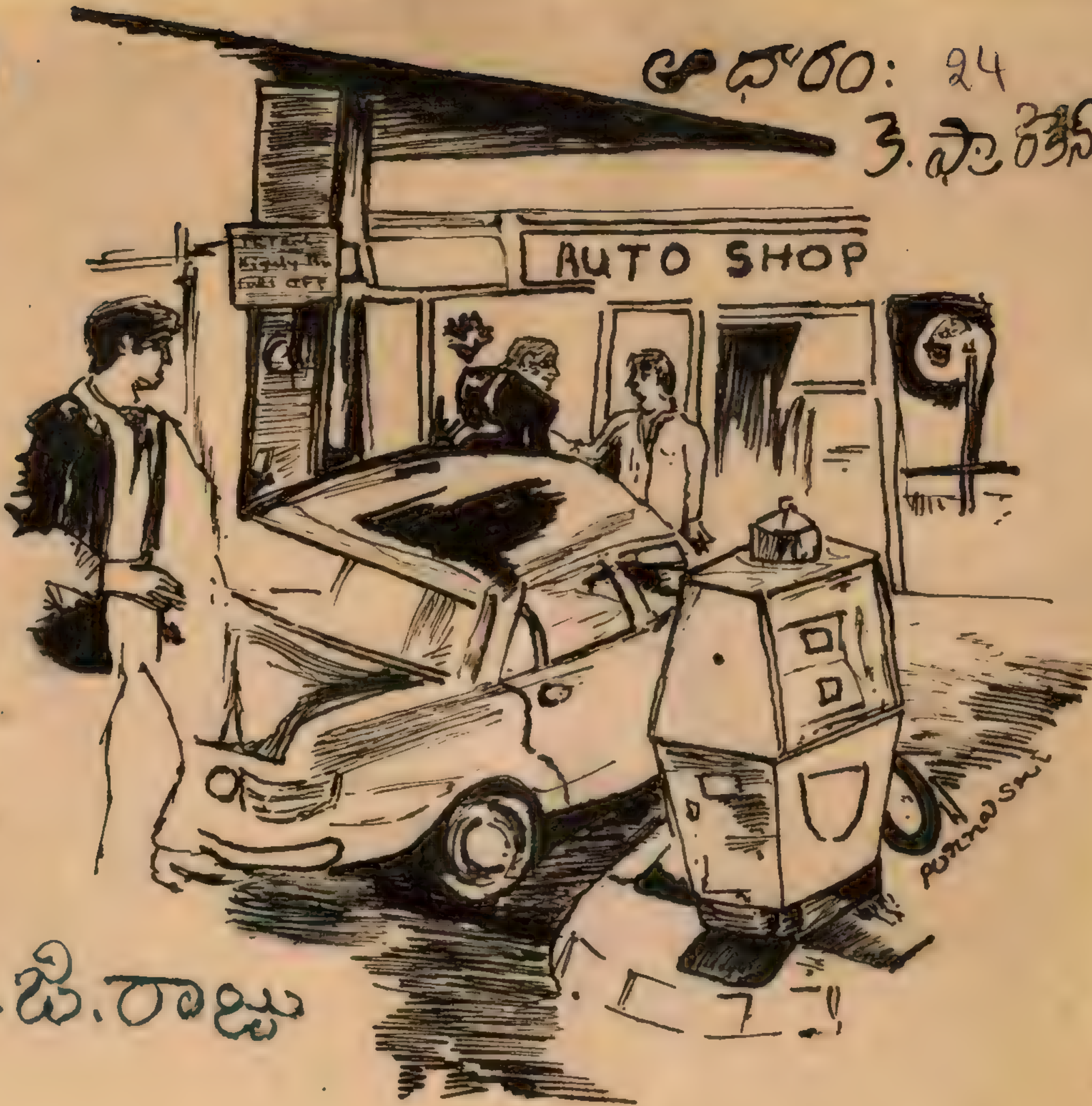
కాలచక్రమనే ప్రస్తుతం లో మరీ
నాబడియ పుటలు దాల్చి పోయాయి. ప్ర
సాదు అల్లి, చెల్లిళ్ళ గురించి, ఇంత
వరకూ ఎవరికీ తెలియదు మరీ నాను
తెలియలేదు.

విద్యార్థుల
దేవుడు
★

పి.వి.బి.రాజు

అధ్యాయం: 24
3. ఫిరకీ

ఆరిగిలు ఆదివారం కావాట్లు
జగన్నాథం, మేనల్లుడు ఎస్వెంట్
కలసి చిలిచి పనిమీద తిరుగువా
దవస్తున్నాడు. తీవ్రమైన ప్రయత్నం
వల్లం రంకుమెనుకొని అనుబంధం
వాళ్ళకి. సాయంత్రం గంటలకి అగ్గి
ఆవర్తం. ఫోర్సుకారు చల్లగాని
చోట్లుకుంటూ యాసుకు పోతుంది.
విశ్వం ప్రభువు సొందర్నాన్ని అలరిస్తూ
రిండు గంటలు అలాగే నడిపాడు. రిం
కావచ్చింది.

ఇంకా గుంటూరు పది మైళ్ళు
దనగానీ, కాన్స్ పెట్రోలు అవునోట

ది. అయితే పక్కటూరు శ్రుంఖం. అక్క
దా తిండి దారకబోమో ననిఖంగారు పద
సాగరిద్దాం. యారంగా పేట లకటకన
పడింది. అద్భుతంగా ఉండటం వలన, అక్క
వ అవస్థ పదుకుండాకా కాల అక్కడి కిచ్చి
రింది. ఆపెట్టు పెట్రోల్ స్టేషన్ అవడం
వాళ్ళ ఆనందం? అవధులు తెలిశాయి.

అలా అక్కడకు వెళ్తే బాటాసేప
టి, ~~నా~~ ఎవరూ పైటకి వచ్చారు అదులు
బాకా బటన్లు పెట్టుకుంటూ. అను
నిద్రమత్తుకొని ఉన్నాడేమో, ఆకాయ
పెట్రోల్ బంక్ లక్కడందా అర్థంకా
దు. దానికీసం కారంతా వెయ్యకసాగండు.

నానా ఒకటొట్లు పడు తున్నా,

ఆ అటించింటే అవస్థకు నవ్విగింది

కాదు తొట్టానికి. 'ఇదుగో చూడు బాబూ

ఇది పోర్టు కారు. తొనికి పొంకి ఎక్కడంక

తెలియదా? పోర్టుకారు డ్రైవర్ అని

మత్తులో పైపుమకు దాపున్నా కనిపాక

పోతున్నాడబాదు.

"నువ్వు కర్కడి వే ఇక్కడున్నావో"

దీని అడిగాండు జగన్నాథం. ఆవునల్లుట్లు

అబాసాచి వాడు, కడు బున్నా అంకిల్ని

రిక్కటిడు అని. ఇంతలో అనిపల

ఎదో అలాకిది అయింది. వెంటనే

ఆయితే చెక్ చెయ్యవలసినాడు మామయ్య.

ఆ మాట అనేకరికి వాడు అపహాస

పరిగెట్టాడు. చూడసేపటికి వాడుగ

ఆయితే కాన్ అని, ఒకటిటో పరికం

అని చైటకి వచ్చి, దీనితో ఆయిల్ను

లలో పోతాడు. జగన్నాథం వంద

లొపొయిల అగోటు అని ఇచ్చాడు

వాన్ని వాడు శిబి అని పిట్టుకానిచి

ల్లర కోసం కాపీ ద్రాయితే తెలిసి

లొనాడు. అది భాళి గా ఉంది. ఆ

దుకని వెంటనే ముసేసి చేయబిం

చి, ఇచ్చావలసిన చల్లర అని ఇచ్చే

శాదు.

జిగయి అశ్చర! ఇక్కడ భోజనాని

కి ఇచ్చింది పదాబ్దులవం. ఈపక్క

డోల్లెనా మాప్రంది కి మరం వస్తున్నట్లు

పోనీ చొస్తాను. ఇందులో ఉందిగా అన్నా

డ జగన్నాథం అనిపహాసం చూస్తూ.

"బియ్యం సేవించండి! అం భోజనం

బద్ధంబుంచి పనిచేయడం వాడు."

అని అన్నాడు. వెంటనే అదలు కోరంది

ఆ అటించింటే.

'సర్' అనుకంటూ ఇద్దరూ

కాకి కిక్క బయలుబి. దోరాను.

కాంచెం యంతం వెళ్ళేసరికి
కారుకు మధ్యనే ప్రక్క

పడింది. అశ్చరం ఏమిటా అని

మంటూ ఆ డ్రైవర్ గా చూశాడు.

ఎదురుగుండా పోవీసి స్టీయేన్

కన్నడింది. 'ఏమిటా' అనుకుంటూ

న్నానానికే అప్పుడర్థం అయింది.

ఇద్దరూ కలసి అని కిక్కెళ్ళి

పని అవగానే పైటకు వచ్చారు.

*

*

*

పై కథలో.....

అసలు పోలిసి స్టీయేన్ నానికే

హాల్లో ఇద్దరూ ఎందుకు వెళ్ళారు?

వెళ్ళిన తరువాత ఏం జరి

గింది? జవాబును డ్ర

వేంచ చూడండి! మా డ్ర

సర్వీనాదికాది "78" వ. పోలి

అని చూసుకుంటే. ఇది

మీ మేధా సంపత్తికి గుర్తి

పలక్ష లాంటిది! ★

ತನುವಂ ತಾ
ಪುರಿಕೆಂ ತಾ!

వార్త - వీర్య

- ప్రసూన

మానవుని ఆహారము నందలి పోషక ద్రవ్యము లన్ని హెచ్చు భాగము స్వాగ్చ్ఛి, చక్కెర మిదలగు కాణ్డ ప్తైప్రట్న యాపము లునున్నవి. ధాన్యాదులందును, దుంప జాతులందును గల స్వాగ్చ్ఛి పదార్థము నీటిలో కరుగకపోవుట తే యనము భుజించిన తరువాత, కరగు లక్షణము కల ఒక విధమైన చక్కెర గా మారి, రక్తమున ప్రవేశించి వంటప ప్ట్విను. కొండము నందు చక్కెర అధికముగా గల మీక్కిల జాతులలో చెరకు ప్రధానమైనది. చెరకు నుండియే యూరు చొరయిపడు వస్తువు లయ్యెకై వేల ఖనియ ప రియోగము ఆ హార పదార్థముగా నుపయోగించుటయే!

చెరకు ని ఆహారము గా నుపయోగించుటకు దానిని నమలే అందలి రసమును త్రావ్వుటయై శ్రోష్టమైన పద్ధతి. ఈ చెరకును జోజనా సంతరము అనుట మంచి దంటారు. తాజా చెరకు రసములో చక్కెర పదార్థము కాక, ఖనియ పదార్థాలు, విటమిన్లు చొరయింటాయి. ఇ

చెరకు రసము లో మిరియాల పొడిని గానీ, పిల కుల పొడిని గాని చొల్చి తాసుకొనిన చాలా లుచిగా ఉంటుంది. అటులే చెరకు రసమును అధికముగా తాసుకొన రాదు. అట్లు తాసుకొనిన వచ్చు జుట్టునకు ఈ పద్ధతి లిరుగుదుగా కూడా పనికి వస్తుంది. దుచిత్రానం ఇంకా నిమ్మకాయ, తనం కూడా పిండుకొనవచ్చు.

చెరకునుండి తీరియ పంచదార శాకుండా సాధారణంగా విట్టిల్లా ఉండదు. ఈచెక్కెర తాటి పంటక బిల్లియు నుకూడా తయారుచెస్తారు. ఈకాస్తే పద్ధతి ఇక్కడ చెబుతాను.

2 కిలోల చక్కెరకు, నాలుగు నాళ్ళు దాదాపుగా పోసి కరగించి, ప్రాప్య ప్తెనుంచి సన్న మంటతో క్రాగనిస్తే పాకం పట్టితి. పాకం పట్టే టప్పుడు త్రాకరిం ప్తిన నల కల వస్తేనా మలిన పదార్థాలు తొల్యాయి. అందుకన్న (కాసిని) పాలు పోసి కాస్తా మలిన పదార్థాలు పైటకు వచ్చేస్తాయి. ఆ తొట్టిను గంట తో తాసి మంటపెంచి

అగిన పాకం వచ్చే వరకు కాచాలి. ~~అది~~
 మురుగు పాకం పట్టలి. ఇది తీసి పాకం కంటే
 ముదురు గా ఉన్నా, చక్కెర పాకం కంటే కాత
 గా ఉండాలి

ఈ వచ్చిన పాకాన్ని చిన్ని కుండలో
 పోసి ఆరనివ్వాలి. రెండు మూడు గంటలలో
 కుండలో పోసిన పాకం గడ్డ కట్టి పట్టక బెల్లం
 గా మారుతుంది. పాకం అంత స్వచ్ఛంగా
 తయారై పట్టక బెల్లం అంత తెల్లగా
 తయారై ఉంది. ఇట్లవిరబడిన పట్టక బెల్లముపైన
 ఉన్న కుండును పగుల కాచితో, ఇది సుకొవచ్చు.

ఇది తయారు చేయడం తేలికై ఉన్నా
 పాకం విషయంలో మాత్రం మంచి ఆను
 శ్రమ కావాలి. ప్రాశ్న సరిగా కుదరాలి.

✱

✱

✱

యివకులు గత రెండేళ్ళుగా మేము మాల అశాత
 మా సపత్రకను అంజలి యి అన్నామము లో నడుపు
 చున్నాము. సామాజిక పరిస్థితుల వారి కృషికి భగవంతుడు
 దు జోయూత నిర్మూలని కిలుకుంటున్నాను.

మొదట మందే వాళ్ళూ అలా నన్ను నిర్వహిం
 చు మని, తాలు కిరదం, నా వానముల తో ~~అది~~
 స్త్రీల సమస్యల నెన్నో చర్చిస్తూ ముందు కొంత
 వరకే నిచ్చి మేల్కొలుపు - తిరుగు తిరుగుగా ఒక వంట
 గురించి తెలియచేయడం పాఠకుల కి విశేషము!

ఈ నా విషయములను ప్రచురిస్తున్న
 మేము మాల సంపాదకవర్గానికి నా కృతజ్ఞతలు.
 — ప్ర. సూ. న —

అవ్వల సేవ

29

“వైద్యవ”
“నాటిక”

[సాంబీపముని ఆశ్రమ సయోపా
రణస్థానం చిక ఇందుగుచె
ట్టు క్రింద చూడ నామకాని
శ్రీకృష్ణుడు నానీచనగా కూ
చుని వుంటాడు. ఓండి ఓండి
తాచి ముందు కు పరిక్రమిస్తూ...]

మహానాథ

శ్రీకృ: ప్రపంచం లో కల్ల మృత్యువు ఒక పెద్ద అనర్థం. అది తొలగి ప్రపంచానికి, జీవ పరి పుష్టి చేకూరటం

[వెనుక నించి బలరాముడు ప్రవేశిస్తూ]

బల : మన గురు దేవులు సాంబిపుల వారికి గట్టి నియమాలే జారీ కావు. భేషి, కృష్ణా! మనసులని ఆలించనలను పైకి కూడ పరికరిస్తున్నావు. ఎందుకంటే భావావేశం?

శ్రీకృ: ఇలా వచ్చాకేం బలరాం అన్నా! మన ప్రయోజనపు విషయాలి ఉన్నా వనుకొన్నానే!

బల : అసలు తాను తాను కీ అభ్యుచింతన మరి ఎక్కువై పో తారంటే నిశ్చ!

శ్రీకృ: అప్పుడుంటే? సాంబిపుల వారిచ్చిన సూతన యోగ మా గ్గం లో నీకు నమ్మకం లేదా?

బల: సాంప్రదాయ విరుద్ధంగా ఉన్నవి వారి జీవనవి. నమ్మకు కుదర టం లేదు మరి? అప్పుడూ మనం మృత్యువును చేతి పేయ గలమా?

శ్రీకృ: ఏం? వ్లాడులు, వరదలు, కాలకాల మొదలైనవి నివారించేందుకు ప్రయత్నాలు చేసు కుంటున్నాము. అలాగే మృత్యువును కూడ

బల: కానీ, ' జాతస్య మరణం ధృవం' అని కదా జనవాణ్ణం?

శ్రీకృ: అది ఇంతవరకు మనకుగల అనుభవాన్నిబట్టి తాల్చు కున్న సారాంశం. ఎందు తరాల వారికి అది అన్యాయంవక వీరి వచ్చు.

బల: అయినా అప్పుడూ! ప్రపంచం మీద నీ కెందు కింత ప్రేమ? నీవే సృష్టి కర్త వైనట్లు

శ్రీకృ: అది జరిగి వాతవతి మనశ్శక్తి వల్ల తమ భావాన్ని జన్మ త్తిన తరువాత సృష్టి లో కొంత ప్రగతిని సాధించే దుకు ప్రయత్నించటం వ్యక్తి కర్మం అన్నయ్యది!

బల: ఉట్లని మృత్యువు మీద కట్టి గట్టి పులకెత్తుకుంటే కాగలవా?
యము దంటి నీకంట దూడలు కాచినట్లుగా ఉంటే బి?
అలాని పై విజయం సాధ్యమా?

శ్రీశ్రీ: బంధుకు సాధనం కాదు. తాళి బెటగు లోని సచ్చిదా.
నంద అవ్వం ఇక్కడ సువ్నక్తం ఆయ్యేందుకే కదా ఈవి
శ్వ పరిణామ గాధ సాగుతున్నది!

బల: పరిణామ లీళ్లు సిద్ధం ప వలసిన పరమార్థం కోసం మన
ప్రయత్నాలు బంధుకు? తాపత్రయం బంధుకు?

శ్రీశ్రీ: పరిణామ వ్యవధిని తగ్గించుకొనేందుకే!

బల: మన సాంఘి పుల వారూ ఆలాగే చెబుతున్నారు. అందుకే
చేత ఈ నూతన యోగ సాధనలు చేయిస్తున్నారు. కానీ....

శ్రీశ్రీ: ఊ! విమిట మరి నీ ఆశయానం?

బల: మన గురు దేవుల కుమారుడు ప్రభాస తీర్థం అనిన్నా
నార్థం పెళ్లి ఉక్కడ మరచించిన సంగతి నీకూ
తెలుసుగా!

శ్రీశ్రీ: ఔను! మనం ఈ గురు కులానికి తాక పూర్వం జరిగింది
ఆ దుర్ఘటన.

బల: ప్రత్యుత్తరంకోసం మనసు విచలితమై ఈ నూతన యోగ
మార్గాన్ని సాంఘి పుల వారు ఆవిష్కరించినట్లు
సంప్రదాయకులు విమర్శిస్తున్నారు.

శ్రీశ్రీ: సులీక మైన శక్తికం అని ఆ మహాప్రేమను చూడలేని
వారిది సంకుచిత బుద్ధి అనాది.

బల: ఆ మృత సిద్ధి మన పరమా వధిగా గురు దేవులు చె
బుతున్నారు. చనిపోయి అమృతపదార్థాన్ని పెక్కిరి కావట
మే మోక్షం అని సంప్రదాయకులు వాదన. పది స
త్యమో నేను నిర్మలం అని తాక పోయి న్నాను.

శ్రీశ్రీ: ప్రహ్లాద పదార్థం అనెది మన దేవు సాధనమే గానీ,
గర్భ సాధనమే కాదు. మళ్ళీ అందు లోకి వెళ్లి

తీనముకావట మే పరమా ర్థం అది తే అసలు మొదట అందు

బ్రతుకి కావడ మొందుతు ?

బల: రిజాక తీల, మహామాయ, రినిర్యచనియం అంటున్నారు.

శ్రీశ్రీ: ఆ సమాధానం సమంజసం గా ఉందా? దానితో తృప్తి పడి ఉండ గలవా?

బల: మహా పండితులు, తార్కికులు, వేదాంతాలు, పురాణన కాలం నుంచీ, అలాగే చెబుతున్నారు మరి!

శ్రీశ్రీ: కానీ నీవు ఆలోచించలేవా? బంధనం ఉన్నచోటనా ముక్తి అవసరం. 'పరంధామం' అనబడే చోట ఆప్రసక్తి లేదు. చచ్చి ఎక్కడా, దేనితోనూ బంధం కావటమే త్రేయ: పదం అన్న భావన కేవలం ఒక భ్రమ. మనిషి స్వయం వ్యక్తుడు కావాలి. అందుకే ఈ దురితామ లిల.

బల: అప్పుడే సిద్ధి అనిది కూడ ఒక అన్యథా చెప్పి అమైన భ్రమే నన్ను విమర్శన ఉంది.

శ్రీశ్రీ: విమీనా మర్మైవే యుష్మాప్రసాదేనాత్మైకమరుదు కావాలి. స్వేచ్ఛకొనం అపించేది వీడిత ప్రేమ - ఆత్మాను భూతి అవసర మయ్యేది అనాత్మకే. ప్రపంచ మే అమరావతి గా మారాలి. కుచేలదేత్రమంటు యుగా మారాలి....

బల: తిన్నట్టు కుచేలడు ఇండాక ప్రయాణమై వెళ్లాడు తిలసునా?

శ్రీశ్రీ: వెళ్లాడా! ఇక్కడ మనతో పాటు పయనమైనా వాళ్లంతా వెళ్లి పోతున్నారు. మనం కూడా తాళు...

బల: సలవు తీసుకొని కుచేలడు వెళ్లి పోయారంటే... మన గురు దేవుల కన్నళ్ళి నాళ్ళ గీత్రన అరిగాయ, అమ్మదూ!

శ్రీశ్రీ: అవును! గురు దేవులు మనల్ని కన్న చిద్లగా మారుతున్నారు.

బల: కుచీబడు పెళ్లిపోయింక వారు అశ్రమం పైట అరుగు మీద అలాగ కూచుండి పోయారు చాలా సేపు, దేన్నో పాతు కుక్కింటు నట్లు హాస్యం అనికి చూస్తూ.

శ్రీశ్రీ: కన్న బిడ్డడు ప్రభాస తీర్థం అని పని పోయాడు. శేషమనం కూడ పెళ్లి పోతే ఇక వారికి మిగిలేది అంటు లేని యః షమే.

బల: మనం విదైనా గురుదక్షిణ చెల్లించకుండా వెడి తో బాగుంటుందా కృష్ణా!

శ్రీశ్రీ: విమిష్టి మాత్రం అటువంటి గురువు గారి కుణం తీర్చుకొ గలమా?

బల: అట్లని ఊరికి పెళ్లి పోతా మా?

శ్రీశ్రీ: గురువు గారిచ్చిన యోగ బలం అని వారి మృత పుత్రుడిని పురికించి ఇశ్వ గారికి తీమా...

బల: అవశం అలా వాగ్దానం చేసేవు సుమీ! తరువాత చేత గాక పోతే అప్రతిష్ట.

శ్రీశ్రీ: నీవు అనిదుగా ఉండగా నాకు చేత గాని నే నుండి అన్నా! ఆ నాడు శ్రీరామునికి అమ్మడు, చునాడు శ్రీకృష్ణునికి అన్న నిజంగా ఆది శిష్యుడి సుమీ!

బల: అయితే నీవు శ్రీ మహా విష్ణు వా (నవ్య) అరుగో నాందిపుల వారు ఇటు పైపే వస్తున్నారు. ఇక నేనెందు కిక్కడ? మీ అత్య చింతనలకు అంతరాయం! పడుతాను. (నిష్క్రమణ)

★ ★ ★

[నాందిపుడు -- సర్వసమయ అగు పాశ్చాత్య మిశ్రిత మైన ఒక రసాయనం వంటి సాధుమూర్తి -- ప్రవేశం]

సాంబి: శ్రీ కృష్ణా !

శ్రీకృ: శ్రీ గురు భక్తి నమః

సాంబి: తుభయస్సు ! మీరు కూడ శివే ప్రయాణమా ?

శ్రీకృ: ఇంకా నిశ్చయించుకొనినది స్థామీ ! బలరాం
అన్నయ్య మాత్రం శివే వెడదా ముందున్నాడు.

సాంబి: పెళ్లంపి బాబూ ! పెళ్ల వలసిందే. మీ వల్ల ఎంతో అంక
సంగ్రహం జరుగ వలసి వుంది. మిమ్ము నా దగ్గరే తొ
ట్ట పెట్టుకొనివాలన్న స్వార్థం నాకు తగదు.

శ్రీకృ: అంతా నూతన యుగ సాధనలో మేము క
నవ చైతన్యాన్ని పొంద గలిగాము. జన్మ జన్మలకు
మీ రుణం తీర్చుకోలేం స్థామీ !

సాంబి: శ్రీ కృష్ణునకు గురువునన్న పేరు అదృష్ట వశాత్తు
నాకు దక్కింది. నాయనా కృష్ణా ! నీవు గురు
వులకు గురువువవు, కారణ జన్ముదవు :

చిత్రం:
పూర్ణిమ

సంగనెరు అందైన మందిరం

శ్రీకృ: నా మీద గల వాళ్ళు చీత జీవలూ అంటున్నాయి.
మీరు చూపిన నూతనా నా శయనావే కర్మక్షేత్రం అని
మాకు జీవ గత్ర.

సావి: అధ్యాపకుడు మార్గ దర్శకుడు మాత్రమే నాయనా!
దేవగుని యజని అంతరాత్మ నుంచి వాడు సంతరిం
చు కలివలసిందే.

శ్రీకృ: దోహద్యం భగ్నం తరమయ కైవలం అను పూరకములు.
మీరు మాకు పర మాత్మా స్వామి!

సావి: దీక్ష కాదు కు యరణించి నందుకు నీ నీ ఇంత
దాధ పడుతున్నాను. అడుగడుగునా మృత్యువు నీదలు
పడు తున్నాను. అడుగడుగున మృత్యువు నీదలు ప
డుతూ వున్న ఈ అనికం ఇంతింత యాతన పాపా తున్న
దా కదా!

శ్రీకృ: మీకు మూలని నేను బ్రతికించి తెస్తాను స్వామీ!

సావి: నా సంగతి అలా ఉంచు. ప్రపంచం వైపు చూడు.
నవ నా గతి కత అనబడే దాని కంతకు మృత్యుభీతి
పునాదిగా ఉన్నది.

శ్రీకృ: కనుక మృత్యువును మొదట హత మార్చవలసిన అవ
సరం ఉంది. ఆ పని నాకు విధించండి స్వామీ!

సావి: కాని అందుకు తరుణం ఆసన్నమైందా? మన యో
గ మార్గం యంత వరకు ఫలించిందీ తెలుసు కనివ
టానికి మన పరిసరావే కాలమానం.

శ్రీకృ: ఇన్నాళ్ళు మన సాధనల ఫలితం ఏమీ లేదంటారా?

సావి: జీరా సంధాది యుద్ధి న్నాయులు పైశాచిక మార
ణా స్త్రీల్ని సృష్టిస్తూ ప్రపంచాన్ని మృత్యు భూమి అని
కప్పేస్తున్నారు. ఈ తరుణంలో మా నవ జాతికి నీ
వంట వాత నేవ అవ సరమే!

మీరుచదివిన విద్యాని నవలలని, కవి
 అవలంబించిన సద్భావని, అందలి
 అసౌఖ్యములను తగిన కారణముతో వర్ణిస్తూ,
 ఒకప్పుడు సుఖముతో, తెందు పీజలకు
 మరలకుండు వల్ల నెందునలదు.
 ఇది నవలన వ్రాస్తే విమర్శనాత్మక
 వ్యాసరి ఈయేర్పరచుదగలదు.

— పరిచయ.

శ్రీశ్రీ: కనుక ఆశీర్వాదించి పంపండి. మృత్యువు అలా పోరాడిపోయింది.
మృత పూర్వం ఆ అంశం తెన్నును.

సాంబి: అంత సమర్థుడివే నని నీ ముఖ వర్ణస్థి నాకప్పుడో
స్ఫురించింది. కాని....

శ్రీశ్రీ: మేయ నన్ను ఆశీర్వాదించి పంపండి.

సాంబి: వద్దులే బాబూ! ఇప్పుడుకే నేను, నాయోగ మార్గం చాలా
దిమర్కలకు గురి అయినాను.

శ్రీశ్రీ: ప్రపంచానికి అమృతసిద్ధిని ప్రసాదించే యోగ మార్గం మీకు
మాకు అందించారు. విమర్శించే వారికి కనువిప్పు నేడు
కొక మోతా తేవు కలుగుతుంది.

సాంబి: వద్దులే బాబూ! ఈ ప్రేమ చాడతో నతిగి, నీతిగి, నీతి
నశించి పోతాను. ఆ అరువాతనే నాయోగం ఫలించినా-

శ్రీశ్రీ: నశించి పోవటం కాదు; చీవ పరిపుష్టి కదా మన పరమా
వధి! మీరు చెప్పిన మాటే.

సాంబి: కాని అందుకు పరిసరాల్లో, పరిస్థితుల్లో, ప్రకృతిలో మార్పు
రావట్లా? ఇంకా మనం సాధన చెయ్యాలి కృష్ణా!

శ్రీశ్రీ: పరిస్థితులు కల్పించుకొవలసింది మనం. ప్రకృతిని మో
ర్చుకొవలసింది మనం!

సాంబి: జానాను. ప్రకృతి రథసారథులగు మేధావుల మీద ను
ప్రగతి ఆధార పడియుంటుంది.

శ్రీశ్రీ: అలాగే సంగ్రహార్థకమైన యాక్రేషన్ మమ్మల్ని నియం
దించండి సావకీయా! సంకల్పించకండి. మా బలరాం
అన్నయ్య నేనూ వెదాం; మృత్యువు పస తేల్చుకుని
వస్తాం

సాంబి: అలా! నీ డి అబ్బావం చూస్తూంటే నేనేమై పోయినానో
నాకతెలియటం వేయ. దిజాయా భవ!

శ్రీశ్రీ: ఇదుగి ఇప్పుడే బంబులు దీరి పడుతున్నాం. (ఆవేశం
గా) బలరాం అన్నయ్యా! చీ అన్నా! (నిష్క్రమణ)

[సంయమనీ పుర సాధ భాగం లో యమధర్మ రాజు తన భార్య
యగు 'రుజ' లో చదరంగం ఆడుతూ ఉంటాడు. రెండవ
భార్య 'జర' ఆట పరికిస్తూ ఉంటుంది. గంభీర నిస్తేభ్య
హితా వరణం]

రుజ: (ఒక గుర్రపెత్తు వేసి) తుజు కట్టు పోయన్నది !

యమ: ఆ! నా ఆట కట్టించటానికి నిన్ను ప్రట్టించినా దే.
వుడు రావలసిందే త్రియా !

రుజ: నిజానికి ఇంకా మూడే మైళ్ళు మీ ఆటకట్టు! డంబావెందుకు?

యమ: సృష్టానికి నుంచీ కూడా, సృష్టి కర్తణి సమానంగా మన
అధికారం సాగి పోతూ ఉన్నది—తెలుసా? యనకప్పుడూ,
ఎక్కడా ఎదురంటూ లేదు. ప్రపంచమంతా నా ముఖంగా
నడుస్తున్నది. నాకే పాదాఘ్రం అం ఛా తిండి...

రుజ: నీ నుండ బట్టి కొడూ మీకా యనత? ఎప్పుట కప్పుడు
కొత్త తిగాల్ని సృష్టిస్తున్నాను. మానద్రుతినా తితి పైన
వాళ్ళే. మందులు, ఇంజక్షన్లు కనపెడుతూనే ఉన్నారు.
వాటికి అందని తిగాల్ని నేనూ పంపిస్తూనే ఉన్నాను.

జర: ఛేనేరుజా! నీవు, నేను ఉండబట్టే ఈయన గారా
సార్వభౌమత్వ సాగుతూ ఉంది. భూతానికి అని ఇప్పు
డు మనుషులు పాతికేళ్లకే ఆలలు నెరిసి యుసల
పాళ్ళతివు అున్నారు. అది నా ప్రభావం కాదా !

రుజ: సొంతిగాలు అని భాగం బల క్షయం అయ్యి.....

జర: నా ముసలి అనంతా అన్నీ ఓడి గి పోయి....

రుజ: నరుడు మరణిస్తున్నాడు, మీరు చచ్చి నువ్వయిందే.

జర:

యమ: జిబ్బుల్లే కుండా, ముసలి అనం రాకుండా ఎంతయింది
అమ ప్రాణాలు కలిగివుందంటే దూ? ఆత్మహత్య, ప్రమాదాలూ...

రుజ: అటువంటి సందర్భాలు చాలా అరుదు తెండి.

జర: మీరే నైనా చెప్పండి. ఎప్పుడూ కృషి ఆడుతాననిది. ఇది

మగ నాడి అ.

యమ: ఆడవాళ్లుకు జవాబు చెప్పటం కష్టమే. సతమలిద్దరూ
వికష్ట ఇవాళ మొగుడి మీద ధ్వజం ఎత్తు అన్నాడు.
ఇదాక విచిత్ర ప్రళయ ఘట్టం; మధురంగానే ఉంది నాకు.

(ఒక యమ దూత ప్రవేశం)

దూత: (తయారై) దండ ధరా! ప్రభూ!

యమ: విమిటా కంగాలు? నీ ముఖం చూసి మృత్యువులాంటి
చిస్తున్నావేమిటి?

దూత: మానవుడు సత్యతీగ నిహతిని మంటే మైనా కనిపె
ట్టాడా?

జోర: యెసరి తనం కాకుండా మానవుడు విమైన కాపుడల
సృష్టిం చేసేడు కదా?

దూత: ఆ టువంటి ప్రయత్నాల్లో నే ఉన్నాడు మానవుడు ఇది
నుంచీ. ఒక వంక అమర త్యాన్ని వాంచి స్తూనో ఉన్నా
డు, మరొక వంక మహా మారణాస్త్రాలు సృష్టిస్తూ తన
విలయానికి తానో అభివృద్ధి పుట్టుకున్నాడు.

యమ: మరి ఇప్పుడు మనకు వచ్చిన ముప్పు విమిటంటా?

దూత: భూమికి మీది నించి మన సంయమనీ పురం జీవకు,
సాంబీద్యముని కిముగడుత్రీ కృష్ణుడు, అన్నగార్తెన బల
రామునితో సహా తమ మీదికి దాడి వస్తున్నారప్రభూ!

యమ: డీ! నామీదికి? గురు పుత్రుని ఆరతించు క
వేదామని కాచాలి.

దూత: ప్రధానాశయం తమిళ హత మా ధృటమేనని మన
వేగుల వాళ్ళ అంటున్నారు.

యమ: అంటున్నారు. నేనూ అనుకుంటూనే ఉన్నాను.

దూత: అదేమిటండీ! పక్ష పాతం వచ్చిన వాడులా అలా
చిట్టే పడు అన్నారెం?

జిర: మూడు కాళ్ళ మందుసలి లాగ మరు కూడ అలాచప్పు
పడి పోయినారేం?

యమ: మహా మృత్యువును నాకే ఈ ముఖంతో మృత్యు అంద
వం కనిపిస్తూ ఉంది.

రుజ: మీరలా మాట్లాడుతూ ఉంటే మాకు మార్కల జిల్లు
వచ్చేస్తున్నట్లుంది.

జిర: అమంగళవాక్యాలు పలుక చూకండి. నాకు నూరేళ్ళు
నిండినట్టు గుండె జారి పోతున్నది.

యమ: శ్రీకృష్ణుడు మీదట సముద్రుని అంబ తోల్చేసుకున్నా
డట. సముద్రుడాయిన ముందు నలాననుష్టే వణకుట
గురుపుత్రుడు ప్రభాస తిరాధినికి స్నానార్థం వచ్చినమా
ట నిజమే గాని, ఆరువార విషి చెరిగిందో తనకు తె
లియదని సవినయంగా విన్నవించుకొన్నాడు.

యమ: ఔను! ఆశ్చర్య పడ నవసరం లేదు. సాంతిపుని ఆశ్ర
మంతో నూతన యోగ సాధనలు వృధా పోయేవి కాదు. రుజ!
ఇక నివన్నట్టు మన ఆటకట్ట నట్లే!

రుజ: మీరంత అధిరు పై పోయినారు. నా కిది మైకం కమ్మ
కొస్తున్నట్లుగా ఉన్నదంటే.

యమ: సముద్ర గర్భంతో దారిన పంపజినదు గురుపుత్రునిప్రిం
ది ఉంటాడని శ్రీకృష్ణుడతన్ని హతమార్చాడు. అతని పొట్ట
చేదించి చూచాడు. గురుపుత్రుడు కన్పించలేదు.

యమ: ఇక పంచభూతాన్ని అధిగ మించిన వాడు మన సంయమనీ
పురం మీదికి వచ్చేస్తున్నాడన్నమాట?

రుజ: ఇక మన గతిమి టంటే?

జిర: నాకు అవయ వాలు వశం ఆపి పోయినాయంటే!

యమ: నాకిల్ల ప్రతిష్ఠలకు కారకుడైన మీ ఇద్దరూ అలా కుంగిపో
తూంటే నాకూ కాళ్ళాడ్డం లేదు.... అయినా పరవాలేదు.
శ్రీకృష్ణుడు అతవాడు మనకి నాడు అతిథి కానున్నాడు. మీ

రు వెళ్ళి పూజా క్రవ్వాలు సిద్ధం చేసుకొని వుండండి.

రుజు: మరి మీరీ!

యమ: నీనెదురు వెళ్ళి శ్రీకృష్ణుని కి స్వాగతం చెబుతాను.

జుర: మీరే వెళ్ళి పోతే బుక మాగా ఆ?

యమ: [బయట నుంచి పొంచజున్న ఘన]

యమ: ఓబ్బ! మహా మృత్యువును నాకే మానసాపస్త్రోం
గా ఉన్నది ఆశంఖ ద్వారా. అందులగిన ఒక ఆయన
పీట పు కూడ నా గుండెను లాగి వీస్తున్నట్లుంది.

మిత: తాను చంపిన ఆ పంచ జనుని దెన్నెమక తీరి తయారై
రైన శంఖం అది. పుర బహిష్కారం వద్ద నిల్చి శ్రీకృ
ష్ణుడు పొంచ జన్మం పూరిస్తున్నాడు.

యమ: రుజు! జుర! ఇక మీరు వెళ్ళి పూజా క్రవ్వా
లు సిద్ధం చేయండి. (యమ దూర ప్రాంతానికి) నిల్చి
దెళ్ళి బలరామ కృష్ణులను సగౌరవంగా ఆసుకు
నిరా! (రుజు, జుర, ఒక ప్రాంతానికి, యమ దూర
మీది ప్రాంతానికి నిష్క్రమిస్తారు. యమడు అటునిటు
పర్యాయం చేస్తూ) నిజానికి ఇవి మధుర క్షణాలు.
అసంఖ్యాకం లగి మారియమై పోతుంది. చికటి వెలు
గులీ అంతర్జాలం జోతుంది. మృత్యువు పూర్ణ ప్రాణ
శక్తి లగి విలక్షణం అవుతుంది.....

[శ్రీ కృష్ణుడు ప్రవేశం]

యమ: యోగిశ్వరీశ్వరు నకు, శ్రీకృష్ణు నకు స్వాగతం.

శ్రీకృ: ఇదేమిటి? నిపు రిందొద్ద సన్న డూడి ఏ జోతావను
కున్నాను.

యమ: నీటి మట్టుల నిగ నిగలు చిలుకు తాన్న ఉవ్వ మంగాళ
మూర్తి లి ఎవరు యుద్ధానికి తల పెరు తారు?

శ్రీకృ: చాల, చాల; బండం, పాళం ధరించి ముందుకు
రా - నిమి నెనీ పోగిరం తొట్టు కుందాం.

యము: అవసరం లేదు; ఉన్నది నీవే, నానులేను.

శ్రీశ్రీ: అబద్ధంగా కూడ నీవు ఉండటానికి కలిగివున్నావు. ఈ ఉండటం, వేక పోవటం అన్న ద్వంద్వాన్ని నిర్ద్వంద్వం దంచేసిండుకో వచ్చాను.

యము: మేయిగి కులం నన్ను మొదట నుంచి ప్రాణాలు తీయబోయారు. నావిశ్రా నన్ను విసిరించి, వేధించి భర్తను ప్రతికించుకున్నది. రురు కుమారుడు నన్ను అల్లడి అల్లడి చేసి భార్యను ప్రతికించుకొన్నాడు. నా గుండెలు పేలడేశాడు మార్కండేయుడు. నేడు నీవు నన్ను.... అయిగి గురు పుత్రుని ఎత్తుకొని బలరాముడు [అంటూనే యాయ మ్మై పోయాడు]

బు: (ప్రవేశించి గురు పుత్రుని నేలపై దించి) ఎడి కృష్ణా! ఆ యముడు? ఇప్పుడిక్కడ ఉండేనే!

శ్రీశ్రీ: [గురు పుత్రుని తల నిమిరుతూ] నీవు రావడంతోనే అదుక్కున్ పైపోయాండు.... (చుట్టూ చూచి) ఇదేమిటి, మన గురువు గారు కూడ వస్తున్నారే! [సాంబిపుని ప్రవేశం]

గురు పుత్రుడు: నాన్నగారూ! నాన్నగారూ! [పరిశ్రాంత కుంటూ పోయి అంబ్రీగారికి పొజుతూ వందనం చేస్తాడు]

సాంబి: [కుమారుని పొడుపుకొని, మూర్ఖా యై కాంచేసి] బాబూ!

గు.పు: నాకిదాక విచిత్రమైన అనుభూతి నాన్నగారూ! కటక చీకటి అనించి వెలుగు అికి వచ్చి నట్టుంది. పోయిన ప్రాణం అరిగి వచ్చేసినట్టుగా ఉంది.

సాంబి: ఔను బాబూ! నీకు అంతటి మహాపకారం చేసిన పుణ్య మూర్తులు దాకా బలరామ కృష్ణులు.

గు.పు: పూజ్ఞి మూర్తులకు నమస్కారం.

శ్రీశ్రీ: చిరంజీవ!..... గురుదేవా! ఇదేమిటి మీరు కూడ ఇంత దూరం.....

సాంబీ: ఇటువంటి దుర్మఠ మైన పనికి పిల్లల్ని మిమ్ముల్ని పంపిం
చానా అని మనసు ఉండబట్టి తొక పెనుకనా నాను
కూడా....

త్రపు:
బు:

నెడ్డురం చరణం శరణం (నమస్కరించి)

సాంబీ: (చేయిల్లి మనసా ఆశ్చర్యంతో) ఇక ఆశ్రమానికి వెళ్ళి
పోయి, రండి.

బు:

~~అప్పుడే~~

బు: యముడు ఉన్నట్టుండి చటుక్కున యాయిష్టే పో
యిందా?

బు:

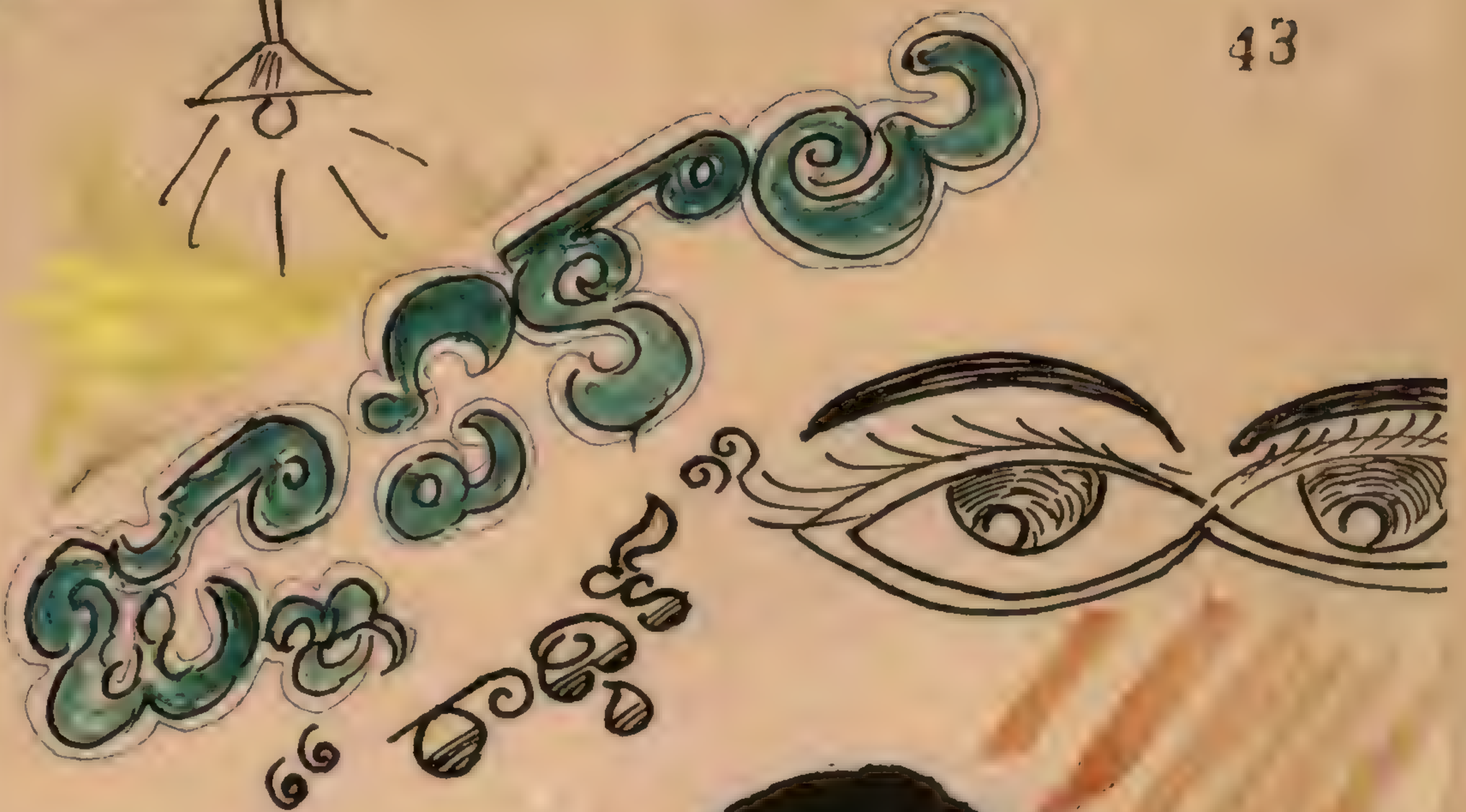
(అద్భుతమైన) నేను, నా సంయమనీ పురము వానావతి క.
శ్రీకృష్ణ దర్శనంతో నాకు నామ రాపాట వ్రాసి విశాఖ ముక్తి
దారింది. తుకు జీవన్ముక్తి లభించు గాక.

[అప్పుడే వాటాల్నూ మారవీణింది. సాం
బీయన ఆశ్రమంలో ఆయన కుమారుడు పొడుతుంటూ,
కనిపిస్తాడు]

ఇహేవ త్తైర్జిత స్సర్గి
యేషాం సామ్యే స్థితం మనః
నిర్జయం హి సమం బ్రహ్మ
అస్మా ప్రహ్లాదే తా స్థితాః

లభంతే బ్రహ్మనిర్వాణం,
బుషయః జ్ఞాన కల్పశాః,
భిన్న ద్వైధాయ తాత్పర్య
స్సర్వ భూతహితే రతాః "

ప్రియమైన ఆ స్త్రీగారి,

ఈ మధ్య మరీ మీ దుష్టతలు క రగా కలిసి పోయాయి! దానివల్ల నా నేను
 బ్రష్టమయ్యా. దానివల్ల పాటు మీ దుష్టతలు సేయమ! - మీ నా హృదయంలోను.
 కూడా! మీం ఏం పాపం చేసుకున్నా - ఏదీ కలిపి భారతీ లో పడి
 మీ! పోనీ ఇంకా విజయంలాగా మీ పోయి నట్లున్నాను - మన్నించండి!
 లో ఏడు ఇన్నల వినియోగం పెట్టుకొని త్వర! ఇది ఉత్తర భారత! మహాభారత!

అ! ఇది డిట్రం కదూ! - బయలు
సారీ! - మరి విజయ వాదనలు
మధ్యే మన్నా మహా అన్నా బ జరిగా
యింది - విజి! దోని కైనా మోడీ
కూ పబకూ డింటిగా! - అది సరే -
పంతాలు బండుకానీ, బం డిట్రం
మొకు వ్రాయడం లో ముఖ్య విష
యం, మొరు సతీసమేతంగా అ
లో క్షణం - అనగా వివాహం వా
రం తీసు బందన గానీ బయలుదే
రాలి - మా వదిన గారికి సహస్ర
వందనాలని చెప్పండి - ఆవిడ దయ
రెనిదే ఏదో జరిగింది - పిల్లలకు
వాళ్ళ బాబాయి ముద్దులని చెప్పండి.
వుంటాను - మో చంద్రం.

అప్పుడే జవాను తెచ్చిన బిస్
లాండ్ చదువుకుని తొట్టిగా నవ్వు
కున్నాను.

చంద్రం నా అదృష్టం. నిజా
నికే కాంచెం ఎడం అంటే మాచిన
మామ అల్లుడు - మరి. వాని కిష్ట
బ విడిచిన' అంటారు కాబట్టి, కా
ని మా. అదృష్ట మధ్య అటువంటి
భేదాలు వినాడు తొట్టి - నేను వు
దో గస్తుళ్ళి - అతను పనివాడు.
- ఆరకంగానూ అంతరాలు లేక.
నేను రాజమండ్రి వెళ్ళినా, అతను
వివాహం వాడు వచ్చినా వెళ్ళేటపు

డు అదృష్టం కి వ్రాస సంకటం.....
అన సొంత వాళ్ళతో తూడు చెప్పని
రహస్యం నాకు చెప్పటాడు. మా ఇ
ద్దరి మధ్య చనువు అలాంటిది.

డిట్రం చదవడం పూర్తి చేసి,
మద్రాస్ పేట్టు, పేట్టు లో పెట్టుకున్నాను.
సెక్షను క్లర్క్ ఒక మోపెడు ప్రిన్సిపల్స్
బల్లమోడ పేట్టు పోయాడు - అన విద్యు
క్త ధర్మం ప్రకారం 'అర్జంటు' దినితో
తూ, - ఆ మాట నాను తీసుకువస్తా
వే! అందులో కాత్తెడు. కట్టల
కొట్టి డిట్రాలు, ఎక్కడ నుంచో వస్తూ
నో డింటా భుజానూ - వాటికి బుజా
డి రివీట్ గా క్లుప్తంగా సమాధానాలు
వ్రాసే స్టూడెంట్ వుంటారు - ఇయం బి
క్రులు కలగిన గుమాస్తాలు, తీసు
తీసుకో ప్రిన్సిపల్స్ పైరుగు తూనా
డింటాలు. వాటిని "క్లెయిమ్" చేసే సెక్షి
యం మా ఆఫీసర్ గాడి క్లెయిమ్,
లేదు.

ద్రొయిలో తిరిచి డిల్లకూ రిజం
బాకట అని 'లీవ్ రెటర్' వాణా
ను. ఆఫీసరు రూం లోనే వున్నాడు.
వాడి మొఖాన్ని పోతా డ్డమని,
చర చరా వెళ్ళాను. 'స్పీరి గివోరి'
వరకా.

"మేమి కమిన్ సరి" ~~నాకు~~
నాకు, మనసులో ఆలోచించడం

నసుగులుంటా అన్నాను. ఆఫీసర్,
అదెంత చూశాడు కాంతకును
మౌనంగా

"రాజమండ్రి లో మా నిండుల
ల వివహానికి వెళ్ళాలి. సోమవారం
పెకలాలు 'సి.యల్' అప్లై చేశాను".

అన్నాను నోళ్ళు నవ్వులు మున్ను అక్క
డ అపైక్ట్ చేస్తా దానని.

"అలా రామం! ప్రైవేట్ ట్యూషన్స్ కిం
దానాకు తెలుసుదా! కుటుంబ పెండ్లి
అనియల్ నా అంతుకు సిద్ధం కావాలి
కదా! సీనియర్ వి నువ్వైతే
మాటా పరిస్థితులూ పెట్టే మే,
అల్లియంట్ మో! - మానా ఆదివా
రం 'ఎఫ్' బోసుకుని రాత్రికి,
వచ్చేరాదా?" అన్నాడు సోదానంగా.
మా ఆఫీసరు పిరికి వాడని యంత
చెప్పాను గా! ఆ అవి దగ్గరమంది
అటువంటి సమాధానం వస్తుందని
నాకు ముందే తెలుసు.

"మనదే ఒకటి శాసనం!
కాలా లంటే అలాంటి పైకి అరుచి
టాను" అయి ములులు మున్ను అర
జిల్, చె. ములు నట పుటూ అన్నాను.

"ఆకర్షణ" అనిరికి మున్ను
కున్నాడు. 'అయికు శాసనం' అనుకు
న్నాను మనసులో వాడికి థాంక్స్
చెప్పకొంటూ. నిమిషానికి నా ఎనిమి

శిల్ప సుందరి (బుజ్జ రామ్)

చిత్రం

పూర్ణి

దేశపు పుణ్యం గిరివంశానికి మనసి
కంగా మను పొందిన సుఖం కంటూ
విలసిల్లును. కాగిలా లాంటి కుస్తీ

పట్టి పట్టి మనసులు టు తో
లిపోయింది. ఎప్పుడైనా ఎలాంటి
శుభ ముహూర్తాలు తారస పడి తో
నబగుత్తు కలసుకొని, మాట్లాడుతు
న్నప్పుడు; కొంత తలవీ పీలవుటాను.
సాయంత్రం మాత్రమే పనులు

న్నీ బతుకా పూర్తిచేసి, నాకొసరి
లదులు చూస్తూ గుమ్మం లో నిలబడి
తి. "వచ్చుయ్య! వచ్చురా! మోకా
సమోం లదులు చూస్తున్నాను. ఇవ్వు
తైనా త్వరగా వచ్చులు అదో చాలు!"
అనుకుంటూ మాత్రమే ఆనందం
గా వంటంట్లోకి వెళ్ళింది.

"ఎవంట! మా బాళ్ళంతా ఎప్పు
డీ వచ్చి వెళ్ళారు, స్వేషను లో వుంటా
మని. త్వరగా వచ్చేయ్ మని చెప్పిపో
ళ్ళారు. పిల్లలకి స్నానాలు చేయించి
బట్టలు తొడిగి రెడోగా వున్నా మీరూ త
యారు కావాలి - త్వరగా.....!

నను పదినిమిషాల్లో తయారై
పోయాను. రిక్తావారు ఎంటి ఎందు
నుంచే పోతున్నాడు భాళిగా. రిక్తాని
పిలిచాను. ఇద్దరికీ చేరసాగాల్లో కాయ
భుక్తని జరిగిన త్వర అనె నిర్ణయం
నకి వచ్చింది. ఎజయవాడ పైవో
స్వేషన్ తొసాలాగా చిటిగానా వుంది.
ఆ పోత ఎంకారట్టిగా దన్నట్లునిపిం
చింది ఎందుకనీ!

మా శ్రీమతి, నేనూ మూచిన్న
మామగారనీ, ఆయనగారి బావ
మరిది కుటుంబాలను ప్లాట్ ఫా
రం మోద వెటికే సరికి మాత్రం
పెరిజాబ అనికదాక వచ్చాయి. చం
కలో బుట్టి గాదు మాత్రమే.

పెరిజాబ అనికదాక వచ్చాయి. మంచి
నోడు నా చిటకెన వాలు పట్టు
కుని నన్ను చీకాకు పెట్టిస్తున్నా
డు, "నాన్నా! అవి కావాలి, ఇవి కావాలి!"
అని కనిపించినవాటనల్లా
చూపిస్తూ.

సంతోది ఎక్కుప్రెస్ గాదావతి
స్వేషన్ తొక సరికి రాత్రిపది
గంటలకియింది. చంద్రం ఆప్సా
యంగా నన్ను కావిలించుకున్నా
త పనిచేశాడు.

పెండ్లివారి సందడి చెప్పనలవి
కాదు. చంద్రం నా చెయ్యి పట్టుకు
ని ఎక్కడికి వెళ్ళిపోతూ అనుకు
పోతున్నాడు. మాత్రమే ఆడ
యశయోశం లో ప్రమలానాళిగా
భాసిల్లింది.

"అన్నయ్యా! ఆగదిలో పూర్ణాలు
కావాలట -" ఇదిగో ఈ పంక్తి లోయం
చి నీళ్ళు కావాలి!" అడుగో బాళ్ళకు
అన్నాలు వడ్డించాలి" చంద్రం నన్ను
తాండర పెట్టిస్తున్నాడు. నన్ను వద

అ. ఒక్క క్షణం కూడా వ్రంధరి
వోయి. నాకూ మంచి సరదాగా
వుంది. ఎవరూం రియి వోయి
ది. పెళ్ళికొడుకు, కూతురు,
పుణ్యమా అని అందరికీ బాగా
కసరత్తు యోగం పట్టింది.

శోభనం అబ్బి సాయంత్రం
- అమ్మలక్కలు మచ్చిపూలు గుచ్చు
అం - సిగ్గుల మచ్చి దాంతరపు
లతో క్షణాలు గడుపుతున్నారు.
- ఎవరితో ముచ్చట్లు - గుసగుసలు
- పెళ్ళివగా వచ్చే నవ్వుల గుసగుసలు
- వెనకట వాళ్ళ దొరవనం అ
కాసాన్ని అలుచుకుంటూ

కాసేపటికి శోభనం గదిమ
ల్లి పూల సోర భాలతో మత్తెక్కింది.
నవ్వులమలులు గదిలో అడుగుపె
ట్టారు - ఎంత ఎంత అనుభూతి
లతో - అమ్మలక్కలు కసిగా అలు
పులు వేసి అపటి రవ స్నేహి చే
ధించాలని డి టి క్షిపులుగా మారపో
యారు. అందులో మాళ్ళ మతి కూ
డా వుంది.

మగ మహారాజులంతా అలసిపో
యి ప్రక్కల మోద వారి పోయారు.
చంద్రం చి మూల సొమ్మ సెల్లిపడి
వున్నాడు. అతన్ని చూస్తే జాల వేసిం

ది నాకు. పాపం వారం
లుల నుంచీ చెల్లెలి పెళ్ళి అ
బాగా అలసి పోయారు. అతన్ని
వైపాలంటే నాకు బాధ కని
పించింది. ఏమో అనిచి క
లెక్కెడి అలా అద్దెయోద
కు వెళ్ళాను.

అప్పుడు సమయం రాత్రి
గంటలు తివులుంది. దూరంగా
గిరిదావరి పైకొ స్టేషన్ కంటే
గిరిదావరి స్టేషన్ లిప్పుడూ సరి
దడిగా వుంటుంది, అన్నిరకాల
మనుషుల అగిరూ. వాళ్ళు
మాట్లాడే భాష యింసగా వుం
డి, వినడానికి చాలా సరి
పుగా వుంటుంది.

అనుకోకుండా నాకొళ్ళు
గిరిదావరి స్టేషన్ పైపు దారిలో
కొలు. కళ్ళు మిరిమిట్లు గెలి
పే జిహ్వా కారంతో స్టేషన్
పెనుక ప్లాట్ ఫారం వున్నతంగా
కనిపించింది.

ఎత్తుగా వున్న ప్లాట్ ఫారం
మోద నడుస్తున్నాను పరట్లా
న్నంగా. క్రిచ్చే కూలిలు, అట్లా
వాళ్ళు, మాదా ఎడిగా అరుగు
లున్నారు. అప్పుడే స్టేషన్

సేగలు క్రక్కు కుంటూ వచ్చి
గింది. ఒక అర్థగంట సేపు
అలా ప్లాట్ ఫారం పైన కని
పించే కొత్త కొత్త ముఖాలని
చూస్తూ గది పేజాను. చంద్రం
గుర్తుకు వచ్చాడు. ఈ పాటకి
తాచి నా కోసం ఎదురు చూ
స్తుంటాడేమో! వెళ్ళాలి.

నాను సత్రం వేపు తీసు
ముఖం పెట్టాను. ఎత్తైన ప్లాట్
ఫారం అంచున కిందకి కట్టిన
మెట్ల మీద నుండి దిగులు
న్నాను.

అక్కడ మెట్లకి బరుప్రక్క
లా ఎవరి స్త్రీల నిలబడియున్నా
రు— అలలగా వత్తుగా పూలు
నింపుకుని. వాళ్ళ మీద వేధి
లైటు స్థంభం నీడ పడింది. ఆ
నాడలగా వాళ్ళు ఎవరి కోసమో
ఎదురు చూస్తున్నట్లు నాకనిపి
చింది.

అయితే నాను ఎవరిమీ ప
ట్టించు కాలేదు. నా దారి నన్న
ను మెట్లు దిగులున్నాను. నా
ఆక్షేపణ వేసింది. ఎందుకంటే
నా మెట్లమీద నుండి ఆప్పకే
ళుండా నా పైవే అరిగి పక పకా
నవ్వులున్నాయి. వాళ్ళ అలలలో

పూలు, నా ముక్కు దగ్గరగా
అని, వాటి సహజ మైనాగు
బాళింపులతో నన్ను మట్టిల్లిం
చాయి.

నాకు భయం వేసింది. అవి
మానం కలిగింది. చక్కలరా
అక్కడ వుండు కుండా నడుచు
కుంటూ వెళ్ళి సత్రం లో పడ్డా
ను. చంద్రం నా కోసమే చూ
స్తూ 'ఎక్కడకి వెళ్ళాడు' అని
అడిగాడు. నాను ఎదాచెప్పిం
దాక నాను మెట్ల దగ్గర చూసిన
దృశ్యాన్ని గురించి చెప్పాను. చం
ద్రం అక్కడే బిగ్గరగా నవ్వడా
కానీ వుండేన అయిపోయి

బద్ధం కలసి బజార్లకి నడి
చాడు. అదే దారిన నాకుష్టి

మళ్ళీ ఆ మెట్ల మీదికి పాకింది.
ఎవరి ఒక యువకుడు అక్కడలూ
ట్లాడు అన్నాడు. నిలబడిన ఆ
స్త్రీ మూర్ఖులలో ఒక మూర్ఖుర
ుద్ధు వెంట ప్రక్క సందులకి నడి
చింది.

నాకు పరిస్థితి ఎమిటో
పూర్తిగా అర్థమైంది. అంత్రే
అరి వాళ్ళు నన్ను చూసి నవ్విందో
ఎందుకొ అర్థమైంది. అరిగి

విమో తెలియని వాడిలా ముఖం
అప్పేసి చంద్రం అగిమాట్లాడు అ

[మిగతావి వేరే పేజీ.]

రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

— పి. రంగనాథ్

వచన కవి

రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

మా డనికి క నా పరాశికి
మధ్య అల్లుకుంటున్న అపోహల
సావి గూళ్ళను యుడిపే 'పావని' పై
నిజానికే - అబద్ధానికే మధ్య
పారాడు యన్న పుంజీకట
సంద్రాన్ని చలికా కాంతి కవ్వానిపై
రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

* * * *

మా మనస్సులు శవాలు కాక ముందే
మా కళ్ళు ముళ్ళుగా మారక ముందే
మా అంచ నాలు అగచాట్లు కాక ముందే
మా విశ్వాసాల డిపిరి ఆగక ముందే
రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

కాకి గాలి జునం కబంధ హస్తాది
వాస్తవం తెలుసు కలిక అబద్ధాల
ఆమిషం కబళించి నిమిషం

కూడా మమ్మల్ని అణిచించ నీక
అమకా నిజం తెలుసు నన్న టున్
త్రోడ్లీ చెప్పకుండా..... తేల్చి నిర్ధారించుకుండా
వారి వాడి చూపుల గొళ్ళు మా
అభిమాన కర్ణుల మారిసాన్ని
సుతారంగా చీల్చి కుండా

— రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

* * *

అల్ల చరణ నీమణి మనం
 ఓంబన ధూళి పుష్పాల
 నీతి సంత వేచి ప్రాన్నాలు -
 తూర్పు గీతికి శిరం మీద మనం
 పేల్చిన సాహితీ రుజువు సమీధు
 నీ కవితా గిరి ఎప్పుడం కై చూస్తున్నాడు -
 మన స్నేహం పసికందు
 పరామి బాహ్య పాదాల 'కందుకం'
 కారాదని అపేక్ష నుది -
 రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

* * *

మాత్రవం నిరపుకున్న మనిషి
 గుండెలలో పక్షిరుల పదాసులు
 పేలకుండా, అబద్ధాల 'సప్త కేతు'ల
 కెన క్షిపిణి వున్న 'వాస్తవం'

బట్టి పోకుండా రా! నేస్తం!

వికృతంగా నర్తిస్తున్న మానవ

మృగాల స్వేద విహారం విశ్వ

వాస్తవం కాకుండా మోమిడి,

వేష, చెరకు కలిపిన ఓగాది పచ్చడి

'చేదు మాధుర్యం' చవి ఇతి పోకుండా

రా! నేస్తం! రా! వేగిరం!

* * *

అపుడపుడు జీవితం

స్ఫోటకం పోసిన చారిత్రం

వట్టి పోయిన శిమ అ.... వెన్నెసిన

చెరుకు...కానీ శిశిరం ఎంత వాస్తవమో

వసంతమూ అంతే వాస్తవం!

ఇది జీవిత అద్వైతం! — అని చాటడానికి

రానెస్తం! రా! వేగిరం!

*

*

*

అబద్ధాల జీడులలో నిజం

వాడి నారు నాటడానికి మేం

వెనుకాడం... కానీ.... అందుకు

నీ 'పరుణ సాక్షాత్కారం' అవసరం!

కవిసి పోయిన గుండెలలో కవిత్వ

మమతారుధిరం నింపడానికి

మేం వెనుకాడం...కానీ.... అందుకు నీ

'గుండె గదుల' ఖాళీ చేసుకోవడం యుభవం!

పల్లెలు, ప్రవృత్తియందులు విలాసంగా

హాళి చేసు కుంటున్న 'అసుర డిమెన్షన్'లో

తేడలు వసంతం పల్లవించడానికి

మేం వెనుకాడం...కానీ.... అందుకు

గతం ఆకులు రాప్తెసిన వటానివి,

రంగు చెరిపేసుకున్న నటుడివి

కావాలి.... నువ్వు! కావాలి!

రానెస్తం! రా! వేగిరం!

దేవాలయంలో దేవుళ్ళాటలు

శ్రీ ప్రాణం కుమార నిఘంటువు

[విమర్శనాత్మక వ్యాసం]

చర్చి: గుడి.

దీశంబరి 25 వ తారీ
ఖున తర్థరాత్రి చర్చికి పెళ్ళిచూ
చాం. చెప్ప తగ్గ విశేషమేమీ అక్క
డ జరుగ లేదు. కానీ మూడు
నెలల అనంతరం విష్ణ్వలయం
లో శ్రీ రామ నవమి ఉత్సవావ
మవ పై భవం గా జరుగుతున్న
మా యింటి పక్క నున్న ఆడమ్మ
గారు ఒక నారి వచ్చి "ఎప్పుడూ
గదిలో కూచుని పోచితో బ
కబుర్లు చెప్పుకొంటూ ఉండక
పోతే గుళ్ళోకి పెళ్ళి చూచి
రాకూడదు, నాయనా? ఎంత
మందో పెళ్ళు న్నారు. ఆ భక్తి,

ఆ సంగీటాల చూడక పోతే
ఎందుకు జన్మ?" అని ఇంకా
వివేచన ఉత్సాహాన్ని గురించి
నిరూపణ లాగు చెప్పింది, ఆనా
రాత్రి మేం నలుగురమూ భో
జనం చేసిన తరువాత కిట్లీట
నమలతూ, దేవాలయ ప్రవేశం
చేశాం.

"ఆ ఆమ్మాయి ఎవరు?"

ఏం జనం! ఏం జనం!
పుట్టపగిలి చేమల పారకాడి
నట్టు దేవాలయపు ఆవరణలో
జన సమ్యక్థము జూన్సిగా
ఉంది. వెళ్ళా వాళ్ళు, వచ్చా

వాళ్లు, నిల్చి చూచేవాళ్లు-
 యంత్రానికి కిరిలా వలం గా ఉంది.
 ముగ్ధ బాలికలు గడుసు యువ
 కుల సందిగ్ధుల నలుగురు
 దుడుచున్నారు. మరకాన్నిచో
 ట్లు కొందరు పాపం భీరువులై
 న మగవారు నెర జూల ఉ
 తిరిజూల తాకిడికి మనస్సు
 కలత చెంది 'హరి, హరి' అను
 కొంటున్నారు. 'ఎం పోగలం వ
 చ్చింది నాయనా? అంత బిరి
 కి వచ్చి పడు తావో?' అనే
 క్రోధ ఘోరత వాళ్లకు కొంత
 మంది స్త్రీల నీటి నుండి వెలు
 వడు తున్నే. 'ఆ అమ్మాయి
 ఎవరా?' అనేటవంట ప్రశ్న
 లు కొంచెం అగ్గు స్థాయిలో పక్క
 నున్న మిత్రులకు వేయబడుతు
 న్నై.
 'పీలక శాస్త్రీ':

మీరు నలుగురమూ
 అన్నగా మందల జొరబ
 ద్దం. పీలక శాస్త్రీ ఇదే ఉ
 త్సాహం తో నున్నాడు. జన
 సమ్యక్ దము అధికంగా ఉన్న
 ధూటుతో ప్రవేశించే నపు
 ద అని నరాళ్ళి ఉత్రికం
 వారు యంటుంది.
 పక్క యువకుని భేదించుకు
 పోగల శక్తి ఒక్క అభివ

స్వదిక్కి ఉంది, జన సమూ
 హాన్ని చూచుకు పోగల ప్రశ్న
 పీలక శాస్త్రీకి ఉంది. మంగళ
 గిరి, కిరిటప్ప కొండ తిరువాళ్ళ
 తిరువాళ్ళ; మస్తాను ఉరుసు
 నిడు ప్రజా బాహుళ్యంతో
 క్రిక్కిరిసి ఉండే విజయవాడ
 బుక్కింగు శివీ సుదగ్గరకు
 అతి సునాయాసంగా వెళ్లి
 తక్కింపు కొనుక్కు వస్తాడు.
 అతని ఆసరా చూసుకొనే
 తెలుగు పీలిం వచ్చిన మొదట
 తిరువాడ మేము సినీమా
 వెళ్ళ గలగు తున్నాం. పట్నం
 తో ఏ మూల ఏ పోట్లాట
 జరుగుతూ నలుగురు మూ
 గినా అక్కడ తప్పకుండా
 మన శాస్త్రీ: ఉండ వలసిం
 ది. ఇంతకూ చెప్ప వచ్చినదే
 మంత: తేనె తెట్టి మీది కాగల
 వలె దట్టముగా అతి ప్రదేశా
 ని ఆక్రమించి ఉన్న జనాన్ని
 చూడక తిరిగి పీలక శాస్త్రీ
 మహాప్రహర ఫూరియై,
 ముందు తాను అనివ చేస్తూ,
 మాకు నాయకత్వాన్ని వహిం
 చాడు.

'ఆడ పిల్ల జడలగి':

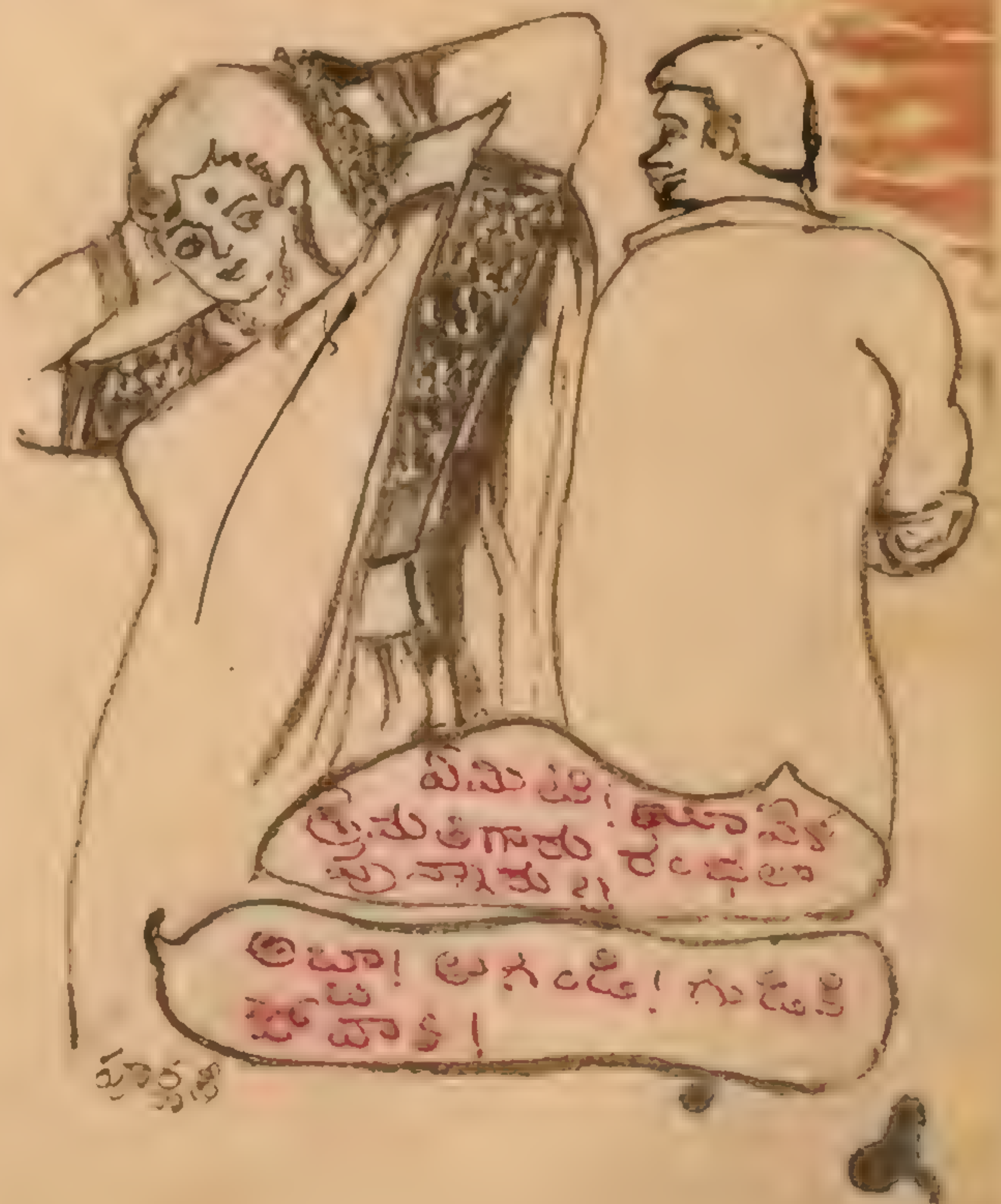
అంత పరికి వెళ్ళిన కొద్ది
 అనేక విచిత్రాలు కనిపించు

తూ వచ్చినై మున్నంగం
 బడి పిల్లలు కింతమంది
 చి న్నీ న్న అల్లరి చాలా వా
 న్న జనకం నా ఉంది, మున్న
 న్న న్న ఒక పురుషుని
 ఉత్తరి యిపు కొంగూ, ఒక
 యివతి పైట కొంగూ ముడి
 పెడు యున్నాడు ఒక గుంటడు.
 మిఠూ ఉన్న ఒక ఆడు పిల్ల
 బుడు లోగి, ఆ అమ్మాయి వెన
 క్కి తిరిగి చూచేయి గా, అ
 న్నమీ యరగనట్టు పక్కన్నీ
 హేతుడే అం దం నీ పట్
 మం, వి ది మున్న విష
 యాన్ని గురించి మాటల
 ధోరణి అి ఉన్న కవళిక ప్ర
 దర్శి స్తున్నాడు ఒక పెద్ద
 బ్బాయి. నందు దారికి నపు
 డల్లా ఒక బడి ద్దాయి చేతి
 లాని రబ్బరు స్టాంపుకు,
 సిని అంటుంది రవికల
 మా దా, చాక్కల మీదా,
 కొన్ని విపరీతార్థం గలమా
 టల ను ముత్రం-చు యున్నాడు.
 జ్ఞా ఉంది కు ప్రవాళ ము
 టవ్వం.

"ఒక్క ముడి పెదని వాటజుడు":

గుంపంతా ఒక సారి
 కలియ చూస్తే ముప్పాతిక
 భాగం స్త్రీ తొక నిమిస్తారు.

పాపం! అవమానం అంతా
 వాళ్ళకి జరుగుతోంది. గృహ
 ధ్వంసం వాటి పైటకి నావల
 సిన అవసరం లేని శంక్రల
 కు గుళ్ళి వారి కథి, పురాణ
 మో, ఉత్సవ మో జరుగాణిం
 ధనే వార్త అమ్మగిం మాను
 గా చేవిని బడుతుంది. బంధ
 మోచనం పొంద తియి వైది
 లకు వరె వాళ్ళ వృద్ధుల వాళ్ళ
 ఆనందం తాటకు తుంది. జ్ఞ
 కొం? కని సం నా గిడు గం
 టలు ముస్తాబుకొసం ప్రత్యే
 కించుకొని సమ్మావ నాస్త్రా
 లాగా తయారౌతారు. శయ
 నాగాక అి భర్త వడ్డుకు పెళ్ళి
 టప్పుడు గూడ సింగారియ
 విషయం అి కొంత అత్రేధ
 ఉండ వచ్చు నేమోగాని, ఇట్లు

ఓయల దేర వల సేవస్తే మా
తం స్త్రీలకు ఎక్కడా లేని కళా
ధృష్టి అబ్బుతుంది. గళ్ళ చీర
కాదని పువ్వుల చీర, బర్మా ము
డి కాదని వాలు జుడ, కాసుల
పేరు కాదని ఎస్ గుంటు, —
అంతా తరగం అయి సరికి ప్రవృ
ద్ధిపుడు బహిష్కృతికి వెళ్లి వచ్చి
నంత కాలం పడుతుంది. అందు
కనే ఆడ వాళ్ళతో ప్రయాణం
యేలే కష్టం. సినీమాకు తెల్ల
మంటే బద్దుడూ సకాలానికి అం
దుకు లేదు. — వాళ్ళతో ప్రయాణం
పెట్టుకొన్నామంటే మన అడుపు
వశాత్తు రైలుబండి ఆలస్యమైతే
తప్ప అందటం దుస్సరం.

“బొట్ట చీమల జాకెట్టు”

కొబట్టి గుడిచి హరితైన మ
హిళా మణులు అనేక తరహా లు
గా ముస్తాచై ఉన్నారని ప్రత్యేకంగా
చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.
కృష్ణుడితో రాసక్రీడ లాడిన
గోపికలు, మహామనుల తపోభు
గానికి తొరణ భూతైన దీర్ఘ
శ్రమనకాది అప్పురః కుంతలు, నో
టా ఆంధ్ర సినీమా వా కంటిని
ఆవాల్చుదులు అభి నేత్రులు
జ్యోతికం వచ్చేలాగున్నారు. ఆ
పూలచెంట్లు — చాలె వాటు పై,

భాగాన్ని కుంచించి వడ్డీస్థలపు
జొన్నాన్ని ప్రస్తుతం చేస్తే న్నా
పైట పిన్నులు — జబ్బుల ముఖపుప్ర
దర్శిస్తే న్నా ఖ హట్టి చేతుల జొ
కెట్టు — అన్నీ పురుష మృదయా
ల హరిత అయి స్థాం తాలయ పో
యి పై. సాహ సురైన యువకులు
బెంటు బద్దారు. ప విశ్రాంత, భగ
వద్భక్తి ఉజ్వలమై ఉండవలసి
న దేవాలయంతో మోహపుష్ప
వెలి గ్రుక్కితూన్న పురుషులు
మొఖాలూ, స్త్రీలకు చేరుగు
యన్న అవమానాలు కనిపిస్తున్నై.
‘స్త్రీల సౌందర్య ప్రియత్వం’

ఎవరిది తప్పు! స్త్రీలు అంత
యధురంగా సింహరించుకోవ
టమూ అపరాధంగా ఎంచేవా
ళ్లూ సంకుచితచిత్తులైనా
లి. కైవలం పురుషుల్ని ఆక
ర్షించేందుకే వాళ్ళు అంతగా
శృంగారించు కుంటారని చెప్ప
టానికి సాహసించవేదు. అట్టి
వారు కొంత మంది అయి సం
శ్లాకులు ఉండవచ్చు. వాళ్ళ
సంగతి అటుంచి సర్వ సాధా
రణంగా జాప్యమై — స్త్రీలకు
సౌందర్య ప్రియత్వం ఉన్న పోల
తో వచ్చిన నైజగుణం. . .

గృహలంకరణాలతో, ప్రాంగణ
యలందు ప్రాతః కాలాన రచి
ప బడే ముగ్గులతో, ఆశుకు
అమ కట్టుతో చాట్టుతో పూ
డు వాళ్ళ సొందల్లోమసన అభి
వ్యక్త మౌజూంటుంది.

"పువ్వుల్ని కారే పూచోడులు"

పువ్వులంటే వాళ్ళకెంత
ప్రేమో చూడండి. అంబ్రెగాని,
అన్నగాని, బజారుకు వెళుతో
న్నపుడు ఆరు పిల్ల అరచు
గా ఏమి కాకుంటుంది? పు
వ్వుల్ని. ఆరు పడుచులు బడి
కి పోతూ దారిలో ఏ పున్నా
చెట్టి ఉంటే, అక్కడ పువ్వు
తీరుకొంటూ అన్నయ్యపై పో
తారు. సొకుమార్తానికే, మార్గ
వ మునకూ, పవిత్రతకూ,
పరామోదకరమైన జీవిత
మునకూ తావలమైన సుమ
నీతాజీని నిరస్సుల దాల్చి
మన్నించు తోన్న గుణవతు
లు స్త్రీలంటే! అట్టవాళ్ళను
పురుషుడు అనక్షణిక—
వ్వామోహ—దుచ్చైష్టితాలతో
అవమానించడ మతనిదే
అప్పు. అన మనస్సు చలించ
టానికి వాళ్ళ ఆకర్షకమైన సొ

గొరింటే కారణంగా చెప్పేవారు.
ఏమంత స్థిర చిత్తుడు?
నవరసాతో అగ్ర గల్వ మైన
శృంగార రసానికి అధిష్ఠాన
దావత స్త్రీ అయినపుడు ఆమె
సొగరించు కుంటుంది, అప్పు
తీరు. హావ భావ విలాస విభ్ర
మాలతో పురుషులను ఆకర్షిం
చడమే ప్రధానోద్దేశంగా ఉం
డే స్త్రీలకొంతమంది ఉండు
వచ్చును. వెని స్త్రీ జాతి
నంతా ఆతరగతి అనికొ
చిచ్చడం పెద్ద పాపం.

"బాలికల చిత్తముతో"

అసలు మన మగవా
ళ్ళకు స్త్రీలంటే గౌరవాదరణ
ల తీవ్రత చెప్పడం సవ్యమా
కమైన మాట కాదు. సుమ
తో శతకం తో చిన్నపుడు
"తామరి నిజమునీ, తెల్లని కా
కులుకు తీవు తెలియక..."
అని చదువుకున్న పద్ధం
మొదలు కొని నైషధం లో
"చెప్పేదిదేమి? బాలికల చి
త్తము లంబు అరంగల
లముతో" అని గద్దాల, మీ
సాల వచ్చాక చదువు కొన్న
పద్ధం వరకూ స్త్రీలయెడ
మనలో సద్భావాన్ని మొల

విద్యా మండలం జిల్లా దామోదర

కెళ్ళించి సారస్వతం చాలా కొ
ట్టి. విక్ర మార్క చరిత్రప్రా
రంభం చేసిన సంస్కృత వి
ద్యా ధికి మొదటి సర్గ అనినా
"క్షణో నాస్తి, యో నాస్తి, నా
స్తి ప్రార్థయతా జనః, ఇదం నారద!
నాటిణాం హరిత్రయాయ కల్ప
తే" అని-స్లోకం అగుట
అంది. అంటే- "అవకాశమూ,
రహస్య స్థలమూ, కిరీటి పురు
షుడు, తిక్కవీరవదము చేతనే
స్త్రీలు పరిత్రుతలని పించుకొన
గలుగు తారు" అని ఆ శ్లోకా
నికి భావం. ఆ మూడున్నూ
సందర్భ పడే పక్షంలో విస్తరిం
చి పరిత్రుతగా ఉండవేదు,
అని తెలుసుకున్నది. ఇలాంటి శ్లో
కం విద్యార్థి కృతార్థం అవుతా
ది కాదుగా ఉండి పోతుంది. పెద్ద
పెరుగు తూన్న కొద్ది వారు దానిపై
స్త్రీని గురించి ఎలాంటి భావ సౌధ
న్ని కట్టు గలుగు తాడో ఊహించు
కోవచ్చు. "స్త్రీ ఋద్ధిః ప్రకరణం
త కష్ట, " భార్య యాపవతీ శత్రో,
" సుందరం పురుషం కృష్ణాయో
నిర్ద్రవతి నాటిణాం" ఇట్లాంటి
అసంఖ్యాకమైన సామాన్యత్రు
పురుషులకు స్త్రీ సౌఖ్యం లాగి
విమాత్రం నమ్మకం లేదనే చాటు
తున్నది.

అది గాక- హాకిక మైన ఆంగ్ల
విద్య నన్ను సంచడం చేతనే, తేక
స్వ ఋద్ధి వికాసమూ- కొందరు
నవయువకులు విపరీతము పైన
జెంతు దాహాన్ని ప్రతీతింతు
తోన్న సిద్ధాంతాలను నిర్వచిం
చు అున్నారు. అవి అంటు
జాడ్యాల వరకే అవ్వో హతంగా
వ్వో పించి పోతున్నాయి. అంత
న్న స్త్రీల నందరినీ ఒక్కొక్క
తెను చాపున పొందుతూ
పోవటమే ఆ త్వ వికాసానికి
వికైక మార్గమనే- స్త్రీల
విక్సే మైనప్పుడే కుత్తప్రాణి
ని పుట్టించ జాయటపుడే
ప్రవృత్తి కలిగేటటు వంట
ఆనందం కలుగు అంద నీ-
ఇలా ఉండి వాళ్ళి ఉద్దేశాలు,
స్వార్థాంధంగా ప్రవహించు
సిన ప్రేమకు విహ్వలమ
నాది ఒక అవతాదితమని
వారు చెబుతారు. కాని
సృష్టి చేయ గలంత శక్తిని
కలిగి ఉన్న ఓజ సును-
ఎంతో వియతైన పదార్థం
గా తెలుసుకొని, దాన్ని
ఎంత జాగ్రత్తగా భద్రు చే
సు కోవాలో గమనించాలి ఆ

పెద్దలు. పురుషుడికి ప్రాణమే
న ఆటజీవును తనలాంటి
మలాక జంటత్రేను సృష్టించేం
దుకు ఉపయోగించడం అలా
ఉన్న సంరంభ సమ్మిళిత
నందం కంటే— చక్కని కళా
సృష్టికి గాని, మానవ సేవకు
గాని, వినియోగించి నప్పుడు,
వోయి రెట్లు ధిక్కార పవిత్ర —
నిశ్చయ — నీరంత్రా మోదయ కల
గు తుంది. పాట్లు దొక్కల కంట
కు పోయి, మోకాలు దాగని చిం
కి పాతాళి, దరిత్ర. జీవితా
వేడి తుట్టి ఉన్న నిర్భాగ్యుడికి
జీకింత సానుభూతిని చూ
పినప్పుడు కలిగి ఆత్మనం
దయ ముప్పై మంది ముగ్ధ
లను కావించుకొన్నా చేకూ
రదు.

"అందకట్టె వాట చూపు"

ఇంతకూ మానవ జీవిత
తంత్రీ బ్రహ్మచర్యం విధి గు
రినుష్టి తమ కౌకుండా—
ఉండటమే పురుషులకు స్త్రీ
లంటే దురభిప్రాయాలు కలగ
డానికి ముఖ్య కారణం. ఒక
అందకట్టె వాట చూపుకూ,
ఒక విలాసిని హంస నడక
కూ, ఒక చంద్రు వదన

దురార లీరాలు... (చిత్ర ప్రాసంగికం)

యంగురుల నాట్యం నికా, ఒక
సురద న మందహాసం నికా,
ఒక నీలకైశిక వాల్మీకి అందాని
కా, ఒక్క మరుపు తగిలి, కామతా
పము ప్రకాశించి, పౌరుషం న
శించి, వాళ్ళకు దాస్యంచేసి,
వాళ్ళ పాదాల మీద నుదురు
మోపి, పెంపుడు కుక్కవై చి
వరకు యప్పుడో తమ్ము బాబు
తెలుసుకొని స్త్రీలు వట్టి మా
యాలాడులు, మాయకులు, శన
గలు తింటూ ఉలవలు పెడతానూ,
అంటూ అపరిణిషం వెళ్ళి
గర్వి కుంటే ఎంలాభం?
పురుషుడంటే ప్రేమ. స్త్రీ శక్తి.
శక్తి ప్రేమనుంచే ఉద్భ
వించింది. చివరకు శక్తి ప్రేమ

అని తీ నమై పోవారి. మన
యవకులు జాగ్రత్త, స్త్రీలను
అనిపాటు, స్త్రీలక విశ్వాసం
మీదా పొందకాల్సి నార్చుకొనా
లి. "ఒక్కడ స్త్రీలు గౌరవించ
బడ తాళి ఒక్కడ సంపత్తి
అంది వస్తుంది." అని సూ
క్తి అని సత్తాన్ని చూడాలి...

ఇలాగ ఒక చాటా, మా
లా తెలిసి ఆలోచనలతో నడు
స్తున్నాను. మిత్రుల పెంట ఆ
డన నమ్మి ర్థముతో. ఇంతటి
ఒక అవకాశం జరిగి, నా మనస్సు
అటు ఆకర్షించబడి నందు వలన
ఆ ఆలోచనలకు ఆశ్చర్యం అయి
యింది.

పాల్లి వచ్చిన వెళ్లి ఆవిశం

పెలక శాస్త్రీ - చిన సమూ
హాన్ని చూచినప్పుడు ఉడ్డ వింటిన
వెళ్లి ఆవిశం క్షేణ క్షణానికి శత
గుణాధిక మోహం ఉంటే అిపల అ
లాచి పెట్టుకొనిపోత పోయినాడు. అది
కొంతవరకు బ్రేకకి పాల్లి ప్రవ
హించక అప్పుంది కాదు. ఆ అని
మందుగా ఒక దాక్షిణి అయ్యడు
బాగా పెరిగిన బుజ్జి అని జనాన్ని
అని సుకుంటూ, అనివచిసుకాని,
నెమ్మదిగా వెళుతున్నాడు. వెన
కనుంచి చూస్తే ఒక పెద్ద

కొడి గుడ్డు ఆకారం అని ఉన్నాడుమ
నిషి. నడి నెత్తన పిడికి లంత ము
ఆకాశం వేపు పైకి సూర్యగా చూ
స్తోంది. అంతవరకు ఏ కింపుర
వెళ్లి కాఫీ వాడటం పెట్టుని నీళ్ళమీద
నా ఉండేమో వెళుతాం అన్నంత ఆప్
యంగా, చూస్తూ పోవడం చేత—
అంతా కష్టం అక్కడ ఆగ గలంత
శరీరపు గట్టి అనం, సాంబారు
జోజినం వలన అబ్బిన నుసుప్రొత్తు
టంగా ప్రస్ఫుట మౌతున్నాయి. ఆపెద్ద
మనిషిని చూసినప్పుడు పిలక
శాస్త్రీ చలిపిదనంగా

"మేడ కరిపిల్ల, పోరున మీకపిల్ల
పాడు జాతి అనంబనపందిపిల్ల,
బల్ల పనులను చెరువంగ పిల్లిపిల్ల,
అందమున కలిపి పిల్ల యా అరవపిల్ల

అని వచ్చాన్ని ఆయన చెప్పింది ఆ
కర్మించాటంత బిగ్గరగా, రాగయ
క్రంగా చదివి, ఒక మహా వీర కార్యం
చేసిన వాడవలె భావించుకొని, అం
యకు మా అభినందన విలోకనం
కొసం మా వీపు అరిగి చూచాడు
య నమ్మి.

"గండు ముఖం మీద 'కొవ చిహ్నం'"

ఆ అమిత దేశస్థుడికి
బాగా కొపం వచ్చేసింది. ఒక్క భాటి
మీదా అయి పోయాడు. పండ్ల భండం

మిగతా 77 వ పేజీలో

యాత్రదండం

— గూడపాటి బాబురావు

ఒరే! రామశర్మ! నమస్కారం
రా! అన్నట్లు ఈ మహానాథా
పుడవయా? ఆహ! ఇదే అందంగా
ఉన్నాడే! అదేమిటి అదేమిటా
అటుచూస్తున్నారు? ... చూడ! అమ్మాయి
అలావున్నారా? చూడండి! చూడండి
దండి! వడ్డు ... చూడండి! ...
మీకు తెలియదా? అందమైన అమ్మాయి
అని నమ్మకూడదనీ... అంటూ ఎక
భాటగా ప్రవాహంలా, ముట్లాడుతున్నా
జోయి వకుడు, భగ్గు ప్రేమికుడు!...

వీరిని వూదయింతో వీరిని మనస్సు
తో, ఇరిగిని అభిమానంతో, పేరుకు
పోయిన ప్రేమతో, పిచ్చికిన ముప్పుతో, సు
తమైన వూదయింతో, మైమరచి అయి
తున్నాడని యవకుడు, భగ్గు ప్రేమికుడు
అయిన భాస్కరి.

"ఇంత్రాటి ఇక్కడ కొస్తుందట...!
నీకు తెలియదా? అవున్నే! నాను చెప్పంద
నీకలా తెలుస్తుంది. చూడు, ఇది
ఉత్తరం," అంటూ ఒక ఉత్తరం
పించుకుని అది పోయింది భాస్కరి.

"విమోచనం! ఆవిడక గల్గి.
దానికి అది ఆమె అందం ఆమె నై
శానికి అది అందం. అతనియం ఎక్కు
వని చాలా మంది అంటుంటే వాళ్లు.
మొదట వాళ్లు డబ్బా పెళ్లి చేసు కున్నదానికి
నిశ్చయించు కున్నారని చిని చాలా సం
అని పించారు. కానీ ఇంతటి ఆమె అ
ర స్త్రీలందరం, వీడికిలా పిచ్చెళ్ళడం అలా
కాక అలాంటిగా జరిగి పోయినాయి.... "

రామన్నాల్ని గొంతు దుశం అని నిందించి
యింది.

"నాకు అలాన్ని గురించి తెలుసుకు
వాలని ఉంది. కాస్త వివరంగా చెప్పరా...!"

"అప్పుడుంటా చెప్తున్నా. అతనివలెనై
అని చూస్తే ఎవరైనా అసాను భూతని
చూపక మానరు". అని చెప్పడము
మొదట పెట్టుకు రామన్నాల్ని.

"భాస్కరి ఇదిటకీ పెద్దకాదుకు
కాస్త రిన్న వాళ్ళే. చదువులు తెలివని
యింటా వాడు. మేమిద్దరం చిన్నప్పట్టు
తో, మాస్టర్ డిగ్రీ వరకు కలిసే చదు
వు కున్నాం. పాఠశాల పాఠశాలగా మె
లి గా వాళ్ళం. ఇద్దరం ఒకే సారి శం
కారాజీ అని ఎప్పుడైంటి రియ్నం. భా
స్కరి అ దావాజీ డిపార్ట్ మెంటి. మేమ
కాపాజీ రెక్టరర్ని గా చాలా సంతోషం
గా గడిపాం. అందు అనూ మేం చది
వింది శం కాపాజీయే కదా! ఒకనిం
డు సంవత్సరం కాల గర్భం అని కలిసి

పోయింది. భాస్కరి సహృదయుడు. అదే
ల్లంటి అతనికి అగని భయం. సినీమా
చూడడం, సిగరెట్లు తాగడం ఇలాంటి
అలవాట్లు అతనికి లేవు.

మౌ రెండో సంవత్సరం కలిసం కాలే
లి-డిపెన్ రియింది. మా కాపాజీకి మరొ
దరు రెక్టరర్లు కావాలని ప్రకటించారు. ఇ
దానికి దావాజీ డిపార్ట్ మెంటుకి అవ
యింటి అయ్యింది. అదే వాళ్ళు డిపార్ట్
మెంటికి కావడం వాడే అప్ డిపార్ట్
మెంటి కి ఇష్టం లేదు. అయినా కాపాజీ
కమిటీ వారిని విడిచి చెయి రికాపి
యిండు. ఇంక మా భాస్కరి పని సరే
సరి. ఇంద్రాణి చాలా అందమైనది ము
దా చెప్పేను గదా! వికాల్ నోట్రులు...
పాద పైన వంకర అరిగిన నీలి కురు
..... పసిమి బంగారు భాయి..... ఆమె
చూడ గానే ఎవరైనా అలాంటానికి లా
పో అడు.

ఆమె కాపాజీ అని చెరి నెల అ
వచ్చినా, భాస్కరి మాత్రం ఆమె అవ
చయం పెంచుకుని పాడు. ఆమె మా
త్రం మావాడిని కళ్ళతో కళ్ళిస్తుం
దిట. అలాన్ని చూసి నవ్వుతూ ఉం
ది. మొదట్లో మా వాడు కాస్త సందా
అని పడిన, అందరి పడి ఒక నిర్ణయా
కి రాకాక పోయిండు. ఇంతటి వాళ్ళ
చెప్పే క్లాసుల ట్రింటేబుల్ అని మూడు
అలాంటి. ఇంతకు ముందు భాస్కరి

చెప్పిన సీలబస్ బంధానికి చెప్పు

వలసి వచ్చింది. మామూలు ప్రకారం

ఈ ఆశాబు బంధానికి పాదం చెప్పింది.

"క్లామిడి మోనాసి ఏక కలా జీవి. ఇది పత్ర మాలవాన్ని గలిగి ఉంటుంది.

ఆహారాన్ని స్వయంగా ఆయారు చేసు

తుంటుంది. ఇది దాదాపు వంట సన్నని

పొడి పొడిగా ఉంది. కలిగి ఉంటుంది దాని

సహాయం అని నీటిలో ఉంటుంది.

ఆహారాన్ని స్వయంగా ఆయారు చేసు.

కూడదం మొక్కల లక్షణం. పొడి పొడిగా

ను కలిగి ఉంటుంది, చలి-చుట్ట జంతు

పుల లక్షణం. దీనిని మొదట జంతు

పుల క్రింద వర్గీకరించారు. గానీ, మి

క్రియాశీలక వర్గీకరించ లేదు. కాలక్రమ

గా శాస్త్రజ్ఞులు క్లామిడి మోనాసి ని,

మొక్కల జాతిలో వర్గీకరించడం జరి

గింది. ఇలాంటివి మరలన్ని ఏక కలా

జీవులున్నాయి...." అని పాదం చెప్పింది.

మధన అని ఒక ఆశ్చర్యం నీలబడి,...

'ఎక్స్ క్లూడ్ మి మేడమ్' అన్నాడు.

"దూరంగా వాంటి ఎనీ ఫర్మి ఆర్మి

ఫ్లూడ్ ఫ్లూడ్ ఎక్స్ ప్లెనెషన్" ఇంప్రూవ్

అందింది.

'నీ మేడమ్. బి వాంటి టున్స్

యర్ మై డాక్టర్, ఇఫ్ యి పల్స్' అని

విషయంగా అడిగాడట.

"ఆర్ రైట్. వాట్ కాన్ యివ

ర్ డాక్టర్

క్లామిడి మోనాసి ని మొక్కలలో

గాని, జంతువులలో గాని ఇంకా వర్గీక

రించ లేదని భాస్కరి మాష్టర్ చెప్పి

ంది. మరి మీరేమో క్లామిడి మో

నాసి ని మొక్కలలోకి వర్గీకరించారు.

ని చెప్పారు. ఏదేమిటో ఆ ఆశ్చర్యం

అని మనస్సు సంబంధాన్ని వ్యక్త పరిచాడు.

"వాంటి ఎక్స్ ప్లెన్స్ ప్రీవెయిసిటి కాన్

కెక్స్" అని క్లూడ్ అం గా చెప్పింది ఇంట్లో

లో.

ఈ విషయమై క్లామిడి మోనాసి

పాదం మొదట బయట పడింది. ఆర్మి

లో భాస్కరి ఆ క్లామిడి మోనాసి

జరిగింది. స్వయంగా క్లామిడి

మోనాసి ని గురించి అడిగారు. భాస్క

రి ఆ విషయమై, అది వరకు చె

ప్పిన ఉద్దేశాలనే చెప్పి వాళ్లని సంప్రదించి

పరిచాడు. ఇంతలో మరలొకటి ఇం

ప్రూవ్ గారు క్లామిడి మోనాసి గురించి

చెప్పిన విషయాలు చెప్పాడు. భాస్కరి

ఆశాబు ఆ క్లామిడి చాలా విసుగెత్తి

పోయాడు. ఆ కలిపం మీద పరస్పర

నం అని ఆమె కేసు తెలియదని

అన్నాడు.

ఈ విషయం ఇంట్లోకి కొంత

మరిది విద్యార్థుల యొక్క తెలిసింది. ఆమె

అని పాసికి అందు లేదు. అసలు భాస్క

కి కు అడవాల్లాంటి భయం. అలాంటి సా
యంత్రం కాబట్టి అయిన తరువాత ఇం
డాని భాస్కరి మీద వాటి దిశ్లేకి చేసింది.

సాయంత్రం కావేటి వదలింజి అయితే,
భాస్కరి వెళ్లి పోబోయిన్న సమయంలో ఇం
డాని అక్కడకు వచ్చింది.

వెళ్లిపోయిన్న భాస్కరి ఇండాని పి
లిచి విన ఆగి పోయాడు.

"మీ అరి రెండవమాటలు మాట్లాడావి ఇలా
వస్తారా?" కొంచెం కంట్రాస్ట్ పలికింది
ఇండాని. అడవి అయిన అడవిగా
అదాని పోయిన గొంతుకంటే అదేనక్కరలే
దు భాస్కరి.

"మీరు అలాంటి జూనియర్ ట్రైనింగ్
స్టూడెంట్ లు ఎంచెప్పారు" గట్టించి ఆ
గింది ఇండాని. భాస్కరి తెల్లబోయాడు.

'పాడం చెప్పాను' అడవి అడవి అడవి
దా, అడవి అడవి చెప్పాడు.

"కాదు. నా వంతు చాటితే చెప్పాను.
పొట్టినీ ఆమె కంఠ ద్వారా లాచి అ
రి సాంటి నీచింది.

'ననా' ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు భాస్కరి.

'అవును. నా కేమీ తెలియదని, ఆ క్లెస్
లని చెప్పలేదు"

'అట్టే! నా ఉద్దేశం...' నీళ్లు నము
లూ, ఇంకా ఆపైన సమాధానం చెప్పలేక
ఆగి పోయాడు.

"ఎ మీన కానియ్యండి!... అలాంటి

పుడం ఏమంటే మరొకరు వుంటుంది. మీ
రు పైకి అంత సంగ నాచిలా కనపడుతు
ంటే పలు ఇంత కుళ్లు దాచు కున్నారని నే.

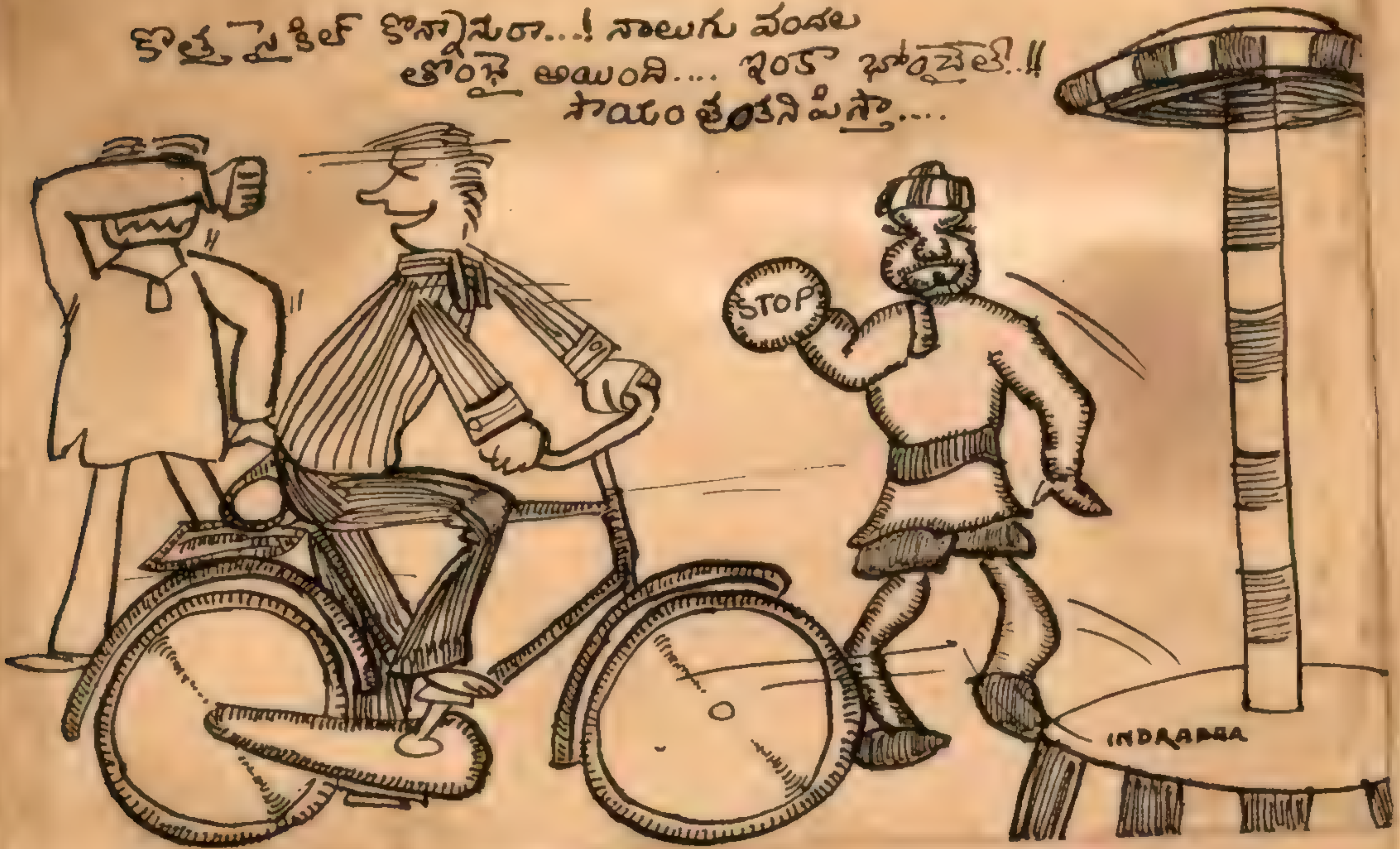
య్యేమింపగోరు. చీ! మీరూ అంటే వా
ని చూస్తేనే నాకు వచ్చు అంటే. సచ్చే
క్ష్మ మీకు మామ్రమే కాదు, నాకు తె
సు. నో మా మీలాగే మాష్టరి దిగ్గి తీస
కున్నాను. అలా నామీద పిల్లలకి చెప్పి
అభిమానం సంపాదించాలని చూస్తున్నా
కాబోయి, ఏమైనా గాని, కాస్త ఇంగ్లీష్ లా
నం తెలుసుకొని బిహేవ్ అవ్వండి. బి
జినీ లిమిట్ " అడిట్ అవ్వడంతో ఆగి పోయి
ఇండాని మరీ మాటకు అవినీతి కుం
దా, అక్కడ నుండి వెళ్లి పోయింది.

భాస్కరి కు అల ఇరిగింది. అభిమా
నం పెట్టింది. ఎవరన్నా విన్నారేమో
ననీ, అటూ బుటూ చూశాడు. అట్టిం
దల్లు అతన్ని చూసి వాళ్లలో వాళ్లు నల్ల
కొంటున్నారు. అవ మానం అని పొంగి
పోయాడు. ఈ సంఘటన మిట్టమీ
దట సారినా అతని అతని, వాదయ
న్ని తెలిచి పోసింది.

మర్నాడు భాస్కరి కావేటికి
వీవ్ పెట్టాడు. డ్యూరం కూడా అతని
లింది. అలాగే ఒక వారం గడిచింది.

ఇంత్రాని కి ఈ విషయం తెలి
సిన తరువాత ముందు ఏమీ అనుకో
క పోయినా, తరువాత నాచ్చుకాంది.

కొత్త పైకి కొన్నారా...! నాలుగు వంశ
తొంభై అయింది.... ఇంకా భార్యలే!!
సాయంత్రం కనిపిస్తా....

అనంతరుసుగా ప్రవర్తించి నందు
వలననో, భాస్కరి కు జ్వరం వచ్చింది
అని అనుకొని, భాస్కరిను పలుకరిం
చేందుకు వాళ్ళ ఇంటకి వెళ్ళింది...

“మీరా! ఊరి ఇలా కూర్చోండి
లింబూరొవ చూసింది భాస్కరి. ఆమె
వస్తుందని కలలోకూడ ఊహించలేదు.

“పర్యవేష, మీరు వెడలండి”
అంది ఇంద్రాణి.

“కావేలీ ఎలా చేరుకుంటుంది”

“బాగానే వుంది”

“అలా ఉన్నారే”

“మీకంటే బాగానే ఉన్నాను”

“కాదు”

“భాస్కరిగారూ! నేను మిమ్మల్ని క్షమా
పణ కోరుకుంటున్నాను వచ్చాను.”

“తేనె క్షమాపణ?”

“నేను ఆలోచించి గా మాట్లాడడం,
అప్పుటి అంశా మీకు అనాలోగ్యం కలగడం
నాకు చాడను కల్పించాయి.”

“జరిగిందే అలా జరిగింది, నన్నక్కం
చేసుకున్నారు. అంతే-చాలు”.

ఇలా కావేలీ కుదిరింది వాళ్ళద్వారా,
భాస్కరి జ్వరంగా కోలుకున్నాడు. వారి స్నే
హం క్రమంగా చక్కనై, చక్కని ప్రణయ
గా మారింది. కొత్త చిగురులు అరిగి, మె
గ్గులు తెరిసి, పూలు పూకాయి, వారి మృదు
లు. భాస్కరి అలా కంఠం ఇంద్రాణిని,
కోరికలుగా అంగీకరించాయి.

వేసేది శలవలు వచ్చాయి. ఇం
ద్రాణికి కుదులు ఆమె రాజీనామా
పత్రం మరుసంవత్సరానికి వచ్చింది కా
వాలికి. ఇది తెలుసుకొని కృంగి పోయింది
భాస్కరి. తికాకణం తెలుసుకొందామని,
ఇంద్రాణి వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళాడు.

“నేనేం చెప్పును భాస్కరి! మా
వాళ్ళ మాట ఇట్లుంటుంది.”

“కానీ, నువ్వు నాకు మాట చెప్పు”
“నిజమే! మర్రి పెద్ద వారిని కాదనడం ఎలా
‘ఆ మాటానికే నాటి ఎందుకు ప్ర
వేశించావు?’ అన్నీ తెలిసి ఇలా ఎందు
కు సిద్ధ పడ్డావు”

“పెద్ద వారిని ఎదిరించే శక్తి లేక...
‘ప్రేమించిన వారిని వ్రాచి స్తుతావా?
“నన్ను క్షమించు భాస్కరి”

“క్షమించుకొన్నాం అయితే మనసు
లు మార్చుకొన గలమా?”

“ప్రయత్నించాలి”

“మరి! నువ్వేనా ఆమాట అంటున్నా
“చెప్పానుగా, మనసు మార్చుకొన కష్టం
దని”

“అయితే ఈ పెళ్ళి నీ యిష్ట ప్రకారం
రమే చేరుగు మనసు మార్చుకొన మాట!”
ఇంద్రాణి ఎదురు జవాబులు చెప్పిపో
యింది భాస్కరి.

“అవును!”

“ఇంద్రాణి” అదే పు బిగ్గరగా
అరిచాడు భాస్కరి ఆవేశంతో.

" ఎందుకెలా అడుస్తావు? మళ్ళీ చెప్తున్నాను, ఈపెళ్ళి నాలుగైతే ప్రకారమే జరుగుతున్నదని "

" ఛీ! వంచకీ! ప్రేమంటూ మీదట పెట్టావు, అసలు ప్రేమంటే విమతీ నీకు తెలుసా? బట్టలు ముసల్లు మనసుల్ని మార్చుతున్నవదం; కాదు. అవసరానికనుగుణంగా ప్రేమించేది ప్రేమ కాదు. మీ హయాటం కోసం ప్రేమించేది ప్రేమకాదు, అస్వార్థం. జీవితం అలా కోరుకున్న వన్నె కోరికే సరి, సంతోషంగా కాపురం చెయ్యడం అలా కోరికే పవిత్రమో తెలుసా? చదువుకు న్నంత మాత్రాన చాలదు, సంస్కారం ఉండాలి. " అన్నాడు భాస్కరి. పొలవంటి అతని మౌనం ఆ చిన్న సంఘటన అలా విరిగి పోయింది. అలాకంటే అతనికి నరదంబు పాక్షిసుల్లా కనిపించడం గాదు. అతని కాళ్ళ క్రింద భూమి కలులుతున్నట్లు ఫీలయ్యడం వచ్చింది.

" ఇహ! ప్రేమాయణం బాగా వంట పట్టించన్న మాట. యిప్పటి భాస్కరి! నాను చెప్పేది కాస్త జాగ్రత్తగా విను. ప్రేమించామంటూ ముక్కుమూసుకొని ఇంట్లో కూర్చోవడం అప్పు మరకమే చేడగాదు నీకు. ఒక సరదావేడు, పికాప్లు తాళు. నీలాంటి వాణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుని ఎలా. అబద్ధం " మనసు అని స్వల్పాన్ని బ్రేక పెట్టింది ఇంద్రాణి.

'బదన్న మాట నీ ప్రేమ రహితం! ఆ దాని అభివృద్ధి అయితే, జీవితంలో ఇంకా మరే సుఖ వదవు. కాబట్టి గుర్తుంచుకో, ఒకరి ప్రేమించి, కానీ వాళ్ళ వరకూ సుఖపడరు. అయినా నీ నీ ను ప్రేమించాను కాబట్టి, నువ్వైనా మోసం చేసినా, నీ సుఖం కోరుకుంటున్నాను. చెప్తున్నాను. భాస్కరి వెనక్కి జరిగి కుండా వెళ్ళిపోయాడు. ఇంద్రాణి వెదవి విరచించి. నిశ్చింతంగా నిలబడింది.

* * *

ఇంద్రాణి శలవల్లో, వాళ్ళ అల్లు గారింటకి వెళ్ళింది. అక్కడ, చావ అద్దం దాక్చే! వాళ్ళ ఇంట ప్రక్కనే మల్లదాక్చేరి గా కుంటున్నారు. ఆ దాక్చేరికి అందగాడైన అమ్మడు, నవ నాగరికులెక్కరకి. అతని అని పరిచయ ప్రణయాల, పెళ్ళి విర్యాట్లు, భాస్కరి నుండి అప్పించుకొనడం కోసం రాజీనామా అన్న ఒక నెల అనిబుల్లగా జరిగి పోయినాయి.

భాస్కరి, శాలిరకంగా, మూస సకంగా అనిబు అనిబుకి క్షేపి పోసాగాడు మనసు భూరిగా చెడిపోయింది. వెళ్ళి గామాట్లాడడం, పిచ్చిగా చూడడం, కాస్తా ప్రసవోదం, విరవడం, ఇంద్రాణి కోరికం తెచ్చుకోవడం, ఇలా మానసికంగా బలహీనుడవడం అని, ప్రేమి పావే రిదన్ని ఉద్యోగం నుండి తీసివేశాడు. దాంతో బాగా పిచ్చి మదిలింది.

ప్రియ మిత్రమా !

నిర్భయ పలతో

నిర్భయ అంబ

పరు అంబ

రాధ-శ్యామ్

మూలం: రవీంద్రుడు

ఈ నిబిడాంధ కారంతో,

ఎట కలిగి

నిష్ప్రేమయిత్ర ?

నిట్టూర్పులు విడుస్తూ

నిరాశలావున్న

ఈ నభయ

క్రింద నుండి పోవుచూ

నివు చొరుచున్న సవ్యధి

నొను నిర్మిత్రతో

హృదయ కవాటం తెరచి

ని మూల నేత్రుడనై నిహిళిస్తున్నాను.

అయినా అంతం చిక్కలేదు

ఎట కలిగి నిష్ప్రేమయిత్ర ?

వి తమ ముల

నిర్భయతల నుండి

వి నిర్భయమైన కారదవుల నుండి

వి చిక్కనైన చికటి నుండి

అంతమెరియని

అగాధాల బడి

పరుగెడుతున్నావు ?

ప్రియ మిత్ర మా !

ఎట కలిగి

నిష్ప్రేమయిత్ర ?

Page Missing.

అలాగే రజల్లు వచ్చాయి.

అంతరూ పంపే నారు. రవికి ఫస్ట్ క్లాస్ సొచ్చింది. రాధ కువిషయం తెలియ చ్చయటానికి మాధవీ వాళ్ళ ఇంట కి వెళ్లింది. వెంట్రో అంతా సంతోషించారు. రాధ కళ్ళ మాధవీ కిసల గాలించాయి. కానీ మాధవీ హాడో అను పడలేదు. బాలాసేపు టీపిక వట్టింది. అన బావ లండుకు మార పోయింది. నేను ఏ పాపంచేసాననీ, అనకి శిక్ష, ఎన్నాళ్ళనీ ఈ బడ బంధం. బావ అన్నపాత్రం చొసుకో లేదు కదా? అయినా ఈమ గా వాళ్ళంతా ఎప్పుడూ ఇంతో! మరీ సున్న అ మృతయులు. ఇట్టే వస్తుంది కివం, మ జ్జి ఎవరూ ఏదార్చుకుండానే దానంతట దా పోయింది.

ఒక సారి ఆమె ఆలోచనలు, చిన్న అనం అజులకు పోయాయి. అనూ, అన బావల మధుర స్నేహను బంధం, ఆమె మస్తిష్కంతో మెరులసంగింది..! బావ అన ఇలాగని దైవం. జీవితంలో ఆమెకురు కుదాది ఆ అన సాహచర్యమే!

మాధవీ సినిమా నుంచి వచ్చేసా కి పది గంటల కావ స్తుంది. వెంట్రో అ యా నిత్రానికి బరిగి పోయారు. బావను గూర్చిన ఆలోచనలతో శాంతి, ఉక్కిరి బిక్కిరై పోసంగింది.

మాధవీ అనకుమీటికి పిచ్చి

ప్రేన్ భేడి చొసుకుంటున్నాడు. అంతా నిత్రాకి మునిగి పోవడం వలన కాణే తెచ్చి, 'వట్టింప మంటారా బావా' అని అడిగింది. సోమ్యంగా. 'అ' అని అనపనిని నిమగ్న పైనాదు మాధవీ. ఆమె ఎచ్చిందన్న సంగతి మంగాని, బంట అన కలసికానే సమయం వచ్చా దన్న ఆలోచన, అనందం ఆ అన మనసు లో ఉన్నట్లు రాధ క నిపించలేదు. బావ లండుకు మార పోయింది. బావ: రమి మీ అని అన చనువును చూసి ఆపాత్రం చొసుకుని వ్రేలాడు. ఆ కెటక్ బిక్కిరకు తేవడం, ఒక విధం గా మంచే జీరగ వచ్చు. ఆలోచనలను స్పష్ట చేప్పి వట్టిం పడం ప్రారంభించింది. జీవనం చెరిసె అ సోక్ర ముఖావంగానే ఉన్నాడు.

నటీ అనుకుని వెళ్లింది రాధ.

'స్నేహితులంతా కులాసా గానే ఉన్నారా? న్నాడు మధురగా. అమోట ఆమె గుం డెళ్ళి బాకులా నాటుకుపోయింది. ఆమెతో అనుపాంథం అని నిలబడు నన్న మోటు. ఈ ఆలోచన రాధగానీ వచ్చు జీవితం చింతా మికు. ప్రపంచ మంతా శూన్యంలా అని చింతా పరిస్థితుల్లో. చిది ఎప్పినా సరే ఈ అను బావని ఎసంగటి తొత్తి నెప్పిల్లో మని అడగటానికి నిశ్చయించు కాంది.

హావా! నాకు అసలు విషయం చెప్పకుండా ఎన్నాళ్ళలా తప్పించుకొనితరుగుతారు? నాను మిమ్మల్ని ఈ దిశయిం గురించి అడుగుదామనా ఇక్కడకు వచ్చాను. మీరిలా ముఖంగా ఉండి, ~~నాను~~ నన్ను బాధించండి. ఎంచుకొని నన్నుమీరు, నామూలం పాటు కానీ, ఇలా మాట్లాడుకుంటూ వుంటే నన్ను శిక్షిస్తున్నారు. దయచేసి, నానాదైనా అన్నాచేస్తే ననుక్షమించండి." ప్రాణంలా ఇకనీ కన్నీటిని ఆపుకోవడానికీ ప్రయత్నిస్తూ, పెక్కి పెక్కి విప్లవ సాగింది.

మూలం విమో మాట్లాడుతాడు.

జాలి, దయ, ఆవేశం, ఆపాదన, వన్నీ ఒక్కొక్కటిగా అతన్ని తిడుతూంటాయి.

"కమిషన్ ప్రత్యక్షన మీరు నన్ను ఆ పాఠశాలను క్రాంతికి అగిడ్చేటట్లుంటుంది. స్నేహితుడిగా నటస్తూ ఆ కమిషన్ పాఠశాలకు పడినా, మిమ్మల్ని మోసం చేసే దీక్షం, సాహసం, అసలు అణిసనా నాక్కలిగాయని, మీరలా అనుకున్నాను బావా" అంటూ బ్లాగ్ బామంచి ఒక ఉత్తరం అనే ఇచ్చింది.

క్రియమైన సౌకరికి,

మీ అన్న తివరించి వ్రాయునది.

మీకు నన్ను క్షమిస్తారన్న ఆశతోనే ఈ పెటరి వ్రాయడానికి దీక్షం చేస్తున్నాను. నాను మీరని చాలా అసభ్యంగా ప్రవర్తించి ఉంటాను. మీరెంత సమృద్ధిగా ఉంటే ఖాతా దినం, నాన్ని ప్రపంచముగాక పోయిన మూర్ఖుడి. ప్రొద్ది పిచ్చి అన్న పదాలకి అర్థం తెలుసుకుంటూ బిచ్చావ్ అయ్యిను. నిర్దలమైన మీ మనస్సుని గాఢపరచి ఉంటాను. అందుకే నన్ను క్షమించమని ప్రార్థించి పడలున్నాను.

నన్ను కూడ రవితాగానీ ఒక నీ అరుడిగా భావించుకొని జవాబు వ్రాస్తా కనుకంటాను.

మీకు ఒక బావ ఉన్నారని, అతనితో మీ వివాహము జరగ నున్నది అని వ్రాశాడు. నా పక్కా పానికి అది కొంత కారణం అవ వచ్చు. మీ వివాహానికి వ్రామంటా వస్తాను.

మన్నిస్తారనా ఆశతో

మీ

సౌజర్యం రమ్యే.

ఉత్తరం చదివి అనపాక పొందుతుంటుంటారు మాధవ్. ఆ సమయంలో మాట్లాడుతానికి అతని గొంతు పెగల్లేదు. ఆ నందాశ్వుత్తులు కాలసాగాయి. తాళ అనడే నన్ను అనందం అనే నీలవ నిర్మితాడు.

అయిస్తోంటోలా ఆమెను హత్తుకు
పోయాడు. కిండు నిమిషాలు ఆ గదిలో
వాతావరణం ప్రేమి వాయువులతో
నిండిపోయింది. గది దెబబబ వనిపిస్తున్న
క్రియలున్న ధ్వని లండుకరి ఆనవలయి
లో ఆగి పోయింది.

కాలచక్రం గిట్టున ఆరిగి
పోయింది. రాధ మాధవుల ఆ వాహం
ప్రేమతో పేదంగా చిరిగింది. బంగనాథు
వు గారు కిట్టకైన ఆస్తిసర్వా ఇంట్లో
నా ఆస్థానం అి తీసుకొంటున్నారు. అవి
ఎప్పటి వై వహారాలు చూసు కంటు
న్నాడు.

* * *

శాంతి చుట్టే వాటికి రాధని
రవిని ఆవృణించింది. మాధవి ఉన్నగ
అపయోగముక క్లాంట్ ఓ పెళ్లాడు
ఆలిబు ఉదయమే బయలుదేరి వెళ్ళాడు
ఆర్థులం శాంతి వాళ్ళందరికి. రవి బూ
కొట్టి ఉంగరం తీసుకున్నాడు ప్రేరి
యెనె కి.

శాంతి రాధ కౌసం బయలు
చూస్తోంది. కారు హారన్ వినపడి బ
యటకు వచ్చి, రవి, రాధ లను ఆవృణిం
చింది. వాళ్ళను హత్తు కింట్టేటిట్టు
కాఫీ టిఫిన్ కౌసం అవిపలికి వెళ్ళింది,
శాంతి. రాధ ఇల్లంతా పరిశీలిస్తూ,
ఒక గదికి అగిలం బి ఉన్న రాధ
మాధవుల చిత్రం మీద శుష్టి సారించి

ఆ. రాధ అన అల మాధవుడి
బజాని ఆస్తినిలబడింది. మాధవీయ
దొల వాయువులలో తినమైయింటాడు.
చాలా చక్కగా వ్యక్తిత్వ పేయింట్స్
క్లాట్ వీర ద పెయింట్ చేసి ఉంది. ఆ
ఫాటో ఎవరు వేశాని చూద్దా మనుకా
టుందగా, శాంతి త్రివి ప్రవేశించింది.
'ఎవరు వేశానో ఈ చిత్రం? చాలా బా
గుంది' అని అడిగింది. శాంతి అల
తీపు టూ 'నానా వేశాను. చాలా బా
దన్నావుగా తీసు కెళ్ళా' అంది. రవి
కాఫీ సిప్ చేస్తూ 'యెటో తొండా
కళాకారులు తెనన్న మాట!' అన్నాడు తీర
యే మీద ఉన్న కాఫీ కిక్కిన పరిశీ
లిస్తూ, ముగ్గులు కాంచెంసేపు నవ్వున
న్నాడు. సత్తాగా మాటల్ని ఒక గంట
గడిచి పోయింది. రవి, శాంతి వంక దొన
చూస్తూండడం రాధ గమనించక పో
తాడు. శాంతి, రవి లను ప్రకృప్రకృ
ల్ప-మోస్తూ మురిసి పోయింది. శాంతి
అన 'వదికెటో...ఇంకా అనకు కావ
ల సిందోమిటో?'

* * *

పెళ్లి విచ్చుట్లు బీచుగా సాని
తున్నాయి. తంగుల్లు ఎప్పటికంటా కప్ప
శాలు. విద్యుజ్జ్వాలకాంతిలో ఫాటో
లా ఉన్న భవన ప్రాంగణం బృంద దావనా
న్ని మించి పోయింది. ఎక్కడ చూసి
నా అన్నీ తంగుతా!'

(మీలా వచ్చేతిలో)

పిన్నల త్రింక వడటంతో ఆ వ్యక్తి దానిని అందుకొనాలని వంగాడు. రాజు స్త్రీలూ అదని మేదకు దాకబోయాడు. కాని అదే సమయంలో...

చెల్లన అరచేతతో రాజు ముఖం పొడ చరిచాడు రెండావ్వకి కళ్ళ ముందు మెరుపు మెరిసినట్లు బుడి. రాజు స్వహాత్యేనట్లు పేలయాడ. కళ్ళ తెరచి చూసే సరికి ఆ వ్యక్తి లిట్టదూ తలపుల తెరచుకొని బయట పరుగెత్తటం కనిపించింది.

రాజు కాకేటిలా వారిని అనుసరించాడు. కను మూసి తెరిచేటంతలోని వారు అడ్డు ప్రక్కగా నున్న తింబాసి దురును అధిగోళించారు. మరుక్షణం రాజు తనరాక్షసాత్ముని పైటకు జొరూడు.

ఆ పల్లివేలంతో అంబాసిదరు, రాచి డూతల సంయల గుండా ముగ్గులూ మెయిక్ అడ్డెక్కాయి. అంబాసిదర్ వారక చప్పుడికి, రాచి డూతల ప... ప... నభానకి అక్కడి ప్రజలు భయ విభ్రాంతమై ప్రక్కలకి తప్పుకుంటున్నారు.

రాజు బలాగముగా అంబాసిదర్ ను అందుకొనాలనే ఉద్దేశంతో మోటారు సైకిల్ నడుపుతున్నాడు. అట్టి పరిస్థితులలోనూ రాజుకు తిందమాద అని అంబాసిదరు మరింత వీగంతో జ్వరన ముందుకు వచ్చి అరింటి.

రాను రానూ అంబాసిదర్ కు రాచి డూతల మధ్య దూరం పెరుగుతోంది. ఎందమో ఉర్లు... రెండవ దలమో ఉర్లు.... కనుమూపు మేరకుదా చాచి పోతోంది.

ఇక లాభం తెదని రాజు రాచి డూతని వెనక్కి త్రొక్కివేడు. దగ్గి... దగ్గి... మని శబ్దం చేస్తూ కిగిపోయింది రాచి డూత. రాజుకి రిప్రజ్జర రిబ్బంత గురిగిందోమిటా. వారు తన గది లో ప్రవేశించారు.

ముందే పెట్రోల్ టాంక్ కు సన్నని చిన్నం చేశారని ముందే డిహించాడు.

రాజు మోటారు సైకిల్ ను నడిపించుకొంటూ తనయామేని చేరుకొనే సరికి పదినయవూ పట్టింది.

అగిపలికి ప్రవేశించిన రాజు ఒకటి మారు అరిరిపడ్డాడు. గది అంతా చిందరవంద ర గా ఉంది! ఎవరో వచ్చి గది అంతా నోదా చేసినట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.!!

రాజు నాసలు ముదివచ్చాయి. ఆ తన కృష్టి రిప్రయి అర్థం గా అంతకు ముందు రాత్రి తను పడుకున్న మంచం పైన తుగ్గింది.!

అంతే! రాజు ఆశ్చర్య పోతూ మంచాన్ని సమీక్షించాడు.

ఆ రాజు సాయిల కాలం: క్రయం తపోర్చి రాజు త్రిగా పోలిసే స్పష్టమే కి వెళ్లి అక్కడి బస్ స్టేషన్ కు తన్ను తాను పరిచయం చేసుకున్నాడు.

"ట్రేక్ రియవత్ నీట్! వాట్ కిన్ వి డా ఫర్ రిన్ రిని అడిగాడు బస్ స్టేషన్.

రాజు జరిగిందంతా టూ కిగా చెప్పి

"ఇక స్పష్టం! వా స్త్రాంతం అగి స్పష్టం త్తాండ్ నుండి వచ్చి

నను భారతదేశంకోసం
స్వార్థిగా చేస్తున్నారని మాకు
ఇక ఫర్ మేషన్ అందింది.

"సీటీ క్రైమ్స్" పత్రిక తరఫున
అనపి పేరుతోగా ఎవరాలనక
ఇస్తాననికే నాను వచ్చాను. అ
యితోలా త్రిజరిరిన సంఘ
తనలకు నాను వచ్చిన పనికి
విశ్రాంతి బంధం ఉండేలా తేలియి
టం చేదు. సురక్ష విమయంలో?
రాత్రి నాను సురక్ష గదిలో
ఉన్నప్పుడు మొదల ఎలా రాగలి
గారు? అనడం గాదు కాదు.

ఇనస్పెక్టర్ చౌదరికి "విజిలం
గో కాయ్" అన్నప్పుడు చౌదరి
చూపిస్తూ:

ఇన్ స్పెక్టర్ ఆ విజిలం
కాయ్ నీ క్షణం పాటు వరి
శోచించి, "మిస్టర్ రాజు! మీరు
వీరి మూర్ఖులు అవుతున్నారని నాకు
తెలియటం చేదు. సురక్ష మా
యి మవటం ఎందుకు? పోలీసు
లవటం, అస్థి పంజరం కని
పించడం. చాలా ఎదుర్కొంటు
ఉంది." ఆశ్చర్యంగా మిఖంపెట్టి
ప్రశ్నించాడు ఇనస్పెక్టర్.

కానిస్టేబుల్స్ అటా ఇటూ
అరుగు అున్నారు. మేడీ కాని
స్టేబుల్ దూరంగా నిలబడి వీరి
సంభాషణ వింటున్నాడు.

దీ క్షణం పాటు రాజు మౌనం
గా ఉండిపోయి, "నీ! ఇనస్పె
క్టర్! సురక్షను అస్థి పంజరం గా
అనుమతం నేను కళ్ళారా చూ

కాను. ఆమె భయంకరంగా
చూసిన ఆర్తనాదం ఇంకా
నాచెవుళ్ళి రింగుల్లు తిరుగు
అందింది." అన్నాడు రాజు భువన
స్వరంతో.

"నీ! మిస్టర్ రాజు! మీకు వి
నిపించిన ఆర్తనాదం మరెవ
రికి ఎందుకు వినిపించలేదు?
మీరే సురక్షను మాయం చేసి,
ఆ తప్పును కప్పిపుచ్చుకోవడాకే
విదా కట్టు కథను అల్లి అున్నారు!"
కొపంగా అన్నాడు ఇనస్పెక్టర్.

"నీ! ఇనస్పెక్టర్! నా మాట వ
మ్మింది" కంగారుగా అరచినంత
పనిచేసాడు రాజు.

సురక్ష ప్రవేశమైనా అవడవట్టి
తొ ఆచార్యుల మోక్షానా యాకెనా
రాజు భారంగా బయటకొదిలె

"ఇలా చేరిన కథ. దీనికి ము
రింపు పొందకులకే వదిలేస్తున్నాం!
ఇకకథ మంచి మొదలు పెట్టి, జు
రిన సంఘటనలను దృష్టిలో పెట్టు
కొని, మురింపు వ్రాసి పంపించవల
సినదిగా పొందకులను కోరుతున్నా
ము. అత్యుత్తమ రచనకు రూ.5/-
పొందే అవకాశం ఇవ్వబడును.

అంత్రీ ఫీజీ లేదు. అయితే
"మేము రాజు కళానికేతన్" కి సం
బంధించిన వారు మా ప్రంబంధ
పొత్తాన రాదు.

కంస ద వ కాశమును విని
యో గించుకొని "మేము మాల"
పొందకులు తమటే రచనాశ
క్తిని పెంపొందించుకుంటారన
ఆశిస్తున్నాం.

రచనలను కొద్దిగా రాయానికి
ఆగస్టు 31 వ తారీఖులోగా
చూపాలి. అప్పుడు మంబు
పేజీ లి కలదు.

బి.టి.టి.

(శ్రీరామ్ విశాఖపట్నం లోని యమ్మే చదువులుంటాడు. పెంకటి పరిచయం చేశాడు శ్రీరామ్ ని రాధకు. రాధయ్య రామయ్యగారు శ్రీరామ్ ని ఆయన దగ్గరే ఉంచుకుంటాడు. రాధరామ్ ని వేయిస్తూ టుంది పెటర్ యొక ఉపయోగం అలాగే తెలియబరుస్తుందాదా! కానిశ్రీరామ్ ని క్షేమిస్తుంటాడు. ఈయనలో ఎవరియి అని ఒక అభిప్రాయం కావాలి, చంద్ అని ప్రింట్ దగ్గరంచుటా దామెను. చంద్ కూడ బాచలరీ! అయినా దిక్కువేసి విషయాల అని అనిదుగాడందటానికే అంగీకరిస్తుంది. ఆమె అని మంచిగుణాలకు మెచ్చి చంద్ ఎవరయినా పెళ్లిచేసుకుంటాడు. — ఇకచదమహా-

శ్రీరామ్ ఇంటకిచెకా సరికి సాయం త్రా అయింది. లక్ష్మిని చూసికూ దా చాలా అలవదించి ఆత్రం గా లక్ష్మి వాళ్ళంట వీధి నుంచి వెళ్ళాడు. శ్రీరామ్ రాకని గమనించి లక్ష్మి. కాని చాడ వదలంబి తెళ్ళివేరవేయింది శ్రీరామ్ దగ్గరకు.

ఇంటకి వెళ్ళంగానై పీడుగులాంటి వార్త తెలిసింది

సరళ ద్వారా. లక్ష్మికి వాళ్ళ సంబంధాలు వస్తున్నాయి. పిచ్చి కేటబ్లు అలాంటివి. నెమ్మదిగా స్నానం చేసి చూడవచ్చు. అలా చూడాలి అని చెప్పి కాలక్షేపం చేసి ఇంటకి వచ్చిపోయింది. లక్ష్మి మళ్ళీ కనుదితో కళ్ళు రుమ్మిని సైగ చేశాడు. లక్ష్మిని అనికా

యింది.

ఒక నారి ఇంటికి దిగి పోయాడు. ఎక్కువగా హస్తేయం వదినకు దిష్టి అగులుతుంది, హస్తేయం రండి సరళిక్కడనుంచి పుస్తకం వంక అ అప్పుకుంటూ!

సరళిక్కడ వదినకు వెళ్ళి ఆమెకు రుస్తుంది అనే అప్పుకున్నది సరళి. లక్ష్మి వదినకు సంబంధం కుదిరింది అనే పైకొరం టుంది ఆమెను వెదికి పిస్తానని.

అట్లాంటి ఎదు గంట్ల కల్లా లక్ష్మి యింట్లో ప్రవేశించింది. ఇది అనచెల్లి అనునకార్హమని సంత

"ఇప్పుడు కి దయ కల్గించ న్నామ

ట. హావి గారో?" అన్నది బ్రౌన్

గా! "అంత్ర వడ్డాయి ను కున్నాను, పో

రు యాదు నుంచి రావడం చూశాను,

కానీ మారకా ఇదింటి" అందికం

చెం ననుగు అన్నట్లు. ప్రయోగ వి

శాఖలు రిడి గింది లక్ష్మి. రాధవి

షయం అప్పు అన్నీ చెప్పాడు.

P. ANASRI

నీకు వ్యామోహం తెకుండా
చేయాలనే రాధవోద నీకు
ప్రేమ గల్గించాలని చాలాసా
ల్లు ప్రయత్నించాను. లక్ష్మి
విద్వంస కౌదని మహాకవి
కులక చో అంది. దానిని
తోతం సర్వ నాశనం చేయాలంటే
ఎన్నో నియమాలు పట్టదు.
నా వివాహ క్రిసం
ఎదురు చూస్తుంటాను.

శ్రీరామ! నీన్న "మనోవిశ్వాసం
నీకు దండ. నాకు పోరానంబు
ధరి నీవుయిస్తున్నది" అని నేం
అకం తెలి తెటక వ్రాసి పం
పించి. బంకా ఎంత మంది
ని మోసం చేస్తుంటే వగలా
రి లక్ష్మి. ఈ తెటక చూసిన
వెంటనే బయలుదేరింది. దాని
లోనితం నాశనం చేద్దాం.

నీ శ్రేయోభిషి
వెంకట

రెండుసార్లు చదువుకున్నాడు
వెంకట తెటర్ని. లక్ష్మి వెంకట
కి వ్రాసిన ప్రేమ పాటలు కూడా చది
వాడు. ఎంత నంది నాచివ
గలవారి లక్ష్మి!

ఈ రాత్రి నిద్రపట్టలేదు
శ్రీరామ కి. శ్రావ్యున్న తెట

దూస్తే కళ్ళు ఎట్టిబుద్ధియి. ఆ
నంతా చిరాకు గానయినాడు.

"జరిగిందేదో చెరిగింది. న
మ్మ కక్షివారితోసిన లక్ష్మిని అన
దా రివే పోనిమ్మని" వ్రాసా దువెం
కటి. సరళకు కూడా అలాగే
వ్రాసాడు.

మధ్యాహ్నం, అంతా అలిచు
లా అప్పటివరకూ గది పిల్లంటికి
బయలుదేరాడు. రాధ ఎదురు
చూస్తూ కూర్చుంది శ్రీరామ
క్రిసం. మోసం గా భోజనం
చేసానాడు శ్రీరామ. ఆలికా
బుధావం గానా డండం ఫలిత
తోక పోయింది రాధ. శ్రీరామ
అని పోయిన కంఠం లాగా
అనూ తీరాశింది. ఏదో
పనిలోద అటుగా వచ్చిన శ్రీ
రామ రాధ చాస్తున్న పనిచూ
శాడు. సిగ్గుతో తలవంచుకొని
అనుభవం ఎరిగి కంచంబాగా
అంటింది రాధ.

అప్పటికి తెలుసుకున్నా
డు నీవున్న ప్రేమంటే వివేక!

"నీవు పెళ్ళికి అప్పుకుం
డా వెళ్ళి. "మోసగించిన మగు
వ" అన్న పుస్తకాన్ని పంపుట
స్తాను. నీవు దాన్ని నీ ప్రియిందో
పాక క్రింద చదివించు" అన్నా
చూసి కళ్ళకుంటుంది" అని వ్రా

శాదు చెప్పిలోకి

ఈ సారి నెలవల్ల ఇంటికి వెళ్లి
బుద్ధి కాకాదు క్రూరుకి. రాధ
అని ముట్లూరుడం వేర్వేరు
నాడు. అని. నాళ్ళు రాధ
ను అలా పంపాయిగా చూసి
నందుకు ఎంతగానూ బాధ
పడ్డాడు.

క్రూరు మీరవండు కుట్ర
అలా సంతోషించారు. అతని
నుకొని అతని ముట్లూరు
అన్నందుకు రాధ అనంత
నది ప్రాణాపాయం పొందిపో
యి ప్రవహించిపోయింది.

✱ ✱ ✱

పెళ్ళి వివాహం ము

వచ్చిరంగా నాగాయ. ఎవ
యి, చందీ పెండు అయి
యందుగానే పెళ్ళికి వచ్చింది.
రాధను అంతకు ఎందు
ఎవరూ చూడరాదుగా! ఏం
అన్నాయి మంచి నెలపైనే
పోతాడు అంటే కనుకనే
శ్రీమి అతని క్రమమనరూ
సుందరం. ప్రియమైన
"మరిన మగువ" అన్న
ప్రసక్తం లక్ష్మీ సంతకం
రావడం. చూసి సరళ
క్రూరు నిర్దిష్టంగా నల్ల
కున్నాయి. చివరికి కథ
సంభావన అయింది.

(ముగింపు)

పేదరికి సాల్వాషన్

ఇద్దరు అంగల స్పెషన్ (పెళ్ళి)

ను బాటిచేస్తుండగా జగన్నాథం
వాళ్ళు వెళ్ళారు. సరిగా సమయం
వాళ్ళు రావడంతో ఒకడు అటెండర్
లా, చూడకపోసుకుంటూ పైటకు వచ్చా
డు. నీలమైన అటెండర్ కాదుగా
బట్టి అతనికి టాంకి కాపీ, ఎక్కడ
అంత అయిపోదు.

"నువ్వొక్కటి వే ఇక్కడన్న
వా?" అని జగన్నాథం అడిగి తో
వేనని అటాపాడు. కాని ఇంకా అని
పల మనుషుల నుట్టు అలికిడి అవ
డంతో అనుమనం అసలు బయ
లు పోయింది. దుష్టులన్నీ అవి
కాపీ అజీష్టర్ లో వేయకుండా

జీబులో పెట్టుకొని, చిల్లర
కాపీ దురియ్యక అంతా అజీష్టర్
నిర్దిష్టమైనా రాక పోయే సరికి
జీబులో నుంచి అసే గుస్తాడు.
నీలమైన అటెండర్ ఎవడూ ఇలా
చేయడు? ✱.

ఫోనడిగితో నాలుగైదు అయి
పనిచేయడం వాడంటాడు. కాని
పెళ్ళిటూర్లలో, టాలా అకురవ ఫో
న్లంటాయి! అంత అలనవ్వు బయ
గదు బాగు చేసే వాళ్ళు రావడా
నికి. కనుక వాళ్ళు నీలమైన
అటెండర్ కాదుగానే అయి
ంది. అందుకే పోలీస్ అజీష్టర్లు.

కొంత కాలానికి ఆ ఇద్దరి స్థలనూ వాళ్ళు
పట్టుకొనిపోయి సాల్వాషన్ అందుకు వచ్చి
తు అచినందనలు వచ్చాయి.

✱

(59 వ పేజీ తరువాయి)

అలానే వెనక్కుఅరిగి, కనుబొమ్మల్ని మంచిచి అడ్డంకింగా చూచాడాయో ముత్రాది వాళ్ళ.. అసలే గండు ముఖం, అందులో కలిపిచిమ్మలు అంకితులై ఉన్నాయి. విశ్వనాథం మాత్రం చాలా చిదిసి పోయాడు, ఒక మహా సంగ్రామం జరుగుతున్నారని.

అడుగులు వేయడంతో ఆరవయిన అన్నాడు పిలక శాస్త్రి నుద్దేశించి: "అన్నారా అది! అదిగి సాళ్ళ! బుద్ధి బలం? డెబ్బ పదాలా?"

అరవం, తేలుగు కలసి ఉన్న ఆరవ వాగ్ధీరణి మా పిలక ప్రభువుకు చిక్కుడు కాయ, మరకాయ కలిపి వండిన తార వలె చాలా రుచుగా ఉంది గాళ్ళు! ఒకసారి చప్పరించి, విమాత్రమూ నిండు చూపకుండా అన్నాడు: "ఇదే, మిస్టర్ అయ్యర్ సాక్షి గారూ! నీవలాగా గుడ్లెత్త చీనీ చూసినంత మాత్రాన నాకు పెంట్రిక్ కూడా కదలదు. మీ దాక్కినాళ్ళు చాలా పరాక్రమాల బాగానే ఎరుగుదును. చుట్టూ రుచి కిసం మాంసాశం వచ్చి మమ్మల్ని ఎదురించు అన్నావే! అన్న బంటు వాసాలు తెక్కి పెట్టి జాతీయి. జాతీయ! ఆంధ్రులంటే ఏమిటను కన్నానా?"

"అదియం, బాగాదా తెలియం.

ఇతరులను అనుకరించటం — కలియలు."

"కలియలు నీయలు అన్నావంటే మూతి పరిచి పోయింది జాతీయ! నీవూ పందికొక్కువు. నీ భాష చచ్చు భాష నీ సొంతాని కూడా నిరసమైనది. నీ దేశం అలాగాక. నీ ఫిబియోలు అలాగే నీ పాటు పల అప్పుళ్ళూ, మూతి వంకరలూ. మీ —"

'అన్నారా అది? అంత దూషణ! అన్నాడు అయ్యర్.

'మాటలు అన్న గారానీ, రా, నీ అన్నావంటే తెలుసునా!' అని అతడు పిలక శాస్త్రి.

"ఏమిదా చెప్తువు?" అని అతడు వివాదం.

'ఏమి చెప్తానా? చూడు!' అంటూ పిలక శాస్త్రి మొఖాన్ని ఎర్రబడెనుకొని, గుడ్లురియి, నడుము విరిచి, దమ్మ దబా గుడి చీతి మొది చాక్కాను ప్రికి తీస్తూ కొట్టి బరియేంత వంగుమా చేస్తూన్నాడు.

ఈనాటిక మంతా చూస్తున్నారూ, రామారావు ఒక్కొక్కరు చూడు తన నవ్వుకునాం. — మన పిలకనాథుడు ఎక్కడకి వచ్చినా సున్నా పిడత రకం.

గిల్లి కళ్ళు బ పెట్టుకుంటాడు కన్న
ట్లుగా చిశ్చం మాత్రం భయంతో
తొడి గుడ్లు వాపు పుప్పి చూస్తున్నా
డు రిండు అద్ద కిక్కిరి. మానవ సహ
జమైన ఈ యాహంతో కంఠమంది
మా చుట్టూ మూగి వాగ్గి. పాదం ఎం
డున్నాను. ఇంతటి—

అయ్యురును ఇట్టుకానికే ఉద్వ
క్తు దౌత్యం మహా నటన చేస్తున్న
పిలకశాస్త్రిని సాంత్వన పరుస్తూ
న్నట్లుగా రామరాజ్ మోరంబంబం.

"ఇదిగో, శాస్త్రి! పాపం, జప
జ్ఞమనిషి అని ఎందుకు పోట్లాట,
పద! మనిషిన్నవాడు క్రిపం వచ్చి
నా తలొందుకుని శాంతపడాలి.
మలే, అంత క్రిప మైతే ఎలాగ?"!

పిలకశాస్త్రి ఇంకా ఎక్కువగా
కోపాన్ని నటించుతూ, రామరాజ్?
నాకు తెలియ: నీ ఎప్పుడు అద్దం కోకు,
అయ్యుర్లంటే నాకు వశ్యమందిపోయి
తి. నర్తక మంటా వచ్చి ఇంట్లోను
వాళ్ళు మనదేశాన్ని కాశీన
మోదిగా ఈ తమిళులు కాఫీనా
టళ్ళు పెట్టుకునేందుకని ప్రవేశం
సంపాదించుకుని మనకంధ్రుల
పాస్త్రిని వాళ్ళ రాష్ట్రంలోకి పోనకు
న్నారు. ఎలకలు కిక్కిరి బలాదీనట్టు
మొట్టాడుకుంటూ, గూడ కళ్ళ అని,—

గిల్లి వాడు కాక బంధువు అని శిక్షల అని

కనిపిస్తాయి. మనదేశంలోని సది
జనమరి, మరి అన్యాయం
లు పోయింది వాళ్ళు అగదం." అం
టూ నీటి కొట్టినట్లు అదుపు
కొకుండా వాణానాడు.

ప్రొద్దా చెర్చినీలకు

అరవ చెక్కులు

గుళ్ళి ఈ తమిళం అంతా
చూచేందుకు మా చుట్టూ ఎలాగో
అని ఇవ సంఖ్య ఎక్కువైపో
యింది. నాకు కడుపు చక్కల
యిట్టుగా వస్తేన్న నశ్చిను బలవం
తంగా ఆపుకుని అయ్యురుగా
ని సమీపించి "మొకెందుకు పో
డి బాబూ! మొన దంతో తొండి
అలాగే వాగు బురటా య. స్త్ర
భూమి పాపం! అంటూ అయ్యు
అది ప్రదుల అంబుద అటుగా
మీరతింబాను.

పిలకశాస్త్రి అప్పటి కైనా తన
కోకుండా 'మళ్ళీ యి శిక్షాంధ్ర
రాష్ట్రమే వేరు కానియింది. చె
లాను: ఇంకను బ ఇక్కడ
ఫెళ్ళ గాట్ట నట్లు ఎమ్మ ల్లందరి
మీ పొత్తి వారల్ల అని తొకుందా
లేస్తాం' అంటూ బదాయగా అరచాడు

ఆ మాటకు అయ్యురు గారు
విమిషా అనబడినారు. కాని నాను
అయ్యుని సాంత్వన పరుస్తూ ముందుకు

నదిపించుక పోయినను.

"ఇక చాలా గదికి పదండి బయట నా ఉంది. తిహాబు ఈ
 బింకా ఉన్నామంటే మన పేలక ఆనప్పుడు కూడ భజన ఆగిన
 నాయకుడు మరెక్కొన్ని కట్టలు పట్టి వెళ్ళు... అటుగా వెళ్ళాము
 పెట్టు కోకుండా ఉండ వేడు. ఎవడి కొని రెండడుగులు పోనాయన
 నా బింకాకంటే గడుసువాడు లగుతమున్నా.
 సంభవించాడంటే నాబగుచుపే
 టాబు మరీ ఇచ్చుకొని బుద్ధి
 చెబుతాడు. కాయనతో ఉన్నం
 దుకు మనకు కూడ అగుబట్టి
 అన్నాడు రామా రాశ్రీ కైవలం
 శాస్త్రీని ఉడికించటానికి శాస్త్రీ
 తిందుకు సహాధానం చెప్పబో
 యాడు గాని —

దేవాలయపు దివరలునిండా
 ఉట్టువం కోసమని రచింపబడి
 న తిద్దుట్టి పంపన్ని శ్రావణగా
 భరి పోయాయి. అంతా చిక బి
 మయం. నాటకశాలలో బంత
 నీపటల్ తిర ఎత్తకపోతే ప్రే
 క్షకులలో చెరుతగ్గ అరుపుట
 పప్పుట్లు, కాలబా, అక్కడా వినిపి
 చిస్తే. అగిపుడు ఎక్కువై పోయిరి
 ప్రాధానికి ప్రెస్ కి దూర వేళ్ళు
 అయి పోయినారు. ఒక నియమం
 ఆవస్థ వద్దాం అలాగ. తిహాబు
 మళ్ళీ వెలిగిస్తే. 'అమ్మయ్య అని
 ఉపిరి పీట్టుకున్నాం.

మేము నిలబడి ఉన్న చుట్టూ
 దక్షిణంగా భజన కల కలం విన

కాని వెనకనుంచి ఒకస్త్రీ
 అడన ధ్వని వినబడడం చూడ
 యుట వుండుకు సంగతాదు.
 పాపం ఆ ఇల్లాల విడుస్తూ నా
 మధ్య మధ్య విడుస్తున్నయా
 టల్లి బట్టి జమె మెదలగాని
 బంగారపు గాబసు ఎవరో కట్టి
 తించుకు పోయా దని తెలుస్తో
 రి. బహుశ: ఆ దాంగ తనంటే
 పాబు అరిపోయినప్పుడు జరిగియి
 దావి.

గాబసు పోయింది

అంతా కావాలి, ఆ దాంగ
 ఎవడో మంచి యుద్ధి చెప్పాడు.
 ఇక్కడ మో మంచి పోతేంద
 ని ఎవరు కమ్మన్నారు? ఇళ్ళు
 కు తాళాల పెట్టడం; దుదదు
 డం ఇక్కడకు దొరబడడం.
 అక్కడ భర్తలు ఇళ్ళకు వచ్చి
 తాళాలు చూచి తిరిగి పోయి
 డడం; పోకపోతే బహుశా
 వాళ్ళ కోసం కనిపెట్టుకుని వెళ్ళ
 డా అంటూ ఆకలి మంటలా
 పాపాల్లు చెల్లుడం. ఏం? వాళ్ళం

అలా ఈ భజనకు, రాక పోతూ
విదేయమై చూడని? బతనాస్తి
చేశాడు. నా మనసుకు నచ్చిన
దాంగ వాడె వదా అంటూ రాసి
రావు అన గుండె అని ఉద్యో
శాల్చి బయట పెట్టాడు. విశ్వ
నాథం మాత్రం ఆ టెడస్టున్న
రెలువతి క్షణి నీహొలిగా చూస్తూ
నిట్లున్నాడు. 'పాపం, గొబుసు చా
లా విటవైనదై రెలుందాలి; ఇష్టా
భర్తచేత ఈమెకు చివాట్లున్నై గానీ
అన్నాడు.

నేరస్తుడు కళావేత్త

రామాకాశ్రీ అందుకుని 'విశ్వరా!
ని అంకా జూంబి వలె అది కాలం
నాటి నీ ఉద్దేశాలను యార్చుకో
వేం? భర్తచేత చివాట్లు అనాడద
ది ఎవరయ్యో ఈ రోజుల్లో. మీ
గుట్టి అట్ట, కొట్టక పోతూ పదివే
లనుకొ, నీకూ పెండ్లయితే నాగాని సం
గతి సందర్భాలు చాగా తెలిసి య్య.
అసలు నీకై సంగతి అనుభవం తో
శాండా అర్థం కాదుగా! స్త్రీకి ల
తాక్కడం నోర్చుకుని, మోకాళ్ళు
విరగ పడే వరకూ నీకు చెజేవాడు
తొడ్లు ఎగుడు దిగుడుగా ఉంటా
ని తెలిసిందీ?" అంటూ విశ్వనాథం
స్వభావాన్ని వ్యాఖ్యానించడంతో

కి దిగాడు.

గుంపుల కలకలం ఎ
క్కు ఫై పోలింది. వి.వంకటా
చనా జరిగిన దాంగ అనాన్నికూ
ర్చిన ప్రశంసే. కారణమంతా
పరాధ పరిణిధకులు అయార
య్యారు అప్పుడే. మాపిలక శా
స్త్రి కూడా 'పాంచకజి పేష్', 'పె
ర్లక్ హామ్స్'. పెటదల్లిన సుపు
సీద్ద దిటి ప్లివ నవలాకాయల
ఆంధ్రాను వాదాన్ని చదివి నేర్చు
కున్న కౌశల్యాన్ని వినియోగించు
కునే అవకాశం దొరికింది క
దా అని పని కల్పించుకున్నాడు.
కానీ అదేరాధ పరిణిధకుడు వి
మర్శకుడు మాత్రమే! కాని నా
రస్తుడు కళావేత్త. ఆ దా
గ ఎవరో ఈ విమర్శకుల కం
దరికొ అందని గొప్ప కళాభిజ్ఞు
డై రెలుందాలి. దాంగ దారకవేడు.

"గుడిలో దొంగ అన్నారూ"

పాపం గొబుసు పోగొట్టు
కొన్న ఆవిడు చాలా యః షా
తైరితయ్యి, మనసు నిరాశచే
సుకొని దేవాలయం నించి నిర్గ
మించింది. క్షియ స్త్రీషన్లూ, కాఫీ
హాటళ్ళయందు, సీనిమాలు
క్రింగుల దగ్గర రాసి ఉన్నట్టుగా

దేవాలయాలలో కూడా "దాంగులు" న్నారు శాస్త్రులు!" అనే హేచ్చల క ప్రకటించవలసిన తివత్స కత దేవాలయ ధర్మ కర్తయ్యే డు గుర్తియగు తానాం అని నాలుగు కొండలైన బయలు దేరిం దప్పుడు.

ఇలాంటి ఉత్సవ సమయాలలో మోహ కాంక్షాశ్శలకు శిథిలాలు; చూర శిశువులకు వివేక భూమి; మామూలు లోకాల్లో గిరిశం లాంటి వాళ్ళు డిబ్బ సు పోకకు వచ్చి చుట్టలు తగవే సుకుని వెళ్ళి మరుగు చాట్లు; సాధులు విశ్రాంతిగా కూచుని తిరమొడ్డు కన్నులతో గంభీర దయ పీటస్తూ చుట్టల్లో ఉండి మే తాట; తల దండ్రులకు తెలియకుండా పిల్లలు వచ్చి చీట్లాడుకునే చాట్లు; సదా పూజారుల ప్రేమ విహీనంగా నవనాట అయిన దేవాలయాలలోనికి వారసీనులకు కూడ ప్రవేశము సంపాదించి పెట్టులని దేశ నాయకులు చేసిన, చేస్తున్న కొండలైన నాకు అర్థం కాకుండా ఉంది. దేవాలయాలవల్ల ఉపయోగం ఎంతవరకు? "చాలావారకలు గుళ్ళల్లోకి వెళ్ళడం అంత అపవిత్రం కాదు; కానీ పెద్ద వాళ్ళే కూడా వెళ్ళు యున్నారంటే కదీ క్షేమార్థము కాని పని" అని చెబు

తారు. వివేకానందుడు. అంటే మనవృత్తి అధ్యాత్మికాభివృద్ధికి దేవాలయ మవసరము కాదనీ, తిలుతే ప్రథమ నీతిపాతము కావచ్చుననీ తోచుచున్నది. ఇదిగ వన్నిటివల్లమైన మానవ శత్రుత్వ సకలార్థ సాధన కరణమైన వృత్త్యాష్ట దేవాలయం. దాన్ని ప్రతివా డూ పరిశుభ్రము చేసుకుని తిరుగుతూ భగవద్భక్తి అని ప్రతిష్ఠితు చేసుకుని ఆరాధించుకొనాలి. దేవాలయము లోనికి వెళ్ళడ మంటే భృష్టిని స్వకలం లోకి స్రవించడమే.

మానవుడు అనలీక్షా న బాపం వెలిగించుకొనాలి. ప్రథమంతో శ్రీ కృష్ణ పరమార్థ వలన నరుదికి ఉపదేశింపబడి తరువాత బుద్ధి భగవానుడి అహంసా తత్వము అని మిశ్రాయింపు గాబడి; ప్రస్తుతము అటు లిక్షిపరిపిననూ, దానిని శాంతి యుతముగా అహంసాతరంగున యుపరియోగిస్తామన్న భారతదేశ వాదము అని, అహంసాతరంగ చరణాద్భుతనల చేత ప్రపంచ వ్యాప్తము కానున్న నిష్కామ కర్మయోగం భాసమే భగవద్భోవ. ఒకప్పుడు దేవాలయ

"జాన్ మకాల్"

దీని వేష

అనువాదము

నాను.

మరియు మాత్రమే అని, పిల్లల్ని అనుకుని వినియవడ క్షయంగా చేయకున్నాను. మళ్ళీ యిత్రక జీవితం మొదలైంది....

కానీ, అగిడుల్లు దురంతం సాగనంపు అలా... 'నాను వినియ వాడ వచ్చి మిమ్మల్ని విరచి వస్తున్నా, మీరు రాజమంత్రి వచ్చి అరిగి వెళ్ళి పోతున్నా నా మనస్సు చాలా బాధగాళింతుంది. విమిషం శం జీవితాది - ఎదురంటే ఎదురుముట్లు...!' అన్న మాటలు, అతని విచారమైన వదనం అలచుకుంటున్నా మనస్సు అం ఇప్యాయిన రుగాల అనింది కళ కళ లాడుతుంది...!

విజ్ఞప్తి

ఈ సంచిత పాఠ కుల అభిప్రాయాలను అవ్వనిస్తున్నాం.!!

అ కేవలం పూజలయాల గానాకాక, గొప్ప విద్యా సంస్థలు కూడా ఒక్కొక్క దేవాలయం అరపున ఒక్కొక్క పెద్ద గ్రంథాలయం వుండేది. అందుకనే వాటి కానీ మల్లీ ఎంతో విలువ, పరిమళం అనే అవుండేది. ఇప్పుడు నిప్పు రికి అన ముచ్చిన రాతి కట్టడాలు గా మిగిలి వున్నాయి. అట్టి వాటి ప్లీజ్ మీము కూడా ఎందుకు రాకుండు? వస్తాం, అని అర పానులు మొదటి పట్టు పట్టుకుంటూ మూర్ఖం. అంతకంటే మూర్ఖం సనాతన పండితులు వాళ్ళను రానీయమని పట్టు పట్టుకుంటూ. నిమ్న పాత్రలకు దేవాలయ ప్రవేశపు హక్కును చొక్కాల్సి పెట్టినంత మాత్రాన వాళ్ళ దుస్థితిని ఒక్క అంగుళం కూడా అలగించిన వాళ్ళం కా లేము. వాళ్ళా ఒకటికి అటమటంబకుండా వుండే మార్గాలు వెదకాలి మొదట. విద్యగంధాన్ని వెదకాలి - సనాతనులు రావడంబున్న గుళ్ళల్లోకి మనమ సరిపోవద్దు. 'వస్తాం' అని పట్టుబట్టి మనపు అభివృద్ధికి అటంకం కల్పించుకోవద్దు. దేవాలయాల ప్రస్తుత విమోచనం వట్టి మిగిలి అప్పు - పూజారుల అంత్రం అప్పు....

అయ్యిరి. ఎరి. ఎని. కె.
"ప్రసాద"

విశ్వకవి రవీంద్రుని

పేరు వినగానే మనకు గ్రీహకమయ్యేది. దినకణ మన జాతీయగీతం. గీతాంజలి. శాంతినికీ అనీ.

దినకణమన మనదేశ జాతీయ గీతంగా గుర్తిం

చబడినది, గీతాంజలిని యుద్ధపాదముగా గుర్తిం

చారు. శాంతినికీ అనీ ఒక చాన్సు. శాంతినికీ అనీ సంస్కృతా స్థాపించబడి,

విశ్వభారతం అన్న పేరుతో విశ్వవిద్య

లయంగా రూపొందింపబడింది.

నేటి నవకవులకు రవీంద్రుడు ఆదర్శ

మూర్తి అయినాడు. ~~విశ్వకవి~~

రవీంద్రుడు.

మీ 7వ తొలిసారి కల

జన్మించాడు. అయ్యి

క, అల్లి శారదా

పెద్దకుటుంబం.

కీ 11 వ సంవత్సరం

దవటం, అతని

మీ అతగాఢబాగా

రవీంద్రునకు ఎనిమిదవ ఏట ఒక బంధువు గణాలను నేరివి,

చెంగాలిలో పద్మావతిని రచించడం నేర్పాడు. పద్మావతి వ్రాయడం అంటే

ఎయిట్ కూడా తెలియని రవీంద్రుడు పద్మరచనలో అనచిన్నప్పుడు

కృతక్రుశ్నుడైనాడు. ఆయన అనమెదట పద్మం 'పద్మం' మీదబ్రాహ్మ

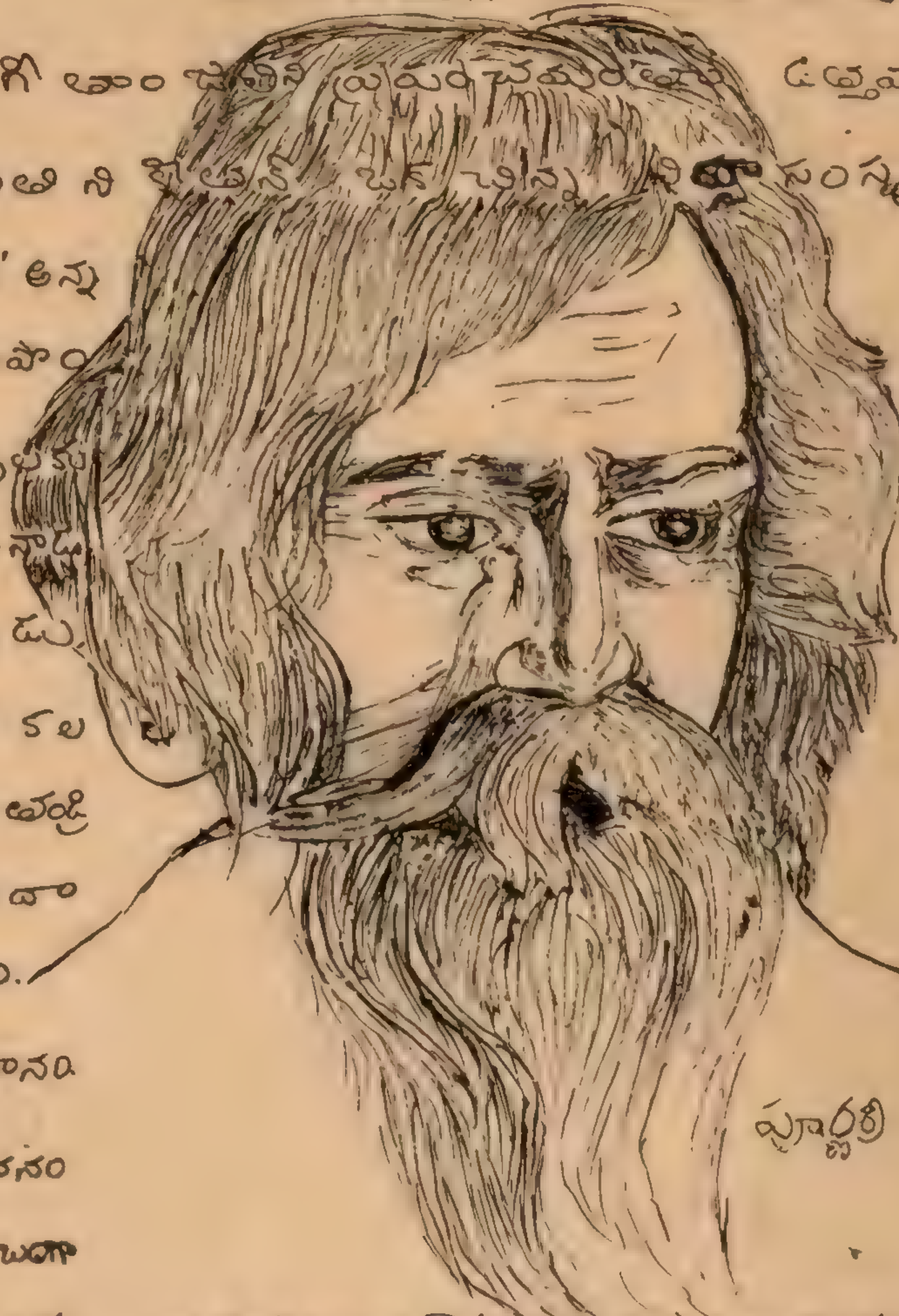
డు. కుళాయి క్రింద స్నానంచేయడం, కిటికీలో కూర్చుని, గంటలత

రబడి ఎదురుగా వున్న అంటిలోకి చూడడం ఆయన చిన్ననాటి సరదా.

అక్షరాభ్యాసం అయిన తరువాత కొన్నాళ్లు రవీం

ద్రుడు 'నార్కట్' స్కూలులో చదివాడు. అతనికి అక్కడ విద్యావిధా

నం నచ్చుకపోవడం వలన అక్కడ ఆంగ్లం, చెంగాలి, సమస్యలన్నా

పూర్ణ

లను ఇంట వడ్డన నేర్చు కున్నాడు.

తన బిడ్డ రు సోదరుల తో పాటు, రవీంద్రునకు 13వ ఏటన ఉపనయన మైనది. అప్పుడు అందరి వేషేంద్రుడు, ఇమ్మ గురుకూ, ఉపనిషత్తుల లోని కొన్ని మంత్రాలను సరియైన ఉచ్చారణ తో చదవడం నేర్పాడు. వికాశ్రుత తో మంత్రం చదవడం రవీంద్రుడు అలవాటు చేసుకున్నాడు.

భాను సింహుడు 'క' పేరుతో సనాతన వైష్ణవ శాస్త్రనలను ప్రాసీ నాడతాడు. అది 'భారతి' అనే పత్రికలో ప్రచురితమయ్యింది. 'నిశికాంత భట్టి' అనే ఆయన ఆ శాస్త్రనలకు పూర్వ కవుల రచనల తో పాటు, గౌరవ మిస్తూ ఒక 'భీసినీ' ప్రాసీ, దాక్షిణి బి బిరుదును పొందాడు.

"భగ్న మృదయే అన గోయనాటి కకు అప్పట, 'త్రపుర' మహారాజా తన మంత్రచేత కాయవకవికి శుభా కాంక్షలను పంపించారు." సంధ్యా సంగీతం" అనే పద్మసంప్రది కి శ్రీబంకించంద్ర భట్టి, ఎవరి తనకు చేసిన దండను తీసి, రవీంద్రుని మెడలో వేసి అతని రచనా చాతుర్యాన్ని అభినందించారు.

తన 18వ ఏట రవీంద్రుడు మృణాళినీ, అనే ఒక కాంతను 1883 లో వివాహ మాడినాడు. తనం దమయిమైన వారి దాంపత్యాని విశంసిత, ఇరువురు కుమార్తెలు, ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. అయితే, వారి తనం జీవితం ఎక్కువకాలం నిలవలేదు. ఒక కుమారుడు 1881 లో మరణించాడు. తన 42వ ఏట భార్య వీర్యోగాంబి తగింది. ఆ బాధతో ఉన్న రవీంద్రునకు భార్య వీర్యోగాంబి తో గూరు చలు ట్టుపై తొకటి పోటులా బాధ కలిగించింది. ఇంతలో ఒక కుమార్తె, రెండవ కుమారుడు వెంటవెంటనే మరణించడంతో ఆయన చలించి పోయాడు. ఆ దుఃఖం అతని మనస్సులో శాశ్వతంగా ఉండి పోయింది.

1887 లో ఫూలికి సమీపంలో జరిగిన నాకా ప్రమాదం గూర్చి రచించిన దే " నీసాండ్ థాం" (బంగారు నాక) ఆ గియం ఆయన రచనలలో ఉత్తమ మైనదని కొందరి భావన.

రవీంద్రుడు కేవలము రచయిత కాక, దేశభక్తుడు, రాజకీయవేత్త. స్వాతంత్ర్య ద్వయంలో ఆయన పాత్ర ప్రముఖమైనది. ఉదాహరణకు 1898 లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం అణకమాన్యుని అరెస్టు చేసి నపుడు ఆ చర్యను రవీంద్రుడు ఖండించాడు. కలకత్తాలో జరిగిన బహిరంగ సభల్లో ఆయన అంగీకారాలపై ఉరిమాడు. ప్లేగు వ్యాధి నివారణకు ఆయన కలకత్తాలో నీడరి నివేదితకు విరాళాలు, వైద్య సహాయ సేవరణలలో అగ్రద్రుతి ప్రజలకు సేవ చేశాడు. 1914లో, అంగ్ల ప్రభుత్వము అతనికి 'సర్' బిరుదునిచ్చింది. కానీ, జలియన్ వాలా బాగ్ హత్యాకాండ, ప్రభుత్వ భారత్ కి, ఆయన తన సర్ బిరుదును విసర్జించారు.

1912 లో రవీంద్రుడు, ఇంగ్లాండు వెళ్తు తన ప్రయాణ కాలంలో తాను రచించిన 'గీతాంజలి' ని ఆంగ్లము వాదం చేశాడు. ఆంగ్ల రచయితలు ఈ అనువాదాన్ని ప్రశంసించారు. దాంతో రవీంద్రుని పేరు ఇంగ్లాండులో మారుమ్రోగి పోయింది. 1913 లో ఆయనకు ఆంధ్ర రచనకై నోబుల్ బహుమానం వచ్చింది. 'గీతాంజలి'లోని గోయల మొదట చెంగాలి అని రాసిన పే తయినా వాట గొప్పతనం ఆంగ్లంలోనికి అనువదించబడి, నోబుల్ ప్రైజ్ పొందిన తరువాత కానీ స్వదేశీయులు మెల్కొనలేదని రవీంద్రుడు బాధ పడ్డాడు. బహుమతి గా వచ్చిన సమ్మతు ఆయన శాంతిని కేతని కిచ్చివేశాడు.

1921 లో రవీంద్రుడు స్థాపించిన శాంతిని కేతని ను 'విశ్వ భారత్' అన్న పేరుతో, విశ్వ విప్లవయుగం దాటించింది. దీనికి, కొందరు విదేశీయులు కూడా సహాయము చేశారు.

ఇటలీ నాయకుల 'మసోలిన్' ఆహ్వానంపై రవీంద్రుడు ఇటలీని 1920 లోనూ, పరిషత్తున చక్రవర్తి ఆహ్వానం

ప్రే 1930 లోని పక్షియను సందర్భంగా ఉ.

రవీంద్రుని 70 వ జన్మదినోత్సవాన్ని ప్రపంచ
+ క్రైస్తవ ఘోషములందు 50 వేల ఉత్సవంగా జరుపుకున్నారు.
ఆయనను కూర్చున్న ప్రశంసలను పోగు చేసి, ప్రచురించి దానిని
ఆయనకు సమర్పించుకున్నారు.

రవీంద్రుడు కవి, విశ్వకవి. గొప్పగాయకుడు,
చిత్రకారుడు, నటుడు, అత్యుత్తమ గాథావర్త, ఆయన ప్ర
కృతిని, సౌందర్యాన్ని అరాధించారు. మానవుని కష్టసుఖాలతో
పాటు, ఆయనకు గాలి, నీరు, పంటలు, భూమి, ఆకాశం,
మేఘాలు ఒకటిమీటి సమస్తం కవితావస్తువులయ్యాయి. ఆయన
కలానికి ఎల్లలు తెలు! ఈ సువిశాల ప్రపంచానికి ప్రతి వస్తువు
ఆయన కథా వస్తువే!

హలకలది గోయాలను, పద్నాలుగు, రచించిన ఆయ
న కలం నుండి ఎన్నో కథలు, కావ్యాలు, నాటకాలు, నాటకాలు, నవల
లు, గ్రంథాలు వెలువడ్డాయి. రవీంద్రుడు నాటకాల బహుమతి పొ
ందిన మొదటి భారతీయుడే కాక మొదటి ఇండియా ఖండ్, వాసికూ
డా! భారతీయ కవితా ప్రతిభను బాహ్య ప్రపంచానికి తెల్ల
పించి, విశ్వ మానవ సౌఖ్యోత్సాహానికి కృషిచేసి, భారతదేశా
నికి శాశ్వత శ్రీతిని తెచ్చిన రవీంద్రుడు 1941 వ సంవత్సరము,
ఆగస్టు 7 వ తేదీన, తన 70 వ ఏట, తాను జన్మించిన గృహ
మునంపే కన్నయూకారు.

ఆయన రచించిన "గీతాంజలి" వంట కావ్యాలు, జన
గణమన వంట గేయాలు, స్థాపించిన 'విశ్వ భారత' వంట విశ్వవి
ద్యాలయాలు, భారతీయ బహుమతి పొందినవి. ఆయన శ్రీకాంఠ
చిరం జీవితం! ★

కెళ్ళు"మంటూ భరియంకరంగా అరిచాడెవరి!
 మంచం మీద పడుకొని నిద్రపోయినా రాసు
 తిగ్గున తాళి మార్చుకొన్నాడు. గుండెల్లోంచి యాసుకు పోయే
 ఆ చావు కౌక ఇంకా అలాగే చెవుల్లో రిరిల్లు అరుగుల
 తి. కళ్ళు తెరిచి చుట్టూ కలియ చూశాడు. అది తనగ
 తను పడుకొని బార్యమందు ఎలా ఉందో అలాగే ఉంది. ఎటు
 వంట మార్పులు జరుగలేదు. గదిలో నీలం రాగు బీదావాల్కు
 బట్టి పేలగు తీరింది. చెవులు తక్కించి వీనాడు. తుమ్మలు
 బిగిచేసి "టక్... టక్..." మంటూ చెప్పున్న నచ్చం మనవం
 తా చప్పుడూ ఎనిమిదం తాడు. తరకి మారంగా శ్రీశ్రీ సమీపం

ఆరూరి
 శ్రీమనాచం

హారు మా ములుగానా ఉంది.

ట్టేమీ చూశాడు. బగ్గిచెన్
అర్థరాత్రి పన్నెండు గంటలు
అయినట్లు చూపెడు అనింది.
బగ్గి చెన్ చొస్తున్న చప్పుడు
అని అతని గుండెలు బరువెక్కి
సాగాయి. అనకలా అర్థాంత
రంగా ఎందుకు మెలకువ వ
చ్చిందో అర్థం కావేదు రానీ.

మళ్ళీ విడిచి చప్పుడు వి
నింటింది. కాసారి జర... జర.
జరమంటూ శబ్దం వినింటి
ది. పామ పాకు అంటి వచ్చే
శబ్దం! చెవులు అక్కరించి విన్నా
డు. కళ్ళు చిట్లంటి చూశాడు.

"అమ్మో" మళ్ళీ వినింటింది.

అదే బాపుకేక! అదే అర్థనాదం!!

అందుకే జేరగిలబడి పు

రాజు చటుక్కున పోచినిటారు
గా కూర్చున్నాడు. అతని దృష్టి
అప్రయత్నంగా ప్రక్కంటి కిటకీ
మీద పడింది. అంతే! అదృష్టం
చూసే సరికి రాజు వంట్లో రక్తం
వడి వడిగా ప్రవహించసాగింది.
శరీరంతాని నరాలు బిగుసుకు
పోయినట్లుని పించింది. గుండె
వేగం ఎక్కువయింది.

ఎదురుగా ప్రక్కంటి

మొదటి కిటకీ మేద పెండు న
దలు భయంకరంగా కనిపిస్తు
యి. ఒకట ఆ పోర్టున అని ని
సించే ఎక్స్ ప్రెస్ నట సురేఖ ది.
పెండిది ఇలాంటి వా
గ గుర్తాడు న్నంది. ఆరెందవ న
కారం . నీ అస్తి పండెరం.
గుంట కళ్ళు , చట్టి ముక్కు,
పతికి అిసుకు పోయిన నారి
నున్నట తల. ఆ అస్తిపంజర
చొరుక్కో గిరి గిలా కొట్టుకుం
ది సురేఖ.

రాజుకు ఒక్క క్షణం పా
మెదడు మొద్దు బార నట్లుయి
అస్తిపంజరం సురేఖ మీ
ను, అగిట కూర కాదలాడే
డి పోతున్న పోనచే అని
కల అని నులమ అనింది
ఆమె గింజు కొంటుంది. అని
ముఖంతా భయం, ప్రేత క
స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

రాజు సెటి క్రియమీ వ
అపోర్టుకే. ఆ డిఆర్ కం.
ధన నా అపోర్టుకే గా వచ్చా
వచ్చినెల అనుబ కూడా క

రాజుది అరడుగుల న
అజాను బామవు. కంద
అరిగిన శరీరం. తిశాలం

న కళ్ళు ఎప్పుడూ చూరు

గా చూస్తుంటాయి.

కిటకిలాని ఆ ధృక్పాన్ని చూసేసరికి రాజు పర్వనాళ్ళ అతనిలా ఎక్స్‌టెంట్‌గా కళ్ళు చూసింది. అతని వృత్తి డైరీని చెప్పింది. అతనిలాని యివ రక్తం వెన్నుచరిచింది!

చదుక్కున సురేశ్‌ గదిలోని పైట ఆరిపోయింది. కిటకిలాని పేరున్న రెండు నీడలు కను యరుగల్గే సరికి, రాజు ఒక్క క్షణం వృథాచెయ్యకుండా ప్రింగిలా మంచం మీద నుంచి క్రిందికి గిరితాడు. వదిలిపోగా రెండు మెట్లకు పీ కింగవస్తూ, మెట్ల మీద నుంచి క్రిందికి పరుగుతాడు.

యూదు నియమాల అగి రాజు ప్రక్క భవతి గోటును సవరించి పించాడు. గోటును తీసుకుపోతూ కి ప్రవేశించాడు. చప్పుడు కాకుండా పైకి ఎళ్ళెనారం బిందాడు. రాజు సురేశ్‌ గదిలో ప్రవేశించే టప్పుటకి, —

గదిలో కిటికీ బాల్కనీలు పెరుగు అనింది. గదిలో ఎవరూ లేరు. మనుష్యులన్నట్లు

అలికిడి వని పించడం తెలు.

రాజు మస్తిష్కం వేగంగా పని చేయి సాగింది. అంతకు అంత అనకు కనిపించిన ఆస్తిమంజుల, సురేశ్‌లు విమోచియ్యారు. అను త్వరగానే వచ్చాడు. వారు వారు మూడు ముక్కలు ఆస్తి పంజరం మానవునిలా ప్రవర్తించడం విమోచి.

ఆ అనిచించే కొద్ది రాజులు ప్రవేశించి సాగింది. పీటలో చి సెరిగెట్ వ్యాధి తీసే సెగ రెట్టు నోట్ల పెట్టుకుని, వెలిగించుకొకుండానే అవల గదులన్నీ వెతక సాగాడు. అడుగులు అడుగు వేసుకుంటూ, అదికే గుండెలతో కిచెన్ రూమ్‌లోకి ప్రవేశించాడు. కిచెన్ వెనక వైపుకు వుంది. ఆ వైపుగా చికిటికి ఉంది. కిటకిలానించి క్రిందికి చూస్తూ, అగ్ని పెట్టి తీసే వెలిగించుకొని అనిచిన వాళ్ళు చదుక్కున తగిలిపోయారు.

మెట్లమీద టక్... టక్ మూడు చప్పుడు వినిపిస్తోంది.

టక్కు కాదు... ఇద్దరు కాదు... ఎవరో నల్లరు పైకి పరుగెత్తుకు వస్తున్నారు.

ఆ పైకి వచ్చేవాడుపో
లిసులు అని ప్రహారీ సరి
కి రాజు భయంతో వణి
కి పోయాడు. అసలే గాలి
స్థింభం చేరిపోయే యుద్ధాని
కి చెమటలు పట్టాయి.

రాను రాను యూల్ల,
శబ్దం దగ్గర అవుతుంది.
రాజు ఒక్క క్షణం ఆ ఆనాటి
చి కిటకి గుండా త్రిందికిజూ
శాడు. కిటకి ప్రక్కనే వాడు
కొప్పేలు కనిపించింది.

అంతా! వెంటనే రాజుకి
టకీలించి, వాటర్ పైపుప
ట్టుకొని బెర్లున త్రిందికిజూ
ర సాగాడు.

"ఈ ఇంట్లో ఎవరూ పోరా"
కర్కశంగా వినిపించిందీస్తారు.

రాజు క్రిందకు జారడం
ఆపేశాడు. భయంతో గొడక
బల్లెలా అయిక్కు పోయాడు
మేడ మీద పోలిసులు గదిలో
అటనే, వెతుకు అన్నట్లుగా
ఆ యూల్ల శబ్దం భయంక
రంగా వినిపిస్తోంది.

★ ★ ★

— 2 —

ఉదయం జరుగుతుంది

యింది. పోలిసులు సురక్షాగ
దిలగి ఎవరూ తొక పోయేసరికి ఆ
రికి వెళ్ళిపోగానే రాజు ఎవరికం
ట పడకుండా అని గదిని తొలు
కున్నాడు. అప్పుడు నుంచీ తేల్చి
వారూ వరకూ ఆ అనిచి స్తూ కా
ర్చునా సరికి అతని కళ్ళు ఎట్ట
బడి ఇట్టే అట్లా మేరుస్తున్నాయి.

అనకు కొద్దిగా ప్రమాదం
అప్పే పోయింది. తొక పోతే అను
కం పాటకి కట కటాల వెనక
ఉండ వలసి ఉండేది.

సురక్షా, అస్థి పంజరంతో
కలసి కనిపించటముతో మిప్పటి
విమిట? అస్థి పంజరం మా
నవుని వది ప్రవర్తించ గలగ
టం ఎలా సంభవి?

ఆ చావుకొక అనకుమా
ప్రమే వినిపించిందా? అగంబ
సురక్షాదేనా? అంతా, చెవులు
చిల్లులు పడేటట్లు అనకు వి
నిపించిన ఆ భయంకర ఉర్త
నాదం, చుట్టు ప్రక్కల వా
రికి ఎందుకు వినిపించలేదు?
దీనిలోని ఆంధర్వం విశిష్ట

అసలు అను మధ్యస
నుంచి ఇక్కడకు వచ్చిన
పని పోరు. స్వీట్లర్లాండీన

ది భారతదేశానికి దా
గ తనంగా స్థానిక వస్తువుల
యత్రాసుకు దూరంగా వున్న
ఈ ప్రాంతం నుంచి అనిపి
కి రవాణా అవుతున్నాయి
ని, " సీటీ క్రైమ్స్ " చీఫ్ ఎ
డిటర్ చెప్పి అనను ఇక్క
డకు పంపించాడు. అన
పరిశోధన ఇక్కడ అడుగు
కూడా ముందుకు సాగ
లేదు.

అసలు పోలీసులు అక్కడి
కి ఎలా రాగలిగారు? వారి
కి "టప్" యిచ్చిన వ్యక్తి య
రి? రాసుకి అనిచిందే
కాదు మేదడు వేదెక్కెమె
య్య బారి నట్లు నివించింది. ము
ఖం కడుక్కుందాయని మురి
చం మీద నుంచి వెళ్ళబోయి
డు. కానీ, అదే సమయంలో...

దగ్గరకు వెసున్న అబద్ధ
లు భక్త్యున తిరమ కున్నా
య. ధృఢ కాయలైన నీ
ద్యులు వ్యక్తుల అనిపికి
ప్రజాశిరసారు. రాసుడి
అక్కడది పైకి జావబోయి
డు-

' మిస్టర్! కదలక !' నీ
వ్యక్తి కర్మశంకా అంటూ

మెరుపులా జీలు అనిం పీ తివా
ల్యక్ అని రాసుకు గురి పె
ట్టాడు.

రాసు కదలకుండా చొబ్బు
పై కెట్టి ఉండి పోయింది.

" మిస్టర్ రాసు! మూట, ము
ద్దె సర్దుకొని మయ్యసు అరి
పెళ్ళతావా? తాదా ఇక్కడే
చ్చు పోతావా? " అవార్డు పుష్ప
కున్న వ్యక్తి అంటూ అడిగాడు.

" ఎవరు మీరు " అసహనంగా
ప్రశ్నించాడు రాసు.

అవార్డు కు ఎదురు నీలు
టం అపరాధ పరిశోధకులకు
కొత్త కాదు. అందుకే రాసు
వి మాత్రం చెక్కుచెదర లేదు.

" అది నీ కన వ సరంరా! ల
ఫేటి! మర్నాదగా మయ్యసు
అరి పెళ్ళిపో " అతని కం
దంటి కాత్తుం అంగి చూ
స్తోంది.

' వెళ్ళక పోవే ? '

" నీ అల ప్రేమ పోయింది "

అంటూ అవ్వకి అవార్డుకు
చ్చుకొని రాసు కౌసి అక్కడ
అడుగు వెయిసాగాడు.

రాసు పిస్తోయవంక చూ
శాడు. అవ్వకి పిస్తోయ పుష్ప
కున్న తారు, చేయి విమానం

అంశాకుండిండా ఆవ్వక్తి నడ
వ గల్గడం, చూసి రాజు, ఆ
తను పిస్త్యలు ఉపయోగించ
డంటి ఆరి తొలిన వాడని
గ్రహించాడు: రెండో వ్వక్తి
తలపు దగ్గర నిలబడియున్నా
డు.

ఆ వ్వక్తి తనను సమీ
పించే లోపే తను పూర్తి
గా వారిని ఎదుర్కొంటాని
ది ప్లాన్ ఆలోచించాలి.
రాజు గది అంతా ఒక్కసా
ర కలయి చూసి ఉపేత
బరించాడు. నలరొన్ని
గింప ఉక్కు కట్టిలా చెశాడు

ఆ వ్వక్తి మరింత ము
దుకు వచ్చాడు. బిపుడరా
జుకు అతనికి నాలుగడు
గుల యాత్రామే యారండం
ది. రాజు ఒక్క షేకుంబీ
తను పొంచేయి వలసిందీ
నిర్ణయించుకున్నాడు. విషా
తం తన ప్లాన్ చెడిసి కట్ట
గా తన ప్రాణం పోవడం
భాయిం! అయినా రాజు
శిస్తి తీసుకొని తిరిగివచ్చాడు.
ఆ వ్వక్తి ఇంకీ అడుగు
మొందుకు వెళ్ళాడు.

అంతా! రాజు అయితే
పైకి ఎత్తైన రెండు చోట్ల
తాను అతని బుజాల మీద
చరచ బోయిండు. రాజు
పెళ్ళి గ్రహించిన ఆ వ్వక్తి
ప్రక్కకు బరికి ఒక అడుగు
వెనక్కి వెళ్ళాడు. ఉక్కు కట్టి
లాంటి రాజు-చేయి అతని
బుజాల మీద పడబ్బింబి
పోయి పిస్త్య లపట్టుకున్న
చెప్పువలదపడింది.

[మిగతా 12 వ పేజీలలో ...]

పిర విన్నపము

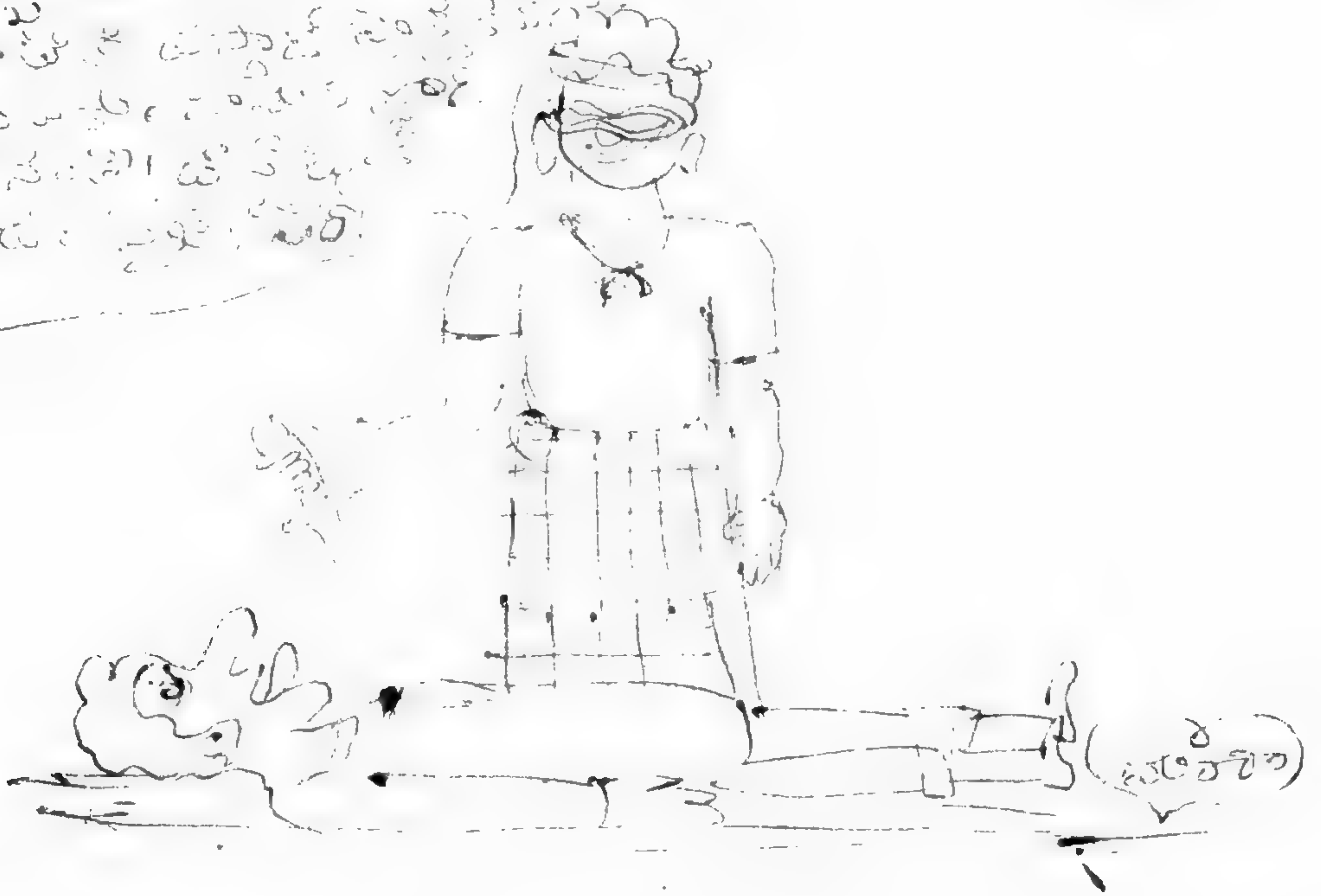
ప్రతి వ్యక్తిలోనూ రచనాశక్తి
అంతో యంతో అణిగి మణిగి
వుంటుంది. ఆ శక్తిని వెలికి తేల్చి
తద్వారా శాశ్వత వ్యక్తి వికాసాన్ని
యంతా అందేన దేశ వికాసాన్ని
పెంపొందించే వోయాలనే సమ
దేశంతో యీ వ్యక్తికి నడ
పు తున్నాము. ఈ మా ఆశ
యాన్ని సఫలీకృతం చేయ
వలసిన బాధ్యత ప్రతిపాత
కునిది. నేటి పాఠకులే
రేపటి రచయితలు.

ఉంటాం!
శేలపు.

(సంపాదక వర్గం)

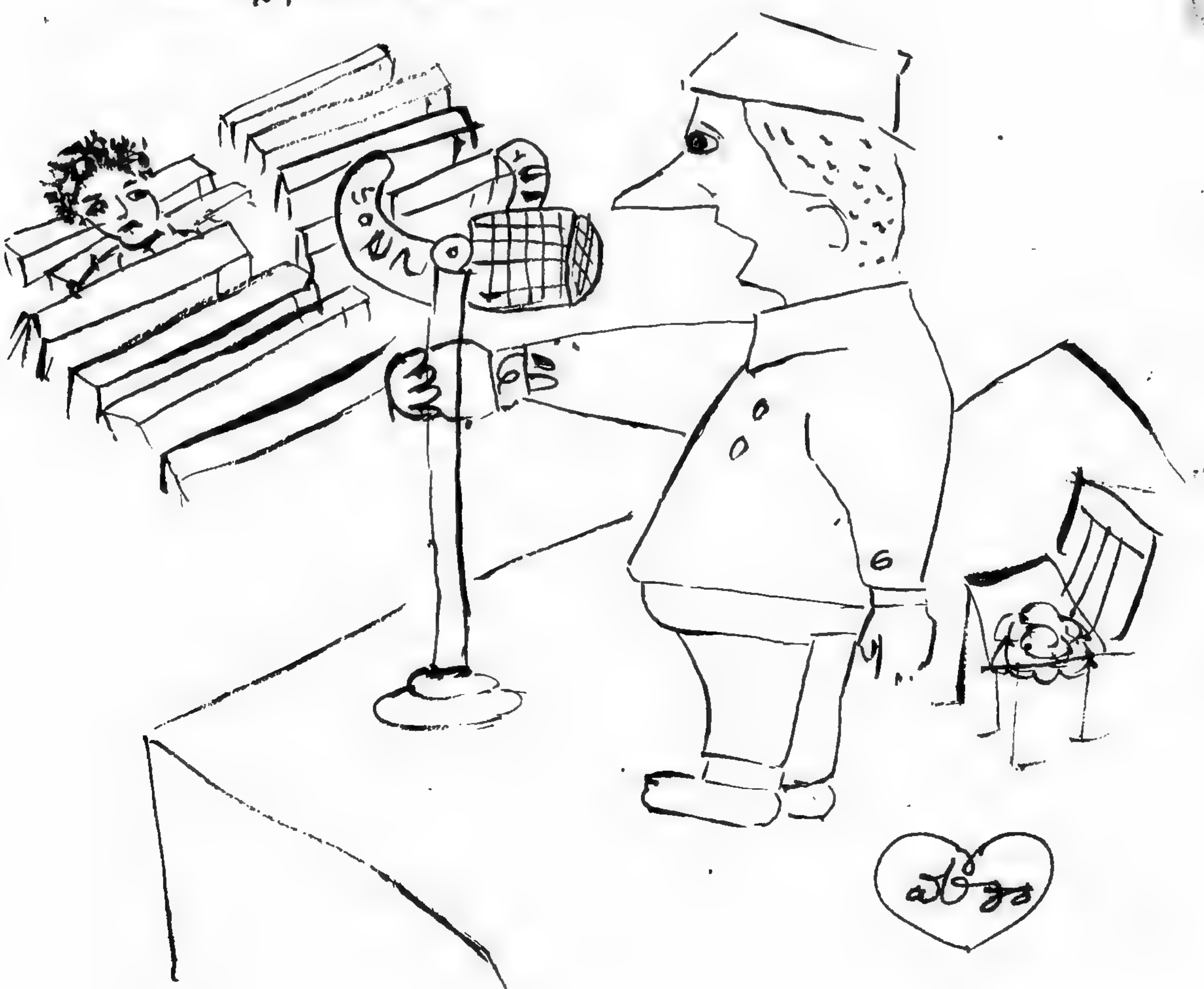
①

వాడికి రోజూ పూడి పెట్టడం
నెవరికీ తెలియకుండా పూడి పెట్టడం
తెలుసుకుంటే చాలా బాధపడతాను
బాధపడతాడు దీనిని బాధ
తెలుసుకుంటే బాధపడతాడు

మహాజనులారా! మీరు నిశ్చయంగా
పొంతో యిప్పుడు నోవ్ వింటున్నారా
యో ప్లాడు తాను

②

మరికూ

మనం ఎవ్వరం చూసి పనులన్న వావుడు చూసినట్లే. కృష్ణం ఒకటి పైన నెట్టలి కాబట్టి. వావుడు చూడంట్లున్నాను గానీ. అతడిని నాను చూడలేదు.

చూడక పోయినప్పటికీ, అతడు మంచి ఈ సృష్టి యుద్ధానికి గుడ్డినమ్మకం వుంది. అస సృష్టికి తాను నవ్వటం పాట చూసుకుంటూ డింటా దేమా అక చించ కలుగు తూ డింటా ది గానీ, ఎవరిని అడిగి తియ్యకొను ఈ శంకర కొన్నిచింతలు అట్లా డిండి పోతొక్క మంచిది. కాన్ని శంకలు అట్లా మిగిలిపోతానా నాకుం కానసాగానూ వుంటుంది.

ఇంతమా — తావుని హస్త ప్రియత్వం మాట్టే

మేము వి ఉట్టి డింటి అక మా ఉయ. వి ఇంట్లో కెట్టి డింటి అక మా ఇట్టి. ఇట్లాగా ప్రయత్న తున్నాం. సహాన

ఒక ఇంటికి ఉన్నాం. ఇంటికి ప్రక్కన ఒక మేకదాడు
పన్నా బయ. దాని బ్రతుకంతా కలిసి ఉంది! తుడుక్కు
జ్జిలిస్తున్న ఉన్న గుట్టులు పుట్టి, పైబ దూరాన ఉన్నచేయ
వులికి చేయ కుంటుంది. పేయ తొలి పేయ. మా ఇంటికి.
మంచి ఆవరణ, గలిప, వినకన ఒక పెడగా, చిటకి
మూళ్ళి గజాల మూర్ఖుగా, ఒక గరాజి మదా ఉంది.
దాని వలన మారు ఉపయోగం వాడు. ముఖ్యము
పూట బియ్యం విశ్రాంతి అనుబంధంపై పనికివ
స్తూ ఉండేది. "అద్దె ప్రకండా బియ్యం విశ్రాంతి అను
బంధంపై కా గరాజి ఉన్నదా! అని ఇంటి యజమా
నులకు ఉన్నయమంటూ వుండేది. ఆ గరాజిని గలి
పను ముట్టె ప్రక్కల వాయి ఇచ్చి కట్టించుకుపోయి.
బుట్టి కట్టించిందట. - తాత్రి వాళ్ళు చాలా దారి
కిన నిర్జీవా స్త్రామాగ్రిని సేకరించి, గరాజికి సూటిగా
ఇంటి ముందు ఆవరణ నాడకు పెట్టగాడు కట్టించింది.
ఆ ఫేసరు బిసం కట్టిన ఇట్లు సుఖం అని ఇంటి యజ
మానులకు బాకము వాళ్ళు ఉన్నా ఉండేది. నాను ఆ
ఫేసరును కాను.

ఇంటికి ఎగువన, అంటి చిటకి వందగజాల
ఎగువన, ఆవాదలూకి వచ్చే అద్దె బిసం గాను ఒక
చిన్న కంటేన కట్టలు. వంటన కట్టిన వూర్తి ఉన్నా గ
తిరమణ చేసిన ఇంటిని. ఆ అద్దె బిసం నిర్జీవా
గ్రిని ఎక్కువగా తెప్పించి, వాటిని పని అనబడు క
ట్టించు పెన్నాదలూ ఉంటుంది. అంతం విడిచి
తీందరూ అట్లా తనపై దుష్ప్రచారము చేస్తున్నారని
ఆయనే చెప్పేడు. బ్రాంభలు ప్రచారం చేస్తే, ఈ బ్రాంభలు
అందరూ ఇంతే నంటాడు. అబ్రాంభలు ప్రచారం చేస్తం
దే, అసలు మా వాళ్ళంతా ఇంతే నంటాడు. ఆ అద్దె బిసం
దారకని ప్రశ్న ఉంటుంది. తెలివి గలవాడే అనాలి. నా కుమ
ారు వేదాంతం చెప్తాంనే వాడు.

మేమున్న ఇంటకి పడమరగా, పట పెద్దన ఉన్నది

జాగాలని ఒకావిడ గుడిసె వేసింది. ఆ జాగా మరెవరిదోనట. వాళ్ళు యంతకాలానికీ ఇట్ట కట్టించుకొనక పోతే, ఆమె ఒక గుడిసె వేసు కున్నది. కావాలంటే కిరాయి ఇచ్చివేస్తానంటుంది. జాగా యజమాని కావాలన పోడేమో తెలియదు. గుడిసె కు అడికల అడుపు. అడికల లోపల మెల్ల మెల్లగా గోడలు లేవనెత్తు తున్నదని సహకారవాద బంధ్రులు అంటుండేవాడు. జాగా యజమానికి గుడిసె ఇల్లాలిని చూస్తే భయం. చూస్తే అప్యేది. అతడు దోపుడే చూస్తూ పోతే అని అనటం నేను కూడా విన్నాను. జాగా లకు, ఇళ్ళకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు నా కెందు కునే అనుకుని, అన్నీ వింటూ ఉండేవాణ్ణి.

ఒక విధాది -- వర్షాలు పోవు. వస్తయ్యని ఆనకూడా పోదు. మా ఇంట యిది మానులాలు పంటలు మాడి పోతున్న వని, మేము అడ్డపెంజాలని చెప్పడానికి రాత్రి పోకవచ్చి, మా అలాన అన్నం అని విశ్రమించింది --

పంటలు ఉండవు కాబట్టి, దాన్లం తెప్పించి, ప్రజలను ఆదుకునివాలని వంటెన కట్టిన ఇంజనీరు సైకలు పోసుకుని, డ్రాఫ్ట్ కి వేళ్లాడు.

గుడిసె ఇల్లాలు, బిదారు కట్టేలోల లో డ్రాఫ్టుతుంది. దాని కాదుకు ఎక్కడినీ సినిమా వాటాలో గోటు కివరు. దాని పనిలో గుంది. పంటల యెప్పుడు ఆమెకు పట్టదు. కిదలని, మనుషుల దినీ పోసుకుని సినిమా చూడ విల్లింది.

నేనునెల జీత గాడిని. నేను ఎక్కడికి పోను గానక పైగా ఇంట యిది మానులాలు వచ్చి. ఆఫీసులో యిజమాని. ఇంటకి ఒక యిజమాని. యిజమాని ద్వయ భక్తి అని ఇంటలోనే ఉన్నాను.

ఈ స్థితిలో ---- రాత్రి అమ్మది గంటలల్క్వినలో ఒక మేడు కకలం చంద్రుని వద్దకు చర. చర వచ్చి, అతడిని సగం మూసింది. అది చూసి మూక మమ్మ తునక చిర చిరవ్వ మిగతా కంస్తా మూసింది. అంతే, ఎక్కడినుంచి వచ్చినవాడు ఈ తునకలు ముసురుకుని వచ్చి, కొంచెం తునక నారంభించాయి. తిరగంటలో చినుకీ చినుకు. విరు గల గలమన్నది. ఇంట యిజమానుకొని, ఈ చినుకులతో అయ్యేనా పోయ్యేనా అని వర్షి అయ్యేన్ని ప్రశ్నింప న్నది. వర్షం ఆగడం వేదు.

సహకారవాద బంధ్రులు తాన పండు కుంటుం అన త్తుంది. వర్షపు తరికిటను గానో, పట సరిగమ లమ గానో సరిగా విననివ్వదు వీడిగాంతు వీడూనూ.

వరందా అని నుంచుని చూస్తున్నాను. అదియింక
 బదులు నీరు పారుతోంది. బాగానే వర్షం కురిసింది. చెట్ల చీకా
 రం మా గోటుకు లగడట్టి, వాననీరు దానిని మొత్తంగా
 తాట్టు తున్నది. మా ఆవరణ అంతా నీరే! గరాచి వైపు
 ప్రవాహం బారుగా వెళ్ళింది. గోటు డిగ్గి లాదు తున్నది.

రాత్రి పది అయింది. ఆ కాసేపటికి విడి
 నిమిది యింకా వర్షం కురిసి ఉంటుందనే అనుకున్నాను.
 కురుస్తూనే ఉంది వర్షం. గోటు ఉత్తర అంతా డిగ్గి పడింది.
 మా ఇంటి రెండు బేయాలు రాబు నివ్వేర పోయి చూస్తున్నది.
 ఇంతిన్ని పంటమీద వరందా అనినే ఉండి చూస్తున్నాం.

ఇంతలో... 'బోయ్!' అని కౌక! ఎక్కడికీ
 కీకడి సహ కార వాడ బంట్రోయ్ అప్పటికే పాడు దంకిపే,
 నన్ను రమ్మని కౌకలు పెట్టాడు. పానానికి పోయినాను. చూడు
 ను గదా, నానా బీ బత్తుం! వట్టి చెట్ల చీకారం కొట్టుకు
 వచ్చి, వంటిన కళ్ళకు అడ్డుపడి, నీరు లగడట్టి, ఆనీరు పైకి
 డిగ్గి, అదియింక అడ్డుపడి, మా గోటును కట్టి, ఆవరణ
 లిగా.... ఎక్కడికీ పోతున్నాయి. పోనీండి! మరీ ఈ
 'బోయ్' వింటుంటే బంట్రోయ్ ఎవని మనగా చూశాడు.
 ఈ లిగా బుడుంగి మని ఎవని తోలి, చూసి ఉప్పులు
 న్నారు. గబ గబా వెళ్ళి వెళ్ళి కున్నాం! ఇంజనీరు! పైకి
 అని సహ గాత్రాని నొళ్ళలో పడ్డాడు!

అంత బిచ్చా ఎట్లా పడింది? వంటిన ఎదురుతట్టి
 న నీరు, అదియింక కిసుకుని, అదియింక గుండంగా చీసుకుంటూ
 మా గోటును కట్టుకోసినదన్నమాట.

ఇంజనీరును పైకితాగాం! అతడి స్త్రీకి అప్పట్లోకాన
 కాకాడు. ఇంజనీరును ముందుగా మా వరందా లికి తెచ్చిం.
 అక్కడ మా ఇంటి రెండు బేయాలు రాబు కనిపించాయి. గరాచి
 కురిందని వాళ్ళకి వెళ్ళింది. ఆవరణ గిడ మొత్తం పడుకుంది.
 దాని మీదనుంచి నీరు పోతోంది. పోయి, మళ్ళి ఎక్కడికీ
 ఆమెకు సానా భూతి చూపే వీలులేదు. ఇంజనీరు సంగతి
 చూస్తున్నాం. అతడి కుటుంబం విడిగింది. మూల చీల్లింది. బంలా
 గాయలు బన్నాయి. అతడి బిచ్చా పేల్లులు డిగ్గి పోయి.

మొత్తానికి రెండు ఏ పన్నెండు గంటలలో నిద్రపో
 యాం! చుట్టూ నీరు — 1 కి యింకా వర్షం కురిసిందన్నాను.

తెల్లవారింఠి. చక్కెరగా యింద వచ్చింఠి. గుడ్డి 100

ఇల్లాల బవరినీ అట్టుండి... చుట్టూ జనం చూడారు. మా
మూలగా ఆమె ఇంటికి వచ్చింది. ఇలాంటి బవరిని
అట్టుండి తెలియదంటారు. కానీ అట్లు ఆదా వాళ్ల పైన, కానీ
అట్లు మిగ వాళ్ల పైన సాగించేస్తున్నది. "అది," "వాడు" అని
శబ్దాలు అప్పు పేర్లు వేవు. విమిత సంగతి?

గారూ వాట పెళ్లిన నీరు, ఆమె గుడిసె క్రిందగా వెళ్లి విట్టి
చేరుకున్నాయి. అందువలన ఆమె గుడిసె గుడిసె గానో ఉంది.
అడుగు లేదు — నీరు తాగి పోయింది. ఆమె ఆ రాత్రి సినీమా
చూసి, బంధువుల ఇంట్లో పడుకుని పోయింది. వారి రాగానే, ఇంక
తెన్నాలం జరిగింది. కొత్త లేళ్లు, కుందలు వేవు, పట్ట
వేదావేవు. అన్నీ అడుగు నుంచే విట్టి పోయినాయి. వేక
బంట్రియల కాపేకాదా? వేదా — వాడు మా వరండాలో ఉన్న
ఉదయం వరకూ.

ఉదయం నింజానీలు. ఆ సమయం లో చేర్చడా
నికి పోయారు.

గుడిసె ఇల్లాల, ఇక తనకు ఆశగా అట్టిరావేదని,
తెన్నాల నుంచి వెళ్లి పోయింది అని తెలిసింది. చిరువు వరకూ
అంతరింస్తు పోయినా, ఒక్క గిన్నె కూడా తారక పోదు.

వంటన ఎదురు నింజానీలు పడిన గుంట అడుగున
అలాగే పైకి చూడకండి. మూడు గజాల గుండం! వెన్న
బుడ్లను కలిపినట్లు అట్టిమని నీలు తెలిసింది! నింజానీలు
మూడు నెలలు ఆ సమయం లోనే ఉన్నాడు. తెలుగు భార్యలు
కు అట్టి అట్టి, ఆయన ఎంత కష్ట పడి అట్టి, వంట
పోనాడని మాకు ఈ మూడు నెలలు లో చెప్పేసింది.

విమయం లో మా ఇంటిలోని ముఖ్యులు అట్టి పెదచమన
మరి అట్టి గానీదు.

సంఘ భీకవాప్యనికి, మంగళ వ్రుదమైన శివ
లానికి, మానవతకు, సైర్నాల్సానికి, స్త్రీ నిదర్శనం. నిర్నాలమైన,
పవిత్రమైన స్త్రీ వృథాయ నొందర్నం సాటతేని ప్రభుతి - సృష్టి
కి మూలము, మహాత్మరమైనటు వంట మాతృత్వం స్త్రీకి సంక్రమిం
చింది. స్త్రీని గౌరవించతేని విదేశము పైకి రావెడు, రాదు. అనాథగా
భారతదేశంలో స్త్రీ పరిమూల్యము ఎనలేనిది. స్త్రీని ఒకటిది దేవతగా
పూజించే వారుపూర్వం! - కాని నేడు స్త్రీని పూదించ నవసరములేదు.
మామూలుమనిషిగా చూస్తే చాలునని పిన్చేంది.

రాజారామ్మోవన రాయ్లు, వీరేశలింగం గారి వంట,
సంఘ సంస్కర్తలవలన స్త్రీ చాలా సమస్యలకు దయించింది [అనుకుం
ద్దాం!] కాని సంఘంలో స్త్రీ గౌరవం మాత్రం పెరగలేదుసరికదా, రాజు
రాజుకి అది క్షీణిస్తోంది. నేడే కావేజీలలో విద్యార్థినులు ఎదే
అగబాట్లు ఎన్ని? ఈ నాడు చదువు కున్న స్త్రీకి సంఘంలో ఎంత గౌరవం
లభిస్తుంది? ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వనితలు ఎదుర్కొనే సమస్యలేన్ని?,
ఆపవాదులేన్ని? పెళ్ళి చేసుకొని ఆశయాలన్నీ, వ్యక్తిత్వాన్ని, చంపుకు
ని, ఆ మెగుదికి బానిసగా మారి, పిల్లల్ని కంటూ, వెట్ట చాకిరి చేస్తూ,
రాగాలతో - రాక్షసులతో ప్రతిరో ప్రయత్న కేవలం గృహిణి జీవితంగా
తలచే గృహిణులెందులేరు? వీటన్నిటాకి కారణం ఏమిటి?

'స్త్రీకి సమాన హక్కులెట్టాయి' అని కొందరు అనవచ్చు!
హక్కులిచ్చిన మాట వాస్తవమే కానీ..... ఆ హక్కులను ఎనింకూరిస్తున్న
స్త్రీకి సంఘంలో ఎలాంటి గౌరవం లభిస్తుంది? దీని కంటటాకి కారణం ప్రతి
మని సంకుటిత మనస్తత్వం కావచ్చు! ప్రభుత్వ వృథాయాలలో మంచి
యార్పుల వస్తే తప్ప, స్త్రీల పరిస్థితి మెరుగు కాదన్న శ్రేయతి .
మొప్పొళ్ళ రంగనాయకమ్మ గారితో నానా కౌశలించకుండా ఉండవలసి.

నా స్నేహం కాబా కామెకు యింట్లో ప్రయత్నం పొంద ఒక
 ఉద్యోగం దొరికింది. కానీ ఆ ఉద్యోగంలో చేరిన ఇరవై ఏ
 జుల లానో మానో న్నానో. 'ఆ ఆఫీసులో ఉద్యోగం చేసి
 ఉయకు వెళ్ళు బాసుకునో కంటో వస్తులు ఉండటం మేలు' అని
 పట్టింది. 'నీ కుటుంబ స్థితి నీకు తెలియనిదా? ఆట్లా మానో
 న్నానంటో జీవితం గది చేతిట్లు? బిమ్మినా చిన్న చిన్న సమ
 స్థులు ఉంటే నర్దుకు పోవాలి' అన్నాను నాను. 'ఎలా నర్దుకు
 పోవాలి? మా ఆఫీసులో నాను ఒక్కరినో ఆదపిల్లని, ప్లా
 ను మెదలు పెట్టవారి దాకా అందరూ ఆక్షేపణ! ప్రతివా
 విడిగా కామెంటి చేయని నిమిషం ఉండదు. ప్రతివాడూ నా
 వైపు ఒక ఎంత జంతుక్రమ చూచినట్లు చూసి వెకిలిగా
 నవ్వుటం. ఆ మేనేజరు చీటికి మాటకి పని పోకున్న విడి
 వంక పెట్టుకుని అనగతికి పిలవడం. ఈ లామనా చెప్పు
 కూడా పుచ్చుకున్నాడు. రెంపమోద ఒకట ఉంటుంది వచ్చా
 తింటూ చెప్పేంది.

అలా లాగి కూడా అలా అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తే ఎట్టి
 భరించ గలదు? నీలం అనాది ఒక్క స్త్రీకి పరిమితం
 కాదు. అది పురుషుడి కి వర్తిస్తుంది. అసలది ప్రతిభూతి
 సంబంధించి తది.

సినిమా హాల్స్ కాలని కాళ్ళు అంతుకుంటూ
 పోయో యివకులను పామనాలి? సినిమా వదలగానా విడి
 అందర ఉన్న వాళ్ళలా ఒత్తిడి చేసుకుంటూ, దాపింగి పో
 లు ముసలకు పోటూ, కావాలని భుజాలు అని పోట్లు, డి కట్ట
 ట్లు పొంద పడుటూ పరిగెత్తి వారిని విమనాలి? బస్సుల్లో
 కూడా ఉంటా! (అదేమి కర్మ మీ గాని నీట్లున్నా కూర్చుంటానో)

దగ్గరగా) నిలబడి, పుటి బూర్జుల పై వేలాడుతూ, తమ పోరాటాల్లో
ని ప్రదర్శిస్తూ - రెండవకి ఎనబడేలా కామెంట్స్ చేస్తూ, రెండు
నా దాని చీకటి వాసినట్లు తనకు తానే ఒక పెద్ద తిక్కాట్టుకు సంచన
విధ్వంసం చేయమనాది?

కాకాజీలలో ముందు బెంచోలలో కూర్చున్న విద్యార్థుల
పై పేతురి ఎగిరి పోసి, బూర్జుల మీద, బెంచోల మీద సెసభ్యకరమైన
బాక్సులు తిరిచి, ఇదపిల్లలకు, నీకీ నామీయ పెట్టి, ఏదెవరికీ కాల
స్టూడియోను విమనాది?

నా క్లాస్ మీద కి బుగ్గమీద నల్లని గుండ్రంగా ముచ్చటించి.
ఆమె క్లాసుకు వస్తుంటే 'కాత్త పెళ్లి కూతురా తాత....' రెండు
లక్కడ నుంచి ఒక గంతు విని పిస్తుంది. నల్లగావున్న మా మేడ
మొకావిట్టి 'కాటి బుర్రీస్' రెంటాలు. తీటా నే బక ఆమెకు ఉంది
మొక క్లాసులో. "తీటా పురి చిల్లీ వనీ లూప్" (తీటా నే బక ఆమె క్రిం
కూడా ఉంది తెంది) చీప్! రెండో! తీటానాని అయ్యి దనాన్ని రెసభ
వించండి" నే అంటారు. ఇలా ఇక్కడ ఎందరి మహానుభావులు,
కొలకీలు, నాఫ్టియా డాకెట్లు, మంజుదరులు వెలిశారు. ఇది
కళాకాలంలో పైదన విద్య నభన సీస్తున్న విద్యార్థుల సంస్కారం.

ఈ విధంగా ఇల్లు దాటాలంటే భయం. కాకాజీలలో రెండు
పెట్టులంటే భయం. ఆఫీసు కెళ్ళాలంటే నాదే..... ఇలా
రెండు పిస్తుంటే విస్త్రీ ద్విరనం వహించి ముందుకు రంగులు అంటి?

కన్నీలు సాధారణంగా మంచి వరుళ్ళి కురుకుంటారు. కానీ
పురుషులు పెళ్లియిన తరువాత కుర్రని అంటూ ఉండదు. ఆప్టియిత,
ఆప్టియిత అనిపించిన స్త్రీ - ఒక స్నేహితునిలో ఆ ఆప్టియిత
ను, ఆప్టియితను చవి చూడ గలదు ఆ పవిత్ర స్నేహంలో దుర్బా
న్ని మరచి మనసారా నవ్వులుడు. కానీ కొంతమంది అంతటి
ఉండక మైన ఆలోచనలకు అంబి వ్విదు. ఆప్టియిత వారిని
రెండు చేసుకొనితే, తొలి పాని కథలు కల్లి, కల్లునలు చేసి, వారి
త పవిత్రమైన, వారిపై వారికే నమ్మకం పోలేట్లు చేస్తారు.

శ్రీ పురుషులెందో స్నేహము ఈ పవిత్రమైనది. ఈ తిరు సహజమైన ఒక బంధము. అందుకే దాన్ని స్నేహ బంధం అన్నారు. కాని కొందరు అసహజమైన చేతలతో, ఆ పవిత్ర బంధాన్ని అపవిత్రం చేస్తున్నారు. అందుకే ఈ నాడు శ్రీ పురుషుల స్నేహం, ఆ పవిత్ర నామానికి తగినదిగా వారు. అసలీ అపవాదులు, వాయిద్యంలూ కొందరికీ ఈ అపవాదులు కుంభాస్పాద, అసాధ్యులూ, రాగ జ్యోషాల, ప్రతికూల కారణం కాగా, మరికొందరికి ఈ అపవాదుల్ని కల్పించి, త్రువారం చేయడం అనేది ఒక సరదా! అందునా, గాఢంబో వేగంగా పరిశీలించి ఒక్కో ఒక్కో ప్రకారం, మన నిత్యజీవితంలో మనం అనుభవించే దాదా!

ఈ పుకార్లు వీరిల చివరం పై బందగొ ప్రభు
అస్తున్నాయట, అవి భారత పాక, ఆపాక మంచి రివ
యలు. అమెరికాను కొరతలను బట్టి చెప్పకండి న్నార.
రెవెన్యూలలో పది మిస్టేరీలున్నాయి. ఇటువంటి ఆ భాగములు
మనకు తెలియ బందగొ ఉన్నాయి.

ఆధునిక భావాలు గురించి, స్త్రీల ఆధిక్యం గురించి ఎన్నో కథలు చెప్పే పురుషులు (కొందరు అప్ప) తమ నోడరి గాని, భార్య కాని, పర పురుషునితో మాట్లాడు తీసా సహించ తారు. తమ భార్యలను ఉద్యోగ గాలు చేర్చుకునికి ఆంగ్రికరించినా, కొందరు భర్తలు వారి త్రుతి కదలికను ఆనుమానిస్తుంటే, ఆ స్త్రీని చిత్ర హింసపెట్టునట్లు గాదా? ఇది స్త్రీల ఆపి? పురుషులు మనగా పైలదయా? విజేకం, సంస్కారం, విద్యా— అన్ని పెరిగిన స్త్రీలుంటు నవచ్చికం గౌరవం ఎందుకు క్షీణిస్తుంది? ఒక వ్యక్తి మనసును నలక పేలయిం గా లు పొందించేది ఒక ఆనుమానం మంత్రమే! స్త్రీ సమస్యలకి మూలకారణం వారి జీవిత గౌరవాల పతనం! వారి శ్రావణాల బిరుకొళ్ళ అలగిన నాడో ఉత్తమ సంఘ జీవనానికి నాంది— .. ☆☆☆

ప్రణయ గీతి

పాడవే! పాడవే! ఓ నాతి!

మళ్ళీ మళ్ళీ మన ప్రణయ గీతి!

మధుర భావాల నాట

కొమల గానము తోట!

॥ పాడవే! ॥

చేయిల్లా చేయట కలిపి
మనసుల్లా మమతలు నిలిపి
నందనవనం లో మనం
మాట్లాడు కన్న మాటలన్నీ
పొటగా మలచి...
పాడవే! పాడవే! ఓ నాతి!
మధుర మైన ప్రణయ గీతి!

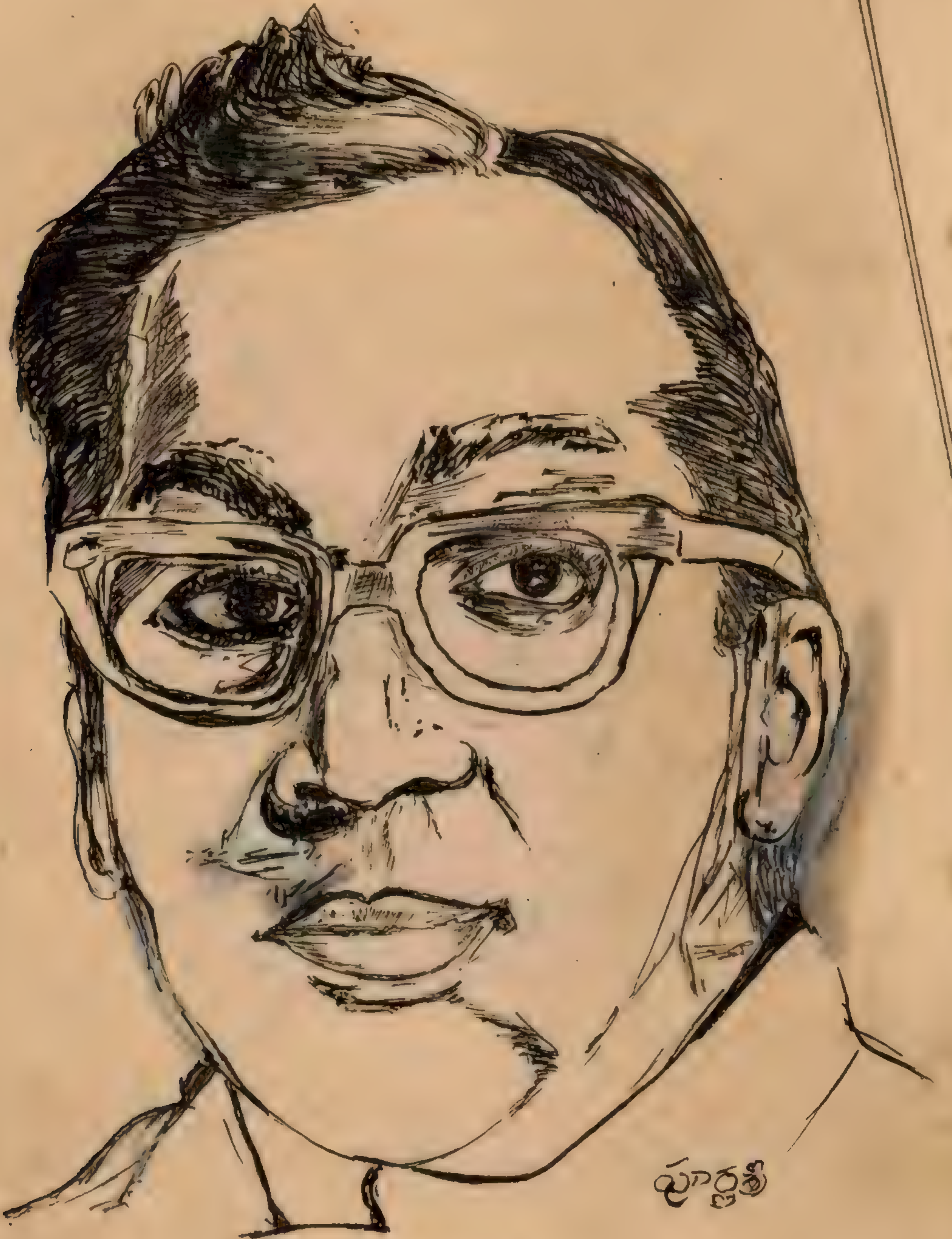
నీ భావ సుఖా వెన్నెలపథంబు
వర్షిస్తున్నాయి అనంద భావ్యులు.
నా గాన లహరి తీరాన
కచ్చిస్తున్నాయి చల్లని మల్లియలు.
చెరగాని అందం నీకు!
అగాని స్నేహం మనకు!
అందాల ప్రకృతి అరుదుగా...
కదదం మనం శుభ్రం!

మన ప్రణయ బంధాన్ని
పొటగా మలచి
పాడవే! పాడవే! ఓ నాతి!
మళ్ళీ మళ్ళీ మన ప్రణయ గీతి!
మధుర భావాల నాట!...
కొమల గానము తోట!

— చిరంజీవి

106

Page Missing.

పెద్ది
ఆర్కినెసి. నాగేశ్వరరావు

INDRABHA

चिन्मा ३१०५

चित्र: इन्द्रधनु

' జై జై మన్ సర్వోత్తమః
 రాజేంద్రానామ

మేఘరాజ్ కళా నికేతన్

సంగీత, సాంస్కృతిక, సాహిత్య
సమాఖ్య

కార్యవర్గ సభ్యులు -

1. శ్రీ బి.వి. పూర్ణచంద్ (ప్రసిడెంట్)
2. శ్రీ డి.వి. రామమోహనరావు (చైర్మన్)
3. శ్రీ బి.వి.యస్. ప్రసాద్ (ఆర్గనైజర్)
4. శ్రీ యం. పి. ప్రకాష్ (మేనేజరు)
5. శ్రీ పి.కె.సుందరి (ట్రెజరర్)
6. శ్రీ ఇ.వెంకటేశ్వరరావు (సెక్రటరీ)

శాసన సభ్యులు

1. శ్రీమతి బి.యస్. ప్రసూన
2. శ్రీ యం. ప్రసాదరావు
3. శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు
4. శ్రీ పి. రంగారావు
5. శ్రీ యస్.యం. మూర్తి
6. శ్రీ బి.వి.ఎల్. నరసింహారావు (వైస్ ప్రసిడెంట్)
7. శ్రీ యం.వి.పి. స్వామి (జూనియర్ సెక్రటరీ)
8. శ్రీ యం.ఎస్.ఆర్. ప్రసాద్ (సెల్లెస్)
9. శ్రీమతి పి. భవాని (")
10. శ్రీ భవాని (")
11. శ్రీ ఆర్. శ్రీరామమోహన్

శాసన సలహాదారు

శ్రీ బి. కృష్ణ

శ్రీ మేఘరాజ్ కళా నికేతన్ 1974 లో స్థాపించబడింది. మానవ్రదు యంత్రంగా మార ముదదు. ఆచరి జీవితం ఒక మహాకావ్యం. ఆకావ్యం లో ప్రపట నవరసాల ఆకింశోమధుర మైన ఘట్టాలు. వాటిని యమమరింప జోసుకోంటూ ఆన జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవాలి. అందుకు సాధనాలైన సంగీత, సాంస్కృతిక, సాహిత్య ఈ పంసమే మూల సమాఖ్య. మా సమాఖ్య శ్రామికుల శ్రమలంద రులూ నిజమైన బంధువులు. వ్యక్తి యని వికాసము, సంఘ వికాసము కావాలి. అంతలా ఆనందం గా ఉండాలి. అదే మా ఆశయం. మూల సదాశయానికి అన్ని విధాలు సహకరించాలి.

ఇట్లు

మేఘరాజ్ కళా నికేతన్.
విజయ వాడ - 2

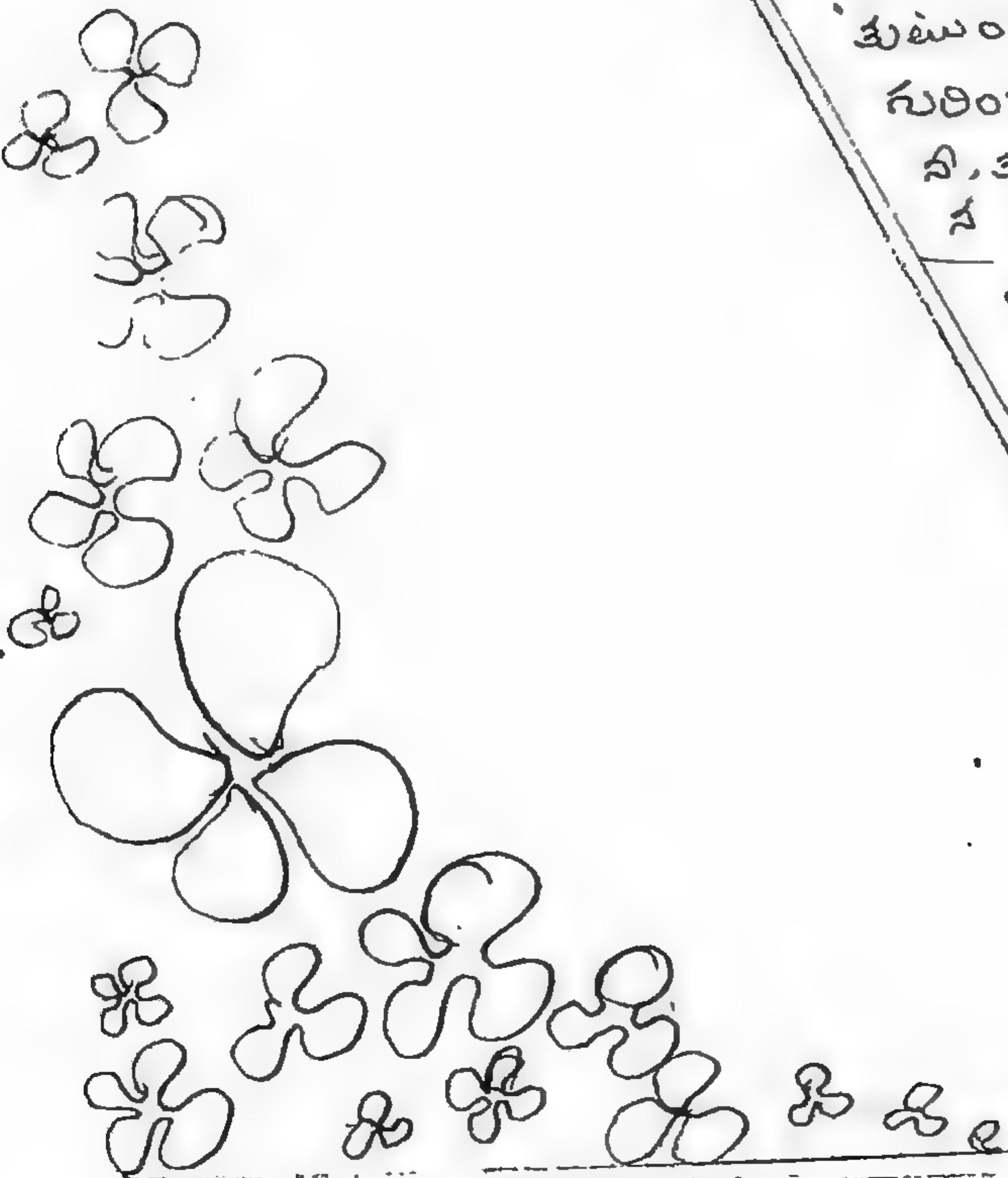
వచ్చే సంచికకు
వచ్చే కౌత్తుతందాల

కలాల బలాల

(సవ కవిలలు)

లోకసంస్కృతజంటిలమన

'కుటుంబనియంత్రణ'
గురించి వ్యాసాలుగా
ని. కథలు నానీ, వా
న కవిలలు గా
మీరు సం
వచ్చును.

ఒక విన్నపము

పాఠకులవ్రో రచనాశక్తిని, ఉత్తమ భావాలను
 సంపాదించే శక్తులను, కృషి లక్ష్యం వి అనేకము
 నిం ఆవరకు నిర్వహిస్తూ వచ్చుచు. అదే సమయము
 లో "యెవరూ" అనే శిక్షకులు రాజ్యరిక
 సంఘమునందు ప్రవేశ పెట్ట దలచుచు. యింత
 యెవరు ఆమకుల అభివృద్ధియు, అభి
 రుచులు, ఆనందములు మొదల పరిపేక్ష, వాటి
 ఉత్తమమైన భావాలను గల వారిని ఎరిచి, "యెవ
 రూ" లో వారి పోటీ అని సహ ప్రచురించుచు
 ఆచరించు అని ఈ విన్నపమును చేయుచున్నా
 ఈ శిక్షకుల పాఠకులు ఆమ అభివృద్ధి
 కును పరిపేక్షలను గాని గురించున్నాము.

యెవరూ అనే పాఠకులను పరిపేక్ష
 ఆమ పోటీలు అందుకై పరిపేక్ష
 కార్మికులను చిరునవ్వు మొదల పేక్షలుగా

— ఎ.పి.టి.ఆర్.

ఇది మా సహాయక వర్గము

కె. రమేష్

పి. రమేష్

జి. రజయ్ కుమార్

యస్. పెంకటేశ్వరరావు

డి. రాజారాం

డి.యస్. ప్రసాదరావు

యం. పి. పి. స్వామి

డి. నసుల

కుమారి . విజయరాధిక

114

